

Nr. 6

MARSNUMMER 1941

LIT

SPECIALUTGAVE AV "BERLINER ILLUSTRERT"

Belgia fr. 2.— / Bulgaria lewa 10.— / Danmark 50 øre / Elsaß-Lothringen 25 Pf. / Finland mk. 4.50 / Frankrike fr. 4.— / Hebias drs. 11 / Italia lire 2.— / Jugoslovia dinar 5.— / Luxemburg 25 Pf. / Neder-land 20 cents / Norge 45 øre / Portugal esc. 2.50 / Romania lei 15.— / Sverige 50 øre / Stoffs 45 cent / Slovaki kr. 2.50 / Spania ps. 1.50 / Tyrkia piaster 12.— / Ungarn 36 fillér / Amerika 10 cents

Signal

Universitetsbiblioteket
i Trondheim

K.d.F.-
Legemsøvelser
også
i sneen

Det italienske ukeblad

ECO

del mondo

bringer et interessant spesialnummer

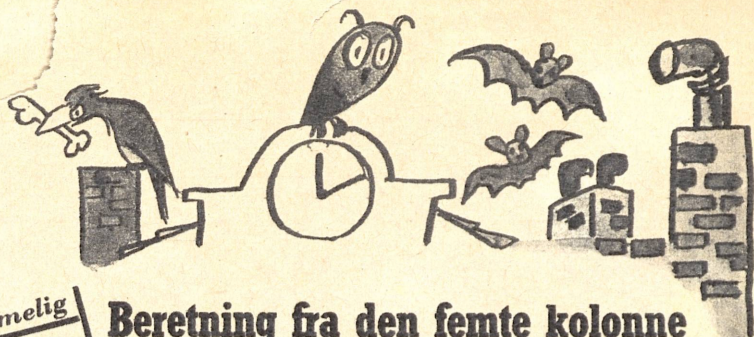
„Der Führers liv“

en autentisk biografi over
Adolf Hitler
av Philipp Bouhler, riksleder
og chef for der Führers kanselli

Spesialnummerets innhold :

Barndommen
Ungdommen
Hitler som soldat
Det politiske verk
Hvordan og hvor han bor
Det Stortyske Rikes fører

48 sider i rotogravyre — med 5-farvet omslag —
19 fotografier. Selges i alle bokhandler og på alle jernbane-
stasjoner i Italia. 4.5 lire. Utsalg Piazza S. Omiantaleo 932

Hemmelig | Beretning fra den femte kolonne

Signals spesialkorrespondent, som deltar i 5. kolonne i England, er det en gang lykkes å lytte til det uvesen som to engelske spøkelser — et gammelt og et ungt — driver i et gammelt slott i England

tynne, fattige manns mave og klyper an dyktig.“

Young Gloucester : „Hvorfor ikke omvendt?“

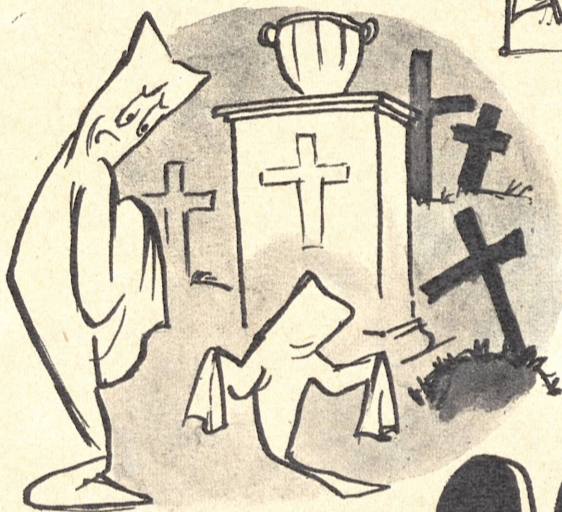
Old Douglas : „Vær rolig, Young Gloucester ! Du er da virkelig et engelsk spøkelse.“

Det gamle spøkelse „Old Douglas“ sier til det unge spøkelse, „Young Gloucester“ : „Småen, du setter dig på den fete, rike mannens mave og klyper ham litt, — men jeg store, tunge spøkelse setter mig på den

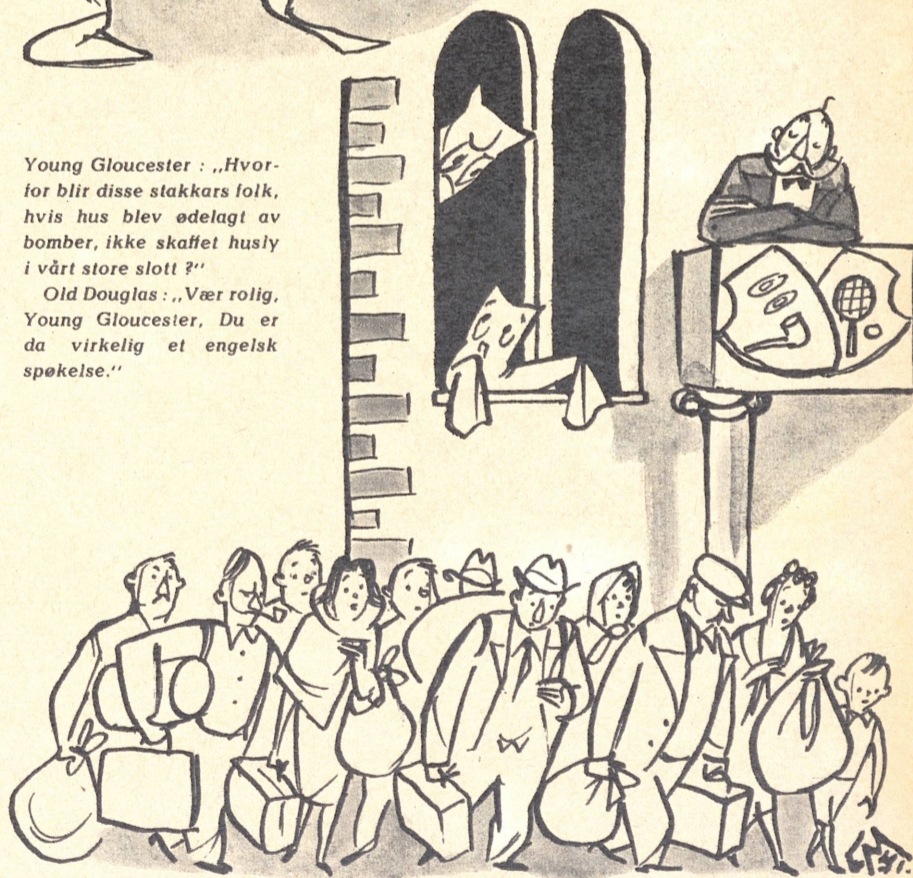
Young Gloucester : „Hvorfor har den gamle lord, som lot tyve tusen innfødte slå ihjel i India for å utplyndre dem, slik en vakker gravsten og de dyktige bergarbeidere så vindskjeve, fattigslike kors?“

Old Douglas : „Hold munn, Young Gloucester ! Du er virkelig et engelsk spøkelse !“

Young Gloucester : „Hvorfor blir disse stakkars folk, hvis hus blev ødelagt av bomber, ikke skaffet husly i vårt store slott?“

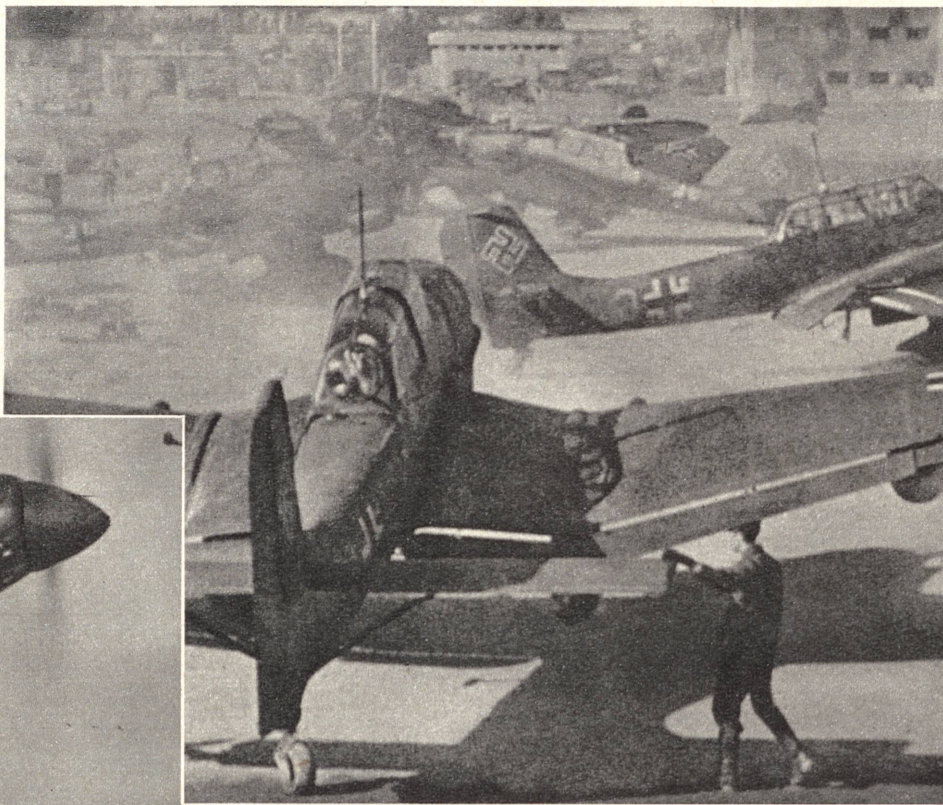
Old Douglas : „Vær rolig, Young Gloucester, Du er da virkelig et engelsk spøkelse.“

Til tittelbildet : Den tyske organisasjon „Kraft durch Freude“ fortsetter uinnskrenket også i krigstid sitt arbeid for folkehelsen. Hver tysker kan ved dens hjelp drive allslags sport med et minimum av omkostninger. Sportstimene og -kursene er slik fastlagt at de ikke forstyrrer dagsarbeidet. Kontordamene på vårt tittelbilde øver sig nu om morgenen mellom 128 og 129 og kommer så til arbeidet med lungene fylt av frisk vinterluft

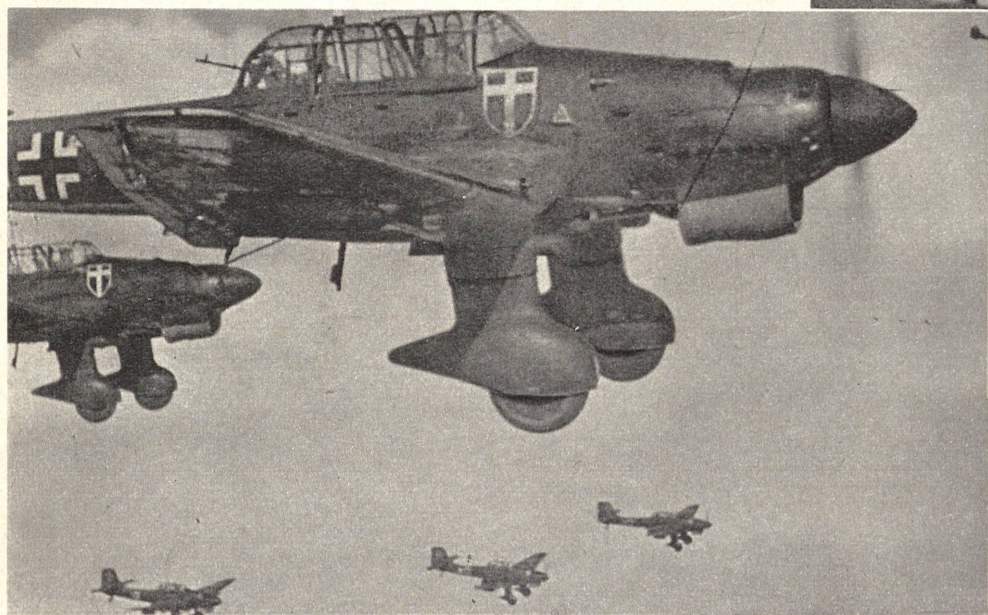
Tyske BOMBFLY over Malta

P. K. Deutsche Wochenschau

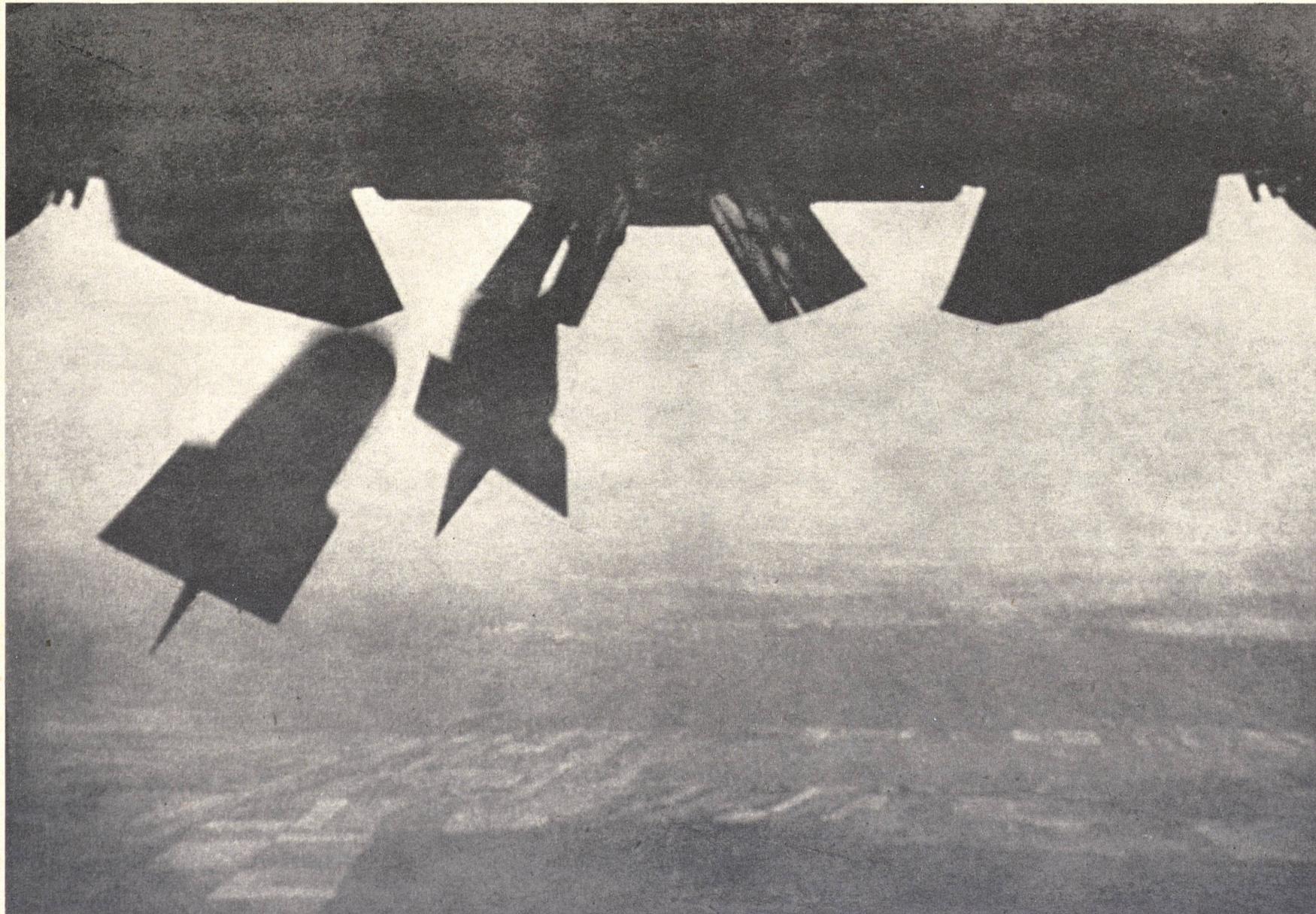
På en flyplass på Sicilia

En mann av bakkepersonalet styrer stuka'et frem i startretningen. På flyplassen står tyske og italienske kampfly ferdig. Snart vil de . . .

. . . fly sammen over Middelhavet mot fienden
Deres mål er øien Malta! Det tyske fly er bemalt med det sorte korsmerke og det italienske flyvemerke

Tusener av kilometer borte fra hjemlandet har det tyske luftvåpen på Sicilia skaffet sig en ny basis i kampen mot England. Fra øiens flyplasser starter tyske og italienske flyvere side om side mot fienden, hvor han enn viser sig: Engelske stridskrefter i Nord-Afrika, Suezkanalen og på øien Malta, og også konvoier og flåteskadrer blev gjentatte ganger med hell angrepet.

Over Malta: Ut fra kampflyenes bombesjakter faller bombe etter bombe ned på øien. Havneanlegg og flyplasser er målet for angrepene, som av det tyske luftvåpen helt fra årets begynnelse er blitt rettet mot øien

60%

av den
engelske ernæring
skal nu komme fra
oversjøiske
land!

ENGLANDS kjøør...

Det land som er i besittelse av en stor flåte, har ikke bruk for noe eget landbruk — dette valgspog, som skriver sig fra den engelske frihandelslære, førte i de siste årtier til en så sterk forsømmelse av den engelske jordbruksnæring, at rundt 60 % av Storbritannias behov av næringsmidler allerede før krigen måtte hjemføres fra alle verdens kanter. Med en viss berettigelse blev det sagt: „Englands kjøer gresser ved La Plata“. Men tilførselen blir stadig vanskeligere. Bare den tyske krigsmarine — bortsett fra luftvåpnet — har i løpet av krigen allerede forringet den engelske tonnasje med 6,3 mill. B. R. T. U-båtkrigen vil imidlertid først til våren sette inn med full kraft.

Englands politikere har funnet på mange slagord under denne krig. Et av dem, som de har gjort særlig bruk av i den senere tid, lyder: „Det viktigste vern for England ved siden av marinen og luftflåten er landbruket.“ Plutselig er nu det engelske landbruk blitt interessens midtpunkt. Plutselig er landbruket blitt overordentlig viktig. Riktignok har i de senere år den ene profet efter den annen stått op i England og fremholdt hvor viktig det var, men de blev alltid betraktet som skrullede „outsiders“. Hvorfor skal man drive landbruk i sitt eget land, når man kan kjøpe varene så billig på det europeiske kontinent og ellers ute i verden? Som det viste sig ved krigens utbrudd var resultatet det, at nesten 80 % av den engelske befolkning lever i byer og at landjordens andel av erhvervslivet bare utgjør 6 %. På øien gis det ingen bondestand i kontinental forstand. „Farming“ er der like så meget en forretning som enhver annen. Man begynte bare med en annen jobb, hvis det skulde gå dårlig.

Og det gikk virkelig dårlig. I de siste tretten år gikk antallet av landarbeidere tilbake med en femtepart, således at England gikk inn i denne krig med en landarbeiderbestand som var 250 000 mann mindre enn i 1914 — like som 800 000 hektar mindre var kommet under plogen. Nu består tre fjerdedeler av Englands brukbare jord av grønne marker og gressvoller. Allerede i fredstid måtte ca. 60 % av det engelske næringsmiddelbehov hentes hjem fra forskjellige kanter av verden. Bare av egg, fisk, poteter og melk kunde England selv produsere litt mer enn halvparten av sitt eget behov, riktignok under forutsetning av at buskapen fikk importerte forstoffer. Helt uavhengig er England bare for noen ganske få næringsmidlers vedkommende.

...gresser ved LA PLATA

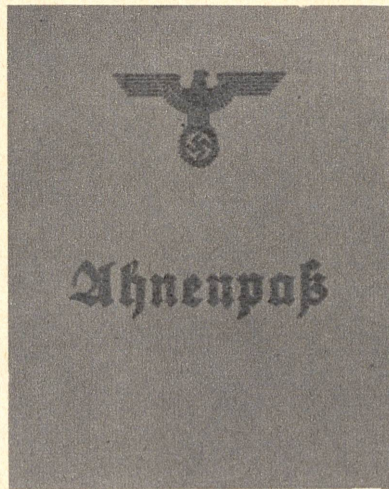
Den tyske forsvarsmakts hurtige besettelse av de europeiske randstater i denne krig var et følelig slag for den engelske forsyning. Danmark, Nederland og Østersjølandene leverte i fredstid en overveiende del av den engelske smørforsyning, de sendte sine tidlige grønnsaker over Kanalen, dertil ost og egg og især bacon. Alle disse ting måtte den britiske forsyningsminister stryke av sin status våren 1940. I stedet blir smørdunkene og flesket på kontinentet. Dermed er øiens forsyningsbasis blitt fullstendig henlagt til land som ligger utenfor Europa.

Dette synes ved første øiekast ikke å bety noen særlig ulempe. Er det ikke i overflod av kjøtt i Argentina, Australia og New Zealand, kan man ikke kjøpe bacon også i U. S. A. og hvete i Canada? — Jo, det kan man nok, men dertil må man ha valuta, som det er viktigere å kunne anvende for rustningene og videre må man sende sine skib over halve jordkloden for å hente det, som før fantes på den annen side av Kanalen og Nordsjøen. Utnyttelsen av tonnasje blir ytterligere redusert på grunn av den lange transport og det var ikke for intet at den engelske skibsfartsminister Cross betegnet tonnasmangelen som den farligste av alle britiske vanskeligheter. Hertil kommer at man til transporten over ekvator av frosset kjøtt og av smør bare kan bruke spesialkjøleskib; tapet av et sådant er likeså følbart som når et tankskib eller et krigsskib går til bunns.

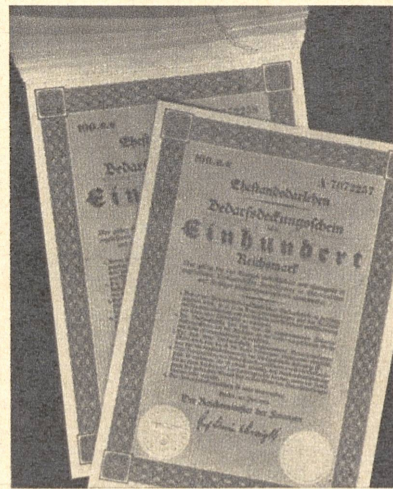
„For at vi skal seire, må ploegen brukes“ lyder derfor idag en av de mange engelske paroler: brøit om gressvollene, sett poteter og så korn. Hittil — etter halvannet års krig — er imidlertid bare en tyvendedel av beitemarkene kommet under ploegen. Erfaringen fra verdenskrigen viser tydelig, hvor begrenset disse muligheter er, i hvilken grad mangelen på menneskemateriell og mangel på traktorer, som man vil innføre fra Canada — vanskeliggjør omstillingen. Praktisk talt ligger Englands ernæringsbasis også for fremtiden i oversjøiske land og øien vil ganske tydelig komme til å føle hvad der Führers ord betyr: Til våren begynner ubåtkrigen.

Når en tysk

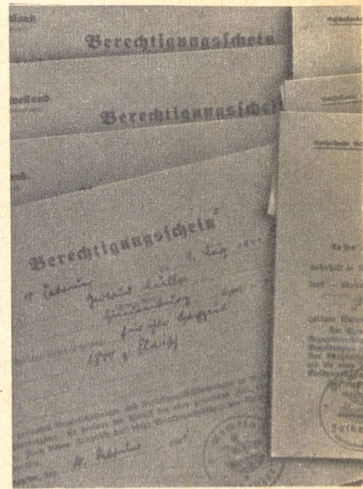
står samfunet henne

Byfogdkontoret forlanger anepas-
set, hvor fødselsdato, den ariske av-
stamning og også søskens og forled-
res religion er offisielt bevidnet

Hvis brudeparret ønsker det, får
de også et ekteskapslån, dette lån
behøver de ikke betale tilbake,
når de har fått sitt 4. barn

Til bryllupet får man i
krigstid ekstra-rasjon av
matvarer for 12 perso-
ner, men også...

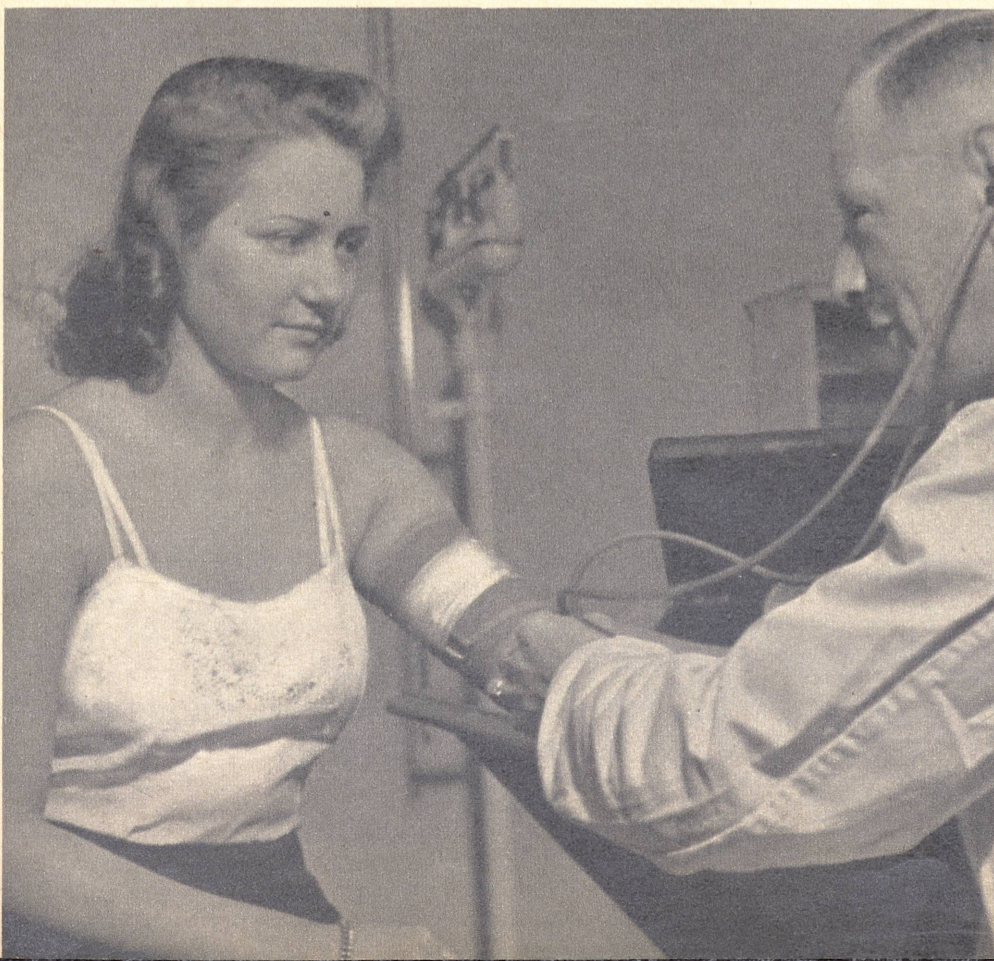
Familien som samfun-
nets grunnsteng gjaldt
siden 1933 som det vik-
tigste for den tyske
statsførsel — og halv-
net års krigsførsel må
kunne gjelde som prøve
for det arbeid som blev
ydet i fredsårene. Utfal-
let er overordentlig
stort: Krigsekteskapene,
som til april 1940 i 19
fødselsårganger over-
traff den normale for-
ventning med 330 000
ekteskapsinngåelser!

Dette er Gertrud Müller
fra Berlin-Falkensee. Hun
er forlovet, og hennes for-
lovede er et eller annet
sted i Frankrike som under-
offiser. De har besluttet
å gifte sig

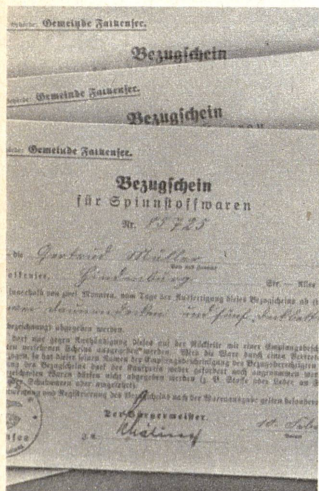
Hos sundhetsvesenets
læge får bruden viss-
het for om hun har
gode arvelige ånlegg

I brudeskolen lærer de
unge piker for gifter-
målet frivillig spebarns-
pleie og husholdning

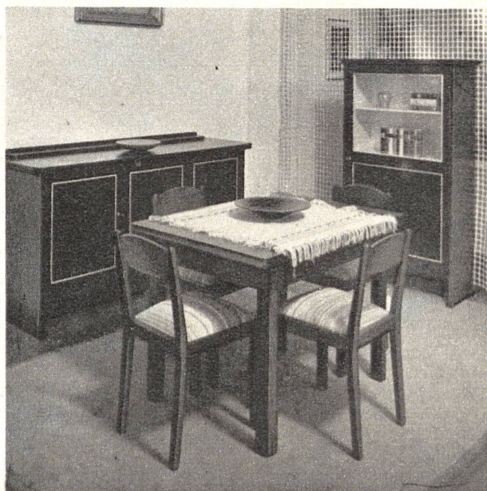

pike gifter sig...

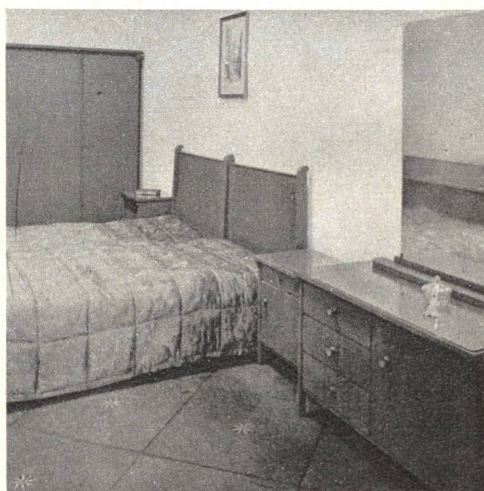
bi med råd og dåd

... lin- og dekketøi, all som er nødvendig til husholdningen blir innvilget av rasjoneringskontoret

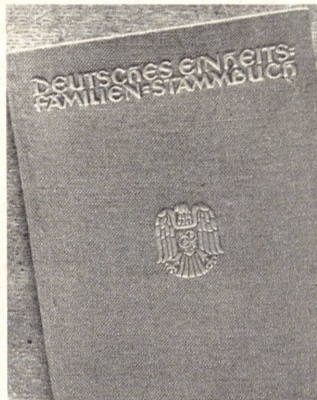
Slik ser dagligstuen ut i den lille leiligheten som det unge par skal bo i etter bryllupet, og sådan...

... er soveværelset. Det behøves bare et lite tilskudd av egne sparepenger til ekteskapslånet, og alt er betalt — kjøkkenutstyret iberegnet!

Det innkjøp som gjør henne mest glede: Lin- og dekketøiet. Ved en rettidig ordning av markedet ved krigens utbrudd er utvalg og gode varer sikret for år fremover

Fremtidens anepass — den tyske enhets-familiestambok. Den blir ved hver vielse overrakt det unge par av embedsmannen

... og dette er den mann hvis navn hun nuskal bære. Med tropens permisjonsseddel og ekteskapsstilladelsen i lommen, sin fremtidige livsledsagerske ved armen — da kan han godt smile

Det herligste øieblikk i hennes liv — svigermoren legger krans og slør om den unge brud

Det tyske folks livstre

Det tyske folk i dets aldersopbygning — Fødselstilgang siden 1934 — Bedre ekteskapsutsikter for kvinner

Et folk ligner et tre: likesom dette må det ha faste og sikre røtter i jorden; likesom treet må det ha plass, lys og luft for å vokse og trives. Det ser således ut som hemmelighetsfulle sammenheng, når skjemaet for det tyske folks aldersopbygning i sine omriss også ligner et tre. Det tyske folks livstre kunde man kalle det, bredt utstrakt ligger de underste grenene tett over moder jord: det er de yngre årganger, på dem hviler folkets fremtid. Opper blir omrissene yngre, for så å ende i en slank krone, som fremstiller de høieste alderstrin. Således skulde det i det minste være. Og slik var det også, efter hva planen fra 1910 viser, og som på vårt

skjema er laget sorthvit. Det lille innhugg som krigen i 1870/71 hadde forårsaket, var raskt blitt utbedret igjen. Vel lot det sig fastslå en fødselsnedgang omkring århundreskiftet, men den holdt sig innen trange grenser, og nedgangen i dødeligheten efter sytti-årene utlignet den.

Denne normale utvikling blev så avbrutt ved verdenskrigen og efterkrigsårene. Folketellingen fra 1939, på vårt billede avtegnet med rødt, viser den dobbeltvirkning: De blodige tap i årene 1914/18 viser ifølge statistikken fra 1939 en betraktelig minskning av menn i 40- til 60 års alderen likeoverfor kvinner, og det store fødselsophør under ver-

grunn av Versailles-traktaten sig gjeldende i sin fulle utstrekning. Det kunde kanskje synes å være overdrevet å snakke om en senilitet av folket. Men de eldre årgangers overvekt over de yngre var og er likeså ubestridelig som betenkelig, og nedgang i fødsler betyr tap av folkekraft.

Det er nasjonalsocialismens fortjeneste å ha erkjent denne sannhet. Ved dens maktovertagelse blev tilbakegang i fødsler hemmet. Allerede året 1934 brakte en betydelig stigning i fødsler, og siden da er det øket år for år. Denne økning har også holdt ved i året 1939 og i første halvdel av krigsåret 1940. Når billedet av vårt livstre fremstiller grenene for året 1939 så altfor korte, har dette ikke noe med virkeligheten å gjøre, men grunnen hertil er at folketellingen bare omfatter forholdene til midten av mai, altså at det ikke er tatt med hele halvdel av 1939. Utviklingen siden 1933 er altså helt igjennem opmuntrende, selv om fødselstallene på ingen måte når den høide som før verdenskrigen. Tilbakegangen i fødsler som var forårsaket av de fire krigsår, gjorde sig særlig gjeldende i de siste år i sorgene om efterslekten. Herunder lider nettop de bransjer, som forutsetter en lengre utdannelse. Den rett betydelige tilbakegang faller på 21—25 åringene. Tallet på de yngre, altså de i alderen fra 14 til 18 år som var pliktig til videreutdannelse, var derimot hittil stigende. Men herefter vil det igjen synke i noen år, for nu rykker årganger fra de svake år 1926—1933 op i denne aldersklasse.

For den som betrakter billedet av vårt livstre, vil forskjellen mellem venstre og høire, mellem den mannlige og kvinnelige side uten videre være iøinefallende. Mot høire brer treet sine grener sig videre, i de høiere årganger mangler den innbuktning, som man kan se på mannsiden. Her blir overskuddet av kvinner tydelig fremhevet i den grafiske fremstilling. I året 1919 kom i det daværende riksområde på 1000 menn ikke mindre enn 1101 kvinne. Det var den umiddelbare følge av verdenskrigen. Naturen begynte så langsomt å bringe i orden dette unaturlige forhold: Ifølge rubrikken for 1939 står nu 1000 menn overfor bare 1048 kvinner. Giftermålsutsiktene har altså bedret sig betydelig for kvinnene. I virkeligheten er utsiktene for kvinnene til å kunne bære gifting enda meget mer gunstig. De nettop nevnte tall angår menn og kvinner av alle aldre, fra spebarn til de aller eldste. Enda mer rosenrødt blir billedet — i det minste for kvinner — hvis man tar den riktige giftealder i betraktning, altså årene mellem 20 og 30. I denne alder kommer det på 1000 menn bare 979 kvinner. Men ikke nok med det: De enda yngre menn, som nu er under 20, må være enda mer galant, for på et tusen av dem kommer det bare 965 unge piker. Ganske visst er det i denne henseende betraktelig forskjell mellem by og land. Her spiller inn- og utflytning en avgjørende om enn en ikke meget ønskelig rolle. Mest stabilt blir forholdet i landsbyene, samt i de små og middelsstore byer. Her tilsvarer det nesten riksgjennemsnittet. På landet selv viser det sig i den viktigste årsklasse mellem 25 og 40 år en sterk mangel på kvinner, bare 929 kvinner på 1000 menn, mens storbyene har et høit kvinne-overskudd, nemlig 1067 på 1000 menn. For kvinnen er altså utsikten til å kunne gifte sig meget større på landet enn i de store byer.

Så mange problemer blev bare synlig i enkeltheter, i det store og hele har befolkningspolitikken siden 1933 påvirket utviklingen på en gunstig måte. Det tyske folks livstre er kjernesundt fra rot til krone, og dets grener er i ferd med å utbygge sin harmoniske form i kraftig vekst, bredt utstrakt nederst og jevnt foryngende oppover til spissen av kronen.

Som omrissene av et tre ser skjemaet over det tyske folks aldersopbygning ut. Det viser resultatene av de forskjellige fødselsårganger efter folketellingen i 1939. For å gi sammenligningsmuligheter for utviklingen i de tre siste årtier er rubrikken for 1910 laget sorthvit, mens den røde farve viser resultatet for 1939

denskrigen viser sig i den sterke svekkelse av fødselsårgangene 1915 til 1919, altså hos de nu 21 til 25 årige. Det så ut som om dette ophør igjen skulde kunne bli utlignet, for i årene fra 1920 til 1922 steg fødselstallet igjen. Men dette håp viste sig allikevel å være fåfengt. Fra 1923 av gikk fødselstallet nesten regelmessig tilbake. Da først gjorde de økonomiske og kanskje enda mer den sjelelige belastning på

Slik gifter man sig i Innsbruck!

Byfogdkontoret befinner sig i „Goldene Dachl“ et av de vakreste byggverk i byen. Et tidligere Kapell i Fürstenburg blev omdannet til bryllupssal

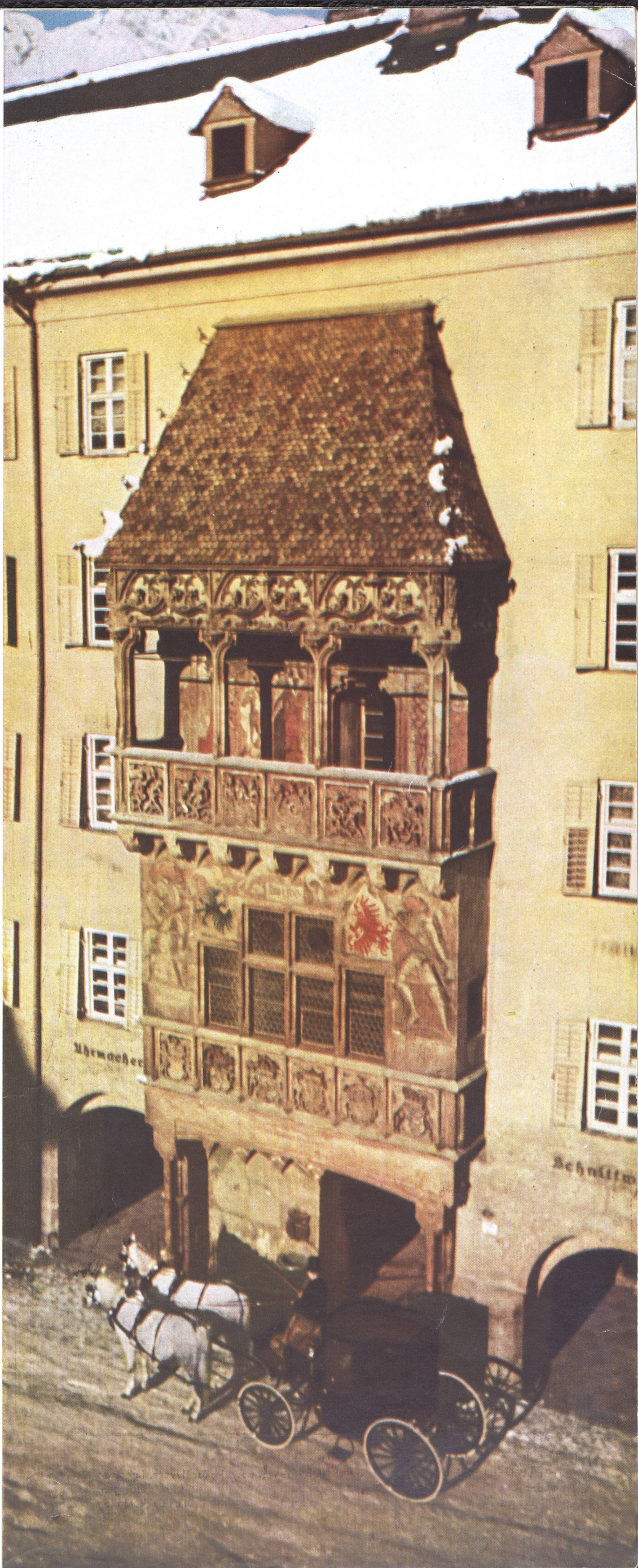

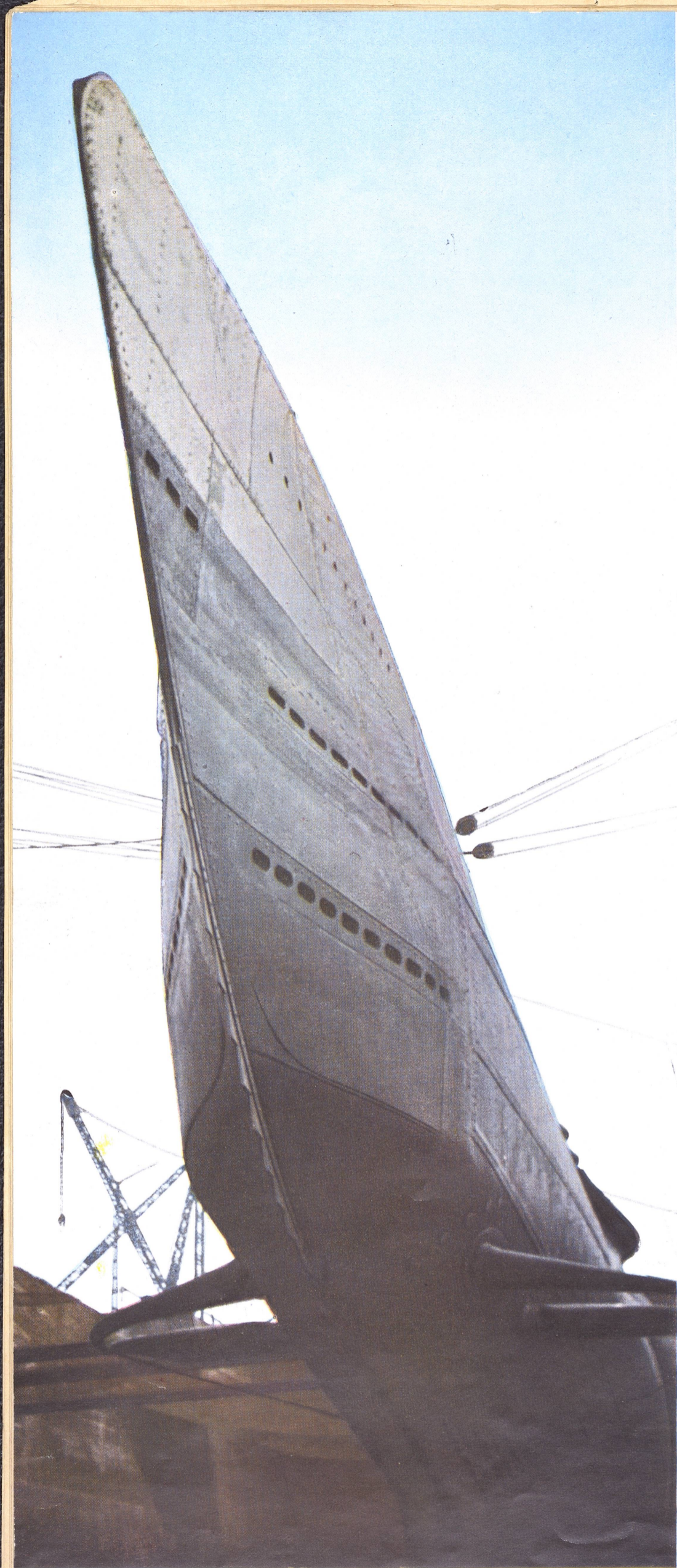
„Når vi engang får barn...!“

De nye glassvinduer i det sengotiske rum forteller om familielykke. Det eldgamle „Goldene Dachl“, hvor bryllupsvognene holder har sitt navn etter karnappets forgylte kobbertak (bilde til høire), som er en severdighet i Innsbruck. Det rikt forsrte karnapp blev bygget til for 400 år siden av keiser Maximilian I, da han flyttet sitt hoff til Fürstenburg, og det tjente som tilskuerlosje ved prosesjoner og festligheter

Jo, der sier man gjerne ja!

I „Goldenen Dachl“ i Innsbruck!

Efter hvert fiendetokt

går ubåtene i dokk og blir grundig overhald. For å være usynlig for flyvere, ligger de under kamuflasjenett. Man ser at finnene på baugen hører til dyprors-innretningen. Gjennom „vindusrekkene“ strømmer vannet etter, når luften slippes ut av dykketanken

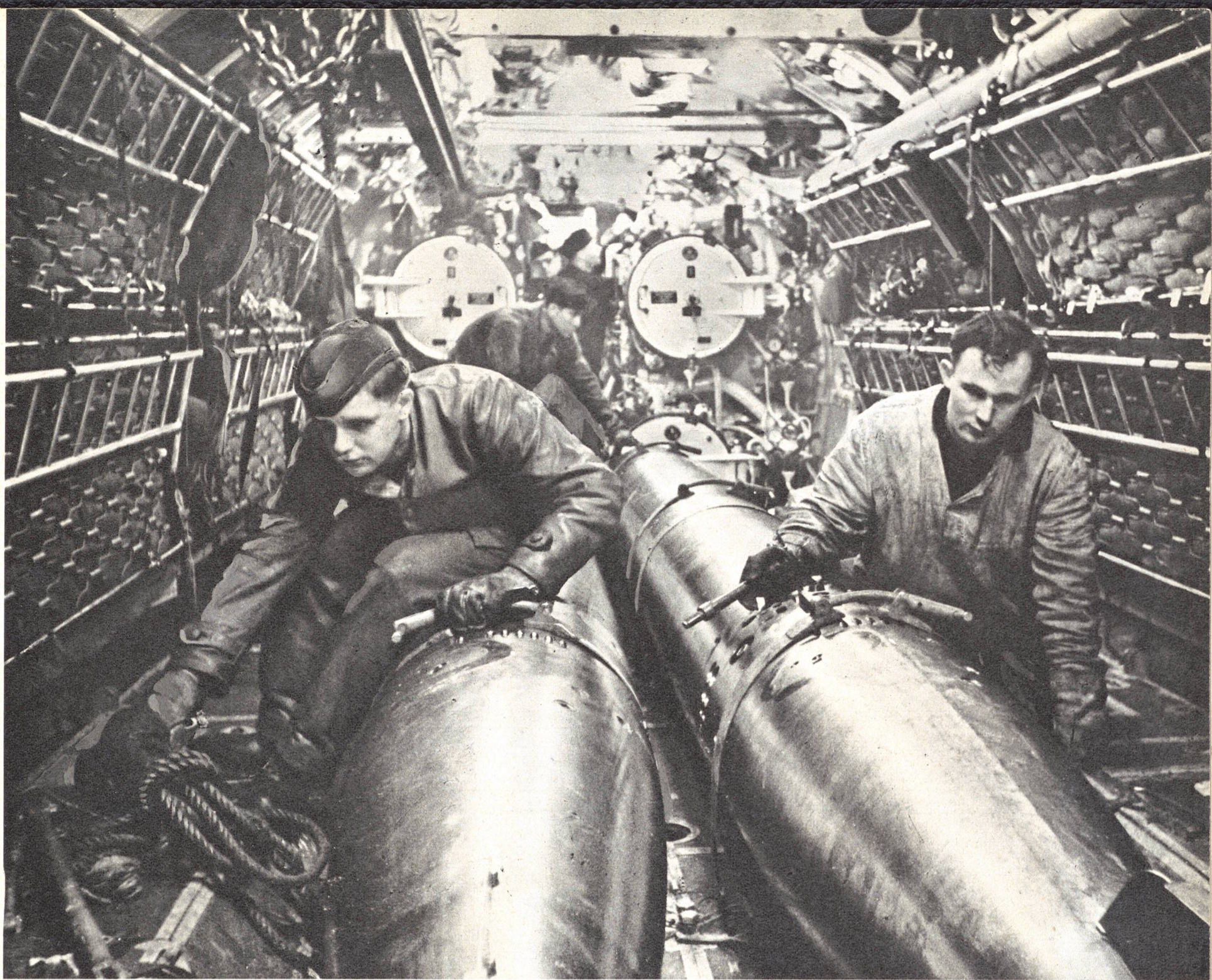
Foran et nytt tokt

Hermetikkbokser bringes ombord fra kaien. Samtidig blir drikkevannstankene fylt, og de siste dokkarbeidere går fra borde

Den viktigste last blir tatt ombord

En torpedo dukker ned i båtens indre og blir smurt inn med fett, før den forsvinner. Fettlaget bevarer den mot de ødeleggende virkninger av den fuktighetsmettede luft i båten under fiendetoktet

De siste „åler“ blir surret fast. Det er to av reservetorpedoene, som må vente til deres brødre er skutt ut mot fienden fra torpedorørene, da rykker de inn i deres sted. På veggene til venstre og høire er køiene for frivakten sammenklappet, og i bakgrunnen ser man to av båtens torpedorør

Navigasjon på ubåten: Kursen for det nye fiendetokt blir kort før utløpet regnet igjennem ennu en gang

Til høire: Det er ubåtens besetning, som kort før utløpet får instruksjer. Tjenesten i ubåt-yåpnet er frivillig. På de neste sider følger en beretning om ubåttolkenes mangesidige oppgaver og deres fremragende ytelser

Foto PK. Grimm

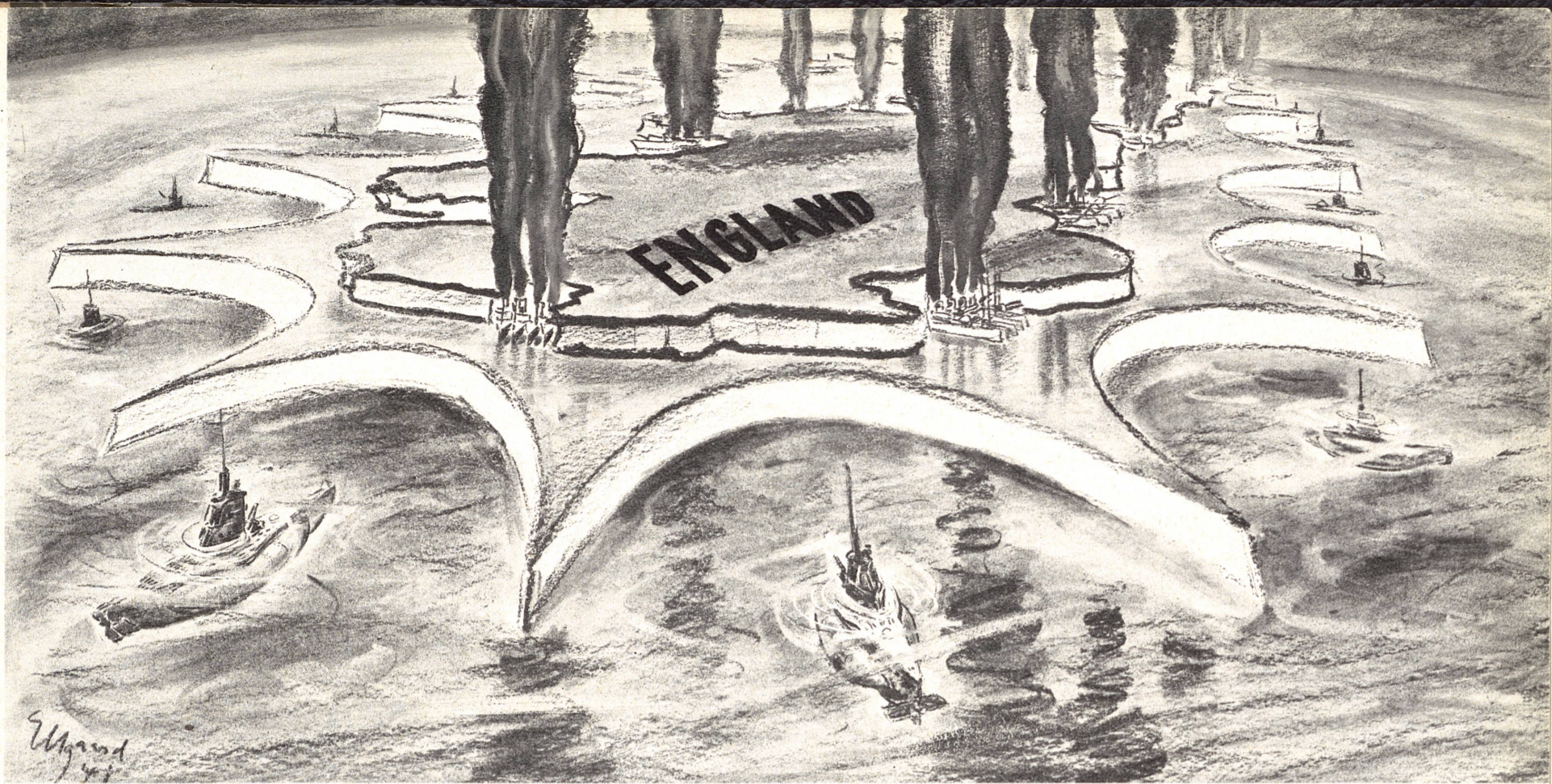
Foran nytt fiendetokt

U-båt våpnet

En femtedel av den engelske årsimport er ødelagt

Av de 60 mill. t. årlig import, som Englands befolkning behøver for å leve, er det av den tyske krigsmarine og luftvåpen ødelagt 11.6 mill. t. Til transport av dette trengtes båter på ca. 8 mill. B. R. T. Hver femte dag har altså Englands befolkning ikke noe brød, ikke noe smør, hviler gatetraikken, står fabrikkene, trykkeriene, spinneriene og byggeplassene stille. Ubåtvåpnet har den aller største andel i dette resultat av den tyske krigsførsel mot England. Hvordan dette farlige og resultatrike våpen arbeider, viser følgende beretning.

Dette er følgene av ubåtinnnsatsen mot en fiendtlig flåte : Hvor de tyske ubåter oppholder sig, finnes det ikke lenger noe sikkert farbart farvann for den engelske flåte !

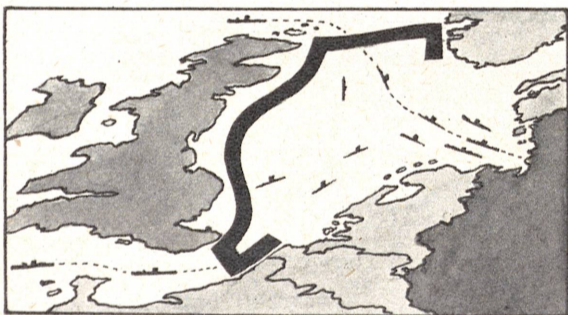
Ubåt mot krigsskib

Innen krigsmarinene har dette unge våpens korte, men betydningsfulle historie anviset det en viktig plass i kampen: flåte mot flåte. Ubåten hemmer eller hindrer de fiendtlige enheters bevegelser. Slagskib og tunge kryssere er allfor kostbare til at man vilde utsette dem for angrep av en ubåt; men også de mindre, hurtigere enheter er sterkt hindret i sin bevegelsesfrihet. I ubåtfarlige områder må de gå med maksimal fart og i sikrakkurs. Skulde tyngre enheter bli satt inn, må denne

innsats foregå så hemmelig som mulig og under omfangrik destroyerbeskyttelse. Man vil altså bare sette dem inn, når det er særlig viktige oppgaver å løse. I denne krig har England hittil ennå neppe anvendt sine tyngste enheter i Atlanterhavet. De har ligget stille de siste 18 måneder. Dessuten har luftvåpnet fortrent dem til øiens vestlige og nordvestlige havner, men også der kan de nåes av ubåtene. En meget stor del av den engelske flåte er derfor død krigskapital, mens den tyske flåtes tunge og lette enheter behersker Nordsjøen og store deler av Atlanterhavet. Historisk sett er denne situasjon, hvor den tyske ubåt holder den engelske flåte i sjakk, helt naturlig et resultat av erfaringene fra verdenskrigen. I 1914 — ubåten var dengang nettop blitt noenlunde sjødyktig opererte den engelske flåte som om det ikke fantes ubåter. Tyskland — som manglet enhver erfaring med ubåten — satte i løpet av de første krigsmåneder

inn et ringe antall sjødyktige ubåter mot engelske krigsskib på de sjøveier som etter formodning eller bekjentgjørelse blev befart av engelske krigsskib. Det heldige utfall av denne „ubåtkrig mot krigsskib“ var slik at The Grand Fleet allerede den gang trakk sig stille tilbake i havnene og blev liggende der nesten hele tiden bak ubåtnett og bevokningsstartoier. Imidlertid har de tyske ubåter fra begynnelsen av ikke vært bare tallrikere, men også vesentlig mer sjødyktige og kampdyktige. Rekognoseringsflyene, som i verdenskrigen nesten ikke blev benyttet, har i betraktelig grad forhöiet ubåtflåten for den engelske flåtes store enheter. Således yder ubåten store tjenester i kampen mot den engelske flåte. Men dens hovedoppgave er også nu handelskrigen, hvortil den samlet sig store og verdifulle erfaringer under verdenskrigen.

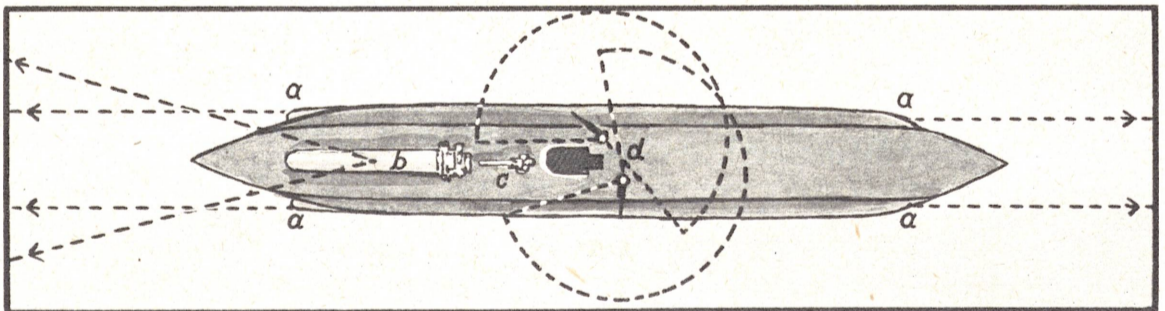
I verdenskrigen slo bare Østersjøen og den tyske del av Nordsjøen til forløyning som operasjonsbasis for ubåtkrigen mot England. Senere kom en del av Flanderns kyst med Zeebrügge til. Den tyske bukt var forholdsvis lett å kontrollere for fiendtlige rekognoseringsenheter. Den tyske kyst, begrenset av det ubesatte Danmark og det ubesatte Nederland, og likeså Flanderns kyst, var en ideel tumleplass for den fiendtlige spionasje mot ubåter. Kanalen var den gang på begge sider i fiendens hånd og derfor meget vanskelig for ubåtene å passere. Mot krigens slutt var gjennomfarten der nesten umulig. Tyske ubåter som skulde til Atlanterhavet eller Middelhavet, måtte gjøre den store omvei om Englands nordspiss. Likeledes var operasjoner mellom Skagerak og Shetlandsøyene vanskeliggjort ved de ubesatte land Danmarks og Norges naboskap. England kunde den gang gjøre Nordsjøens utganger nesten utarbar ved mektige minefelter. (Se tegningen.)

1914 Den strategiske stilling for ubåtkrigen.

I verdenskrigen slo bare Østersjøen og den tyske del av Nordsjøen til forløyning som operasjonsbasis for ubåtkrigen mot England. Senere kom en del av Flanderns kyst med Zeebrügge til. Den tyske bukt var forholdsvis lett å kontrollere for fiendtlige rekognoseringsenheter. Den tyske kyst, begrenset av det ubesatte Danmark og det ubesatte Nederland, og likeså Flanderns kyst, var en ideel tumleplass for den fiendtlige spionasje mot ubåter. Kanalen var den gang på begge sider i fiendens hånd og derfor meget vanskelig for ubåtene å passere. Mot krigens slutt var gjennomfarten der nesten umulig. Tyske ubåter som skulde til Atlanterhavet eller Middelhavet, måtte gjøre den store omvei om Englands nordspiss. Likeledes var operasjoner mellom Skagerak og Shetlandsøyene vanskeliggjort ved de ubesatte land Danmarks og Norges naboskap. England kunde den gang gjøre Nordsjøens utganger nesten utarbar ved mektige minefelter. (Se tegningen.)

1941 Besettelsen av Norge, Danmark, Nederland, Belgia og hele den franske Atlanterhavskyst til den spanske grense har skaffet det tyske ubåtvåpen en betydelig gunstigere utgangsstilling i denne krig. Avstandene fra fienden er forkortet, og Kanalen, som med hell beherskes av tyske fly, motortorpedobåter og jernskyttsbatterier, kan ikke lenger sperres av englenderne.

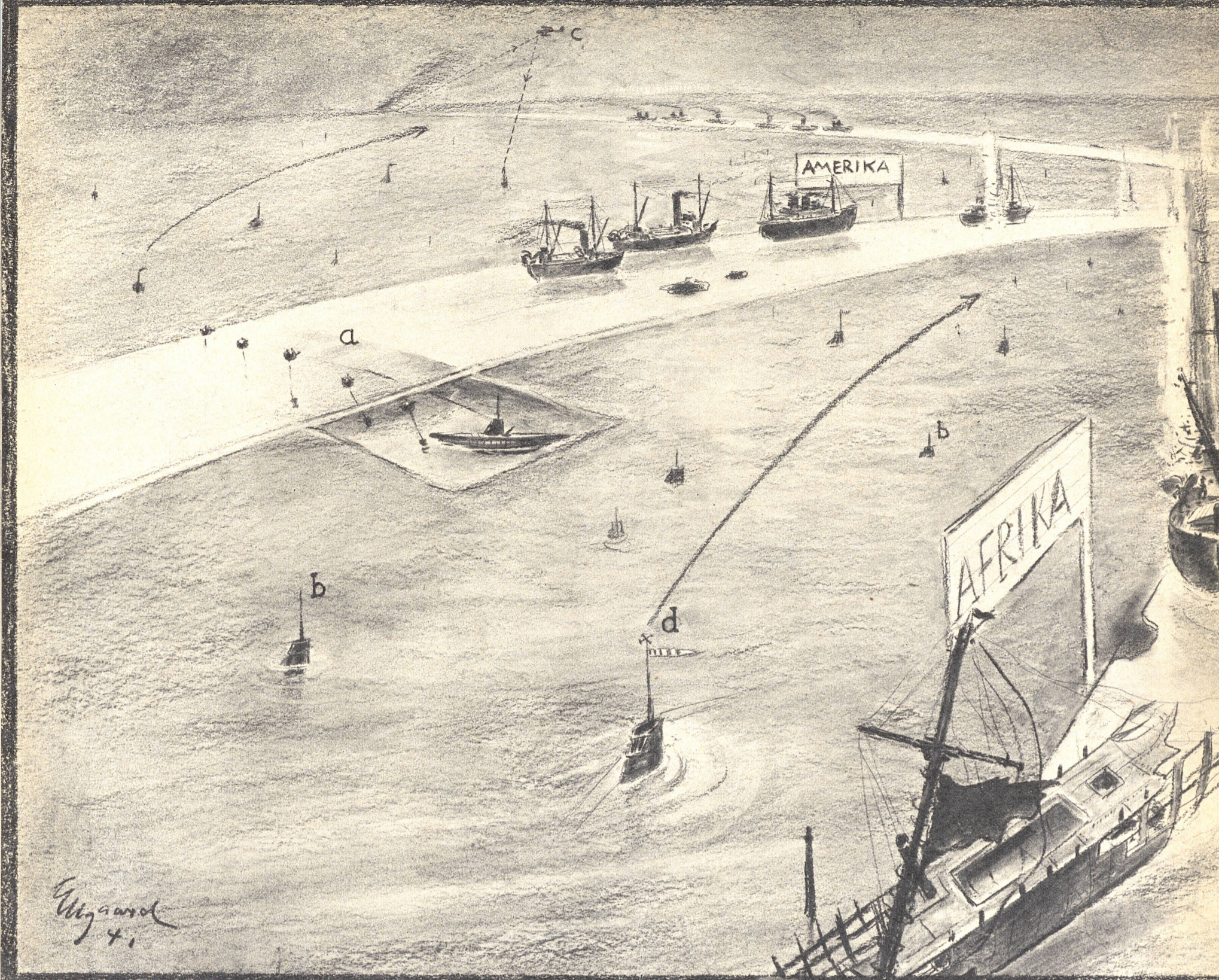

Selve båten

Ubåten er det eneste fartøi som forløper over to forskjellige fremdriftsmåter. Over vannet går den med dieselmotorer, under vannet med elektromotorer, som blir opladet med akkumulatører. Under overvannstarten blir akkumulatørene ladet på nytt ved dieselmotorene samt elektromotorene, der er sjallet inn som generatorer. Båtens dykkeevne er i betydelig grad utviklet siden verdenskrigen. Dykkehastigheten er nedsatt fra 5 min. til mindre enn 1 min. Den blev forbedret derved at man plutselig overbelaster ubåten med vann, slik at den så å si synker som en sten. Også dykkedybden er større. Ubåten er altså idag bedre beskyttet mot fly og vannbomber enn under verdenskrigen. Bildet ovenfor: I sin allerførste form skulde undervannsbåten bringe sprenglegemer umiddelbart bort til det fiendtlige skibs utenbordsbekledning eller ramme det. Begge oppgaver viste sig meget snart å være ugjennomførlig både våpenteknikk og taktisk. Da torpedoen blev oplunnet, bygget

man torpedobåten for den, men ved hjelp av undervannsbåten blev dens anvendelsesområde betraktelig utvidet. En moderne ubåt har baug- og hekkror, som er fast innbygget i båtens indre. (a.) Det er også gjort forsøk med å anbringe på dekk inntil 30 grader svingbare rør, (b), som likesom de innbyggede rør kan avfyres under vann. Da man må sikte med hele ubåtlegemet, er det tenkelig at disse svingbare dekkror eventuelt kan lette tilløpet til et angrep. Handelskrigen som delvis måtte gjennomføres etter priseordningen, gjorde det nødvendig å forsyne ubåten med et forsvarsvåpen. Man bygget inn en liten eller middelstor kanon på dekk, først senkbar og senere fast. (c) Nødvendigheten av luftforsvar har dessuten beriket ubåten med luftvernmitraljøser eller luftvernkanoner. (d) Allerede under verdenskrigen blev ubåter også bygget som mineleggere. De egner sig taktisk meget godt til minelegging, fordi de i dykket tilstand kan komme de fiendtlige havneinnløp nærmere enn noe annet fartøi og derfor ankne sine miner uten å dukke op.

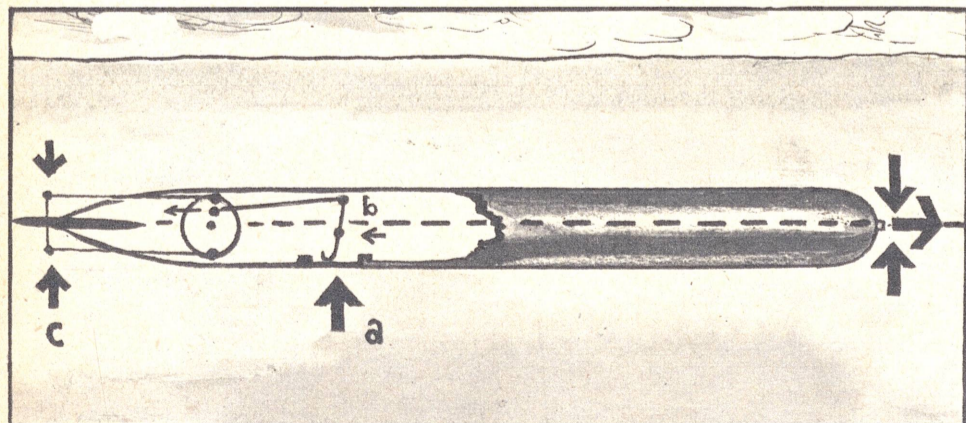

Hvordan ubåten lammer den fiendtlige handelstrafikk

Ubåtens hovedoppgave: Handels- ubåtkrigen

Verdenskrigen har for første gang i sjøkrigshistorien gjort det mulig å sette ubåten fullt inn for den siste oppgave. For en flåte er denne siste oppgave å vinne sjøherredømmet. Den består ikke i å besette havner og støttepunkter som en landmakt gjør, når den trenger inn på fiendtlig område. Sjøen er åpen, den tilhører oprinnelig såvel fiende som venn. Man kan ikke besette sjøen og holde den innen sine egne enheters skuddvidde. Men man kan med egne stridskrefter kontrollere eller la sperre de viktigste forbindelseslinjer som fører over havet, slik at de blir ufarbare for motstanderen. Dermed hindrer man den fiendtlige flåtes bevegelsesfrihet og — det er nettopp handelskrigen — kutter motstanderens livsårer

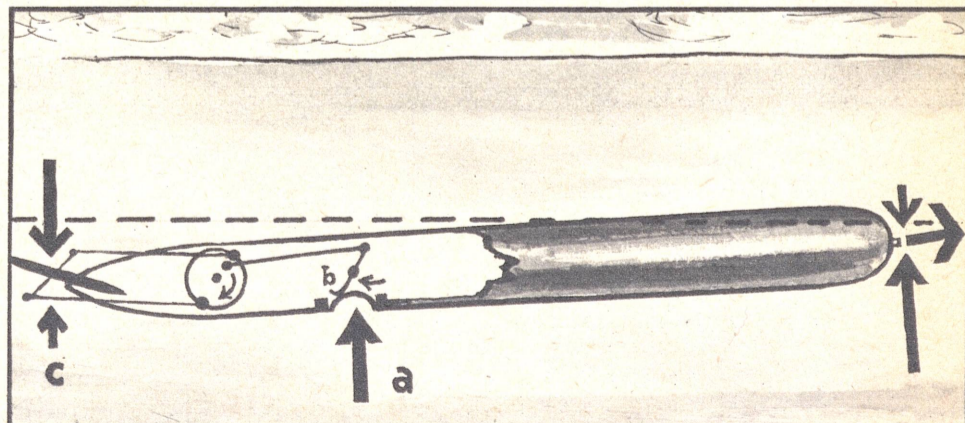
over. Herredømmet over samferdslen på sjøen betyr sjøherredømme. Ubåten har vist sig å være spesielt egnet for denne art krigsførsel. Den har tatt mange oppgaver fra krysserne og har fremfor krysserne den store fordel at den — bortsett fra sin dykkeevne — er betydelig mindre og billigere. I løpet av samme tid og med samme omkostninger som vilde medgå for å bygge en krysser, kan det fremstilles et betraktelig større antall ubåter, hvormed man da kan belegge tilsvarende flere punkter i de fiendtlige „handelsveier“. I viktige fiendtlige farvann forankrer ubåt-minelleggerne minesperringer, som fullstendig kan sammenlignes med gatesperringer. (a) Ubåtene som er utstyrt med tor-

En torpedos dybdestyring

Før avskytingen blir torpedoen innstilt på en bestemt dybde, for at den ikke skal treffe skibssiden for høyt eller gå under skibet. En fint uttenkt mekanisme holder torpedoen tross sjøgang i denne dybde under

vannflaten. Skjematiske fremstillinger klargjør her den automatiske dybdestyrings prinsipp. **Bilde 1.** Denne virker på en lynn plate (a) i torpedoens vegg, der funksjonerer som membran, og blir trykket mot en vekstang av det vekslende vanntrykk (b). Ved svingninger i dypet blir en anordning av

stenger regulert ved denne vektstang i forbindelse med en pendel, som demper utslaget. Disse stenger setter så dybde- eller horisontalroret i bevegelse (c). Således er torpedoens regelmessige løp i den forønskede dybde sikret. **Bilde 2** viser torpedoen som ligger for dypt i vannet, i. eks. like

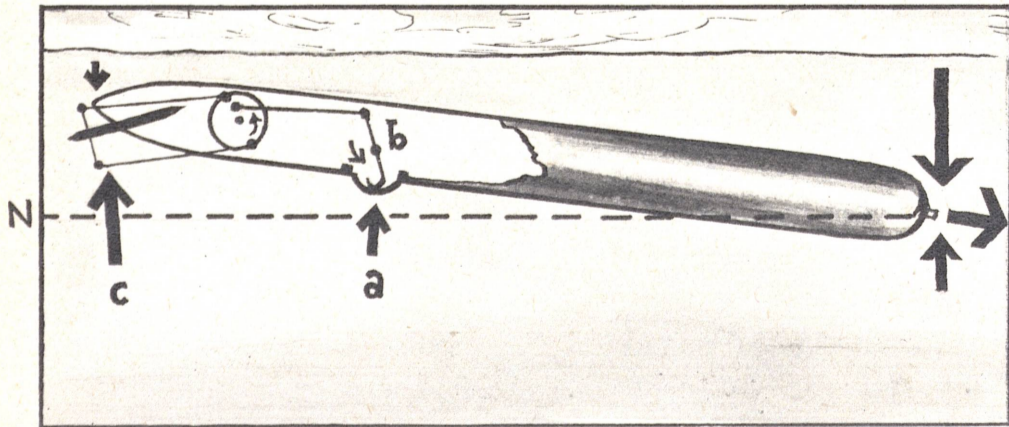
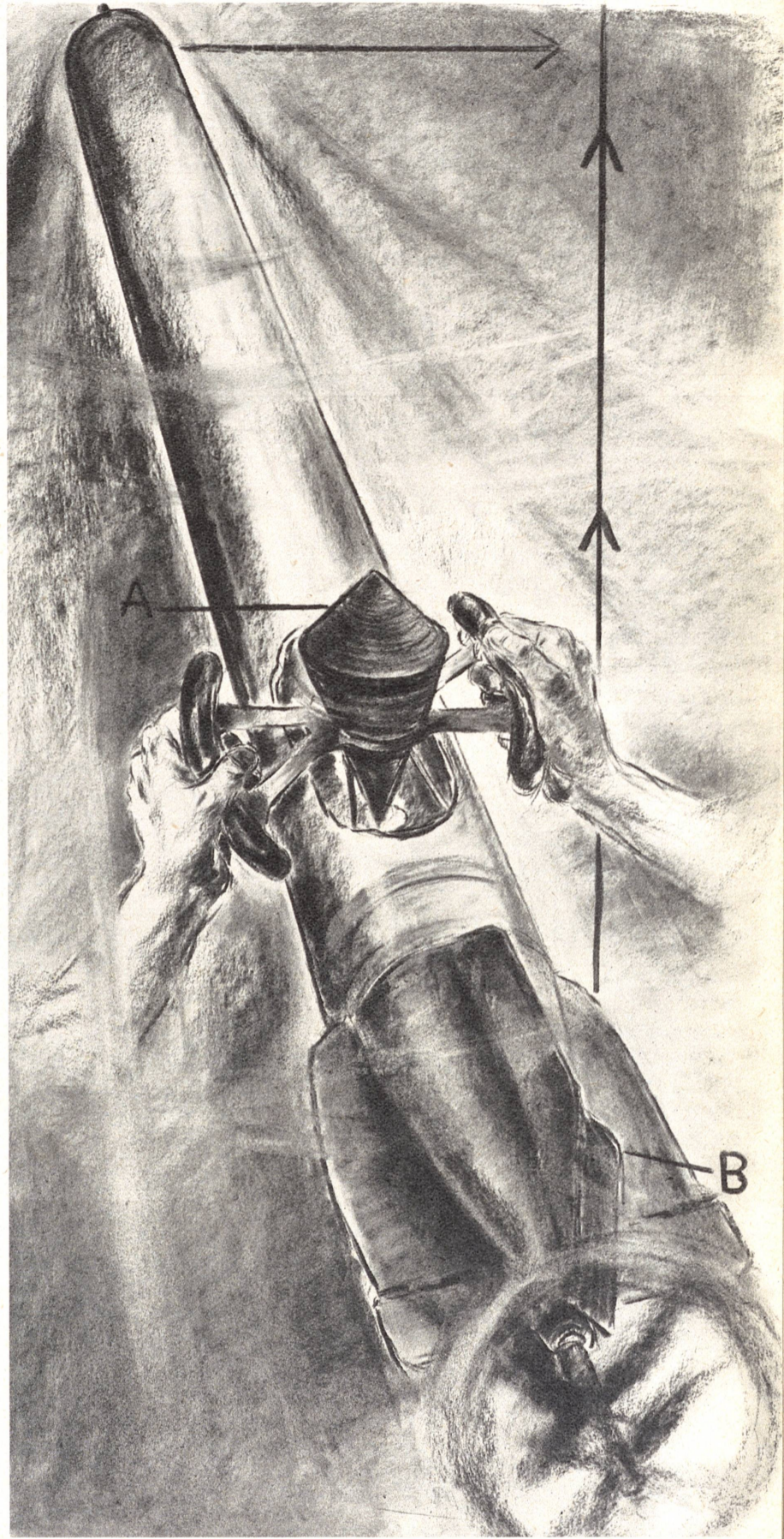
Torpedoen

Ubåten
viktigste våpen

pedoer, legger sig på lur ved ferdselsknute- punkter eller hovedferdselsveier og venter på silt bytte. (b) Den store aksjonsradius setter ubåten i stand til å gå de fiendtlige handels- skib, — som nu gjennemgående er bevebnet, — imøte langt ute på det åpne hav og even- tuell overraske dem der hvor de ikke er samlet i konvoi. De mest moderne etterretningsmidler gjør det mulig å avlytte radio- og motor- støy fra handelsskib som nærmer sig, og hvor- etter ubåten så kan opsøke sin motstander.

Vidtrekkende rekognoseringsfly har videre øket ubåtvåpnets virksomhet betraktelig i denne krig. På flere hundre kilometers avstand kan rekogno- seringsfly gjøre ubåtene opmerksom på kon- voier som nærmer sig, (c) slik at flere båter kan angripe en slik konvoi, sprengne den og ta særlig stort bytte. Som takk herfor hevder ubåtene sig på sin side som værstasjoner på det åpne hav. (d) De girr ikke bare rekognose- ringsflyene, men særlig også hjemmets kamp- og bombeeskadrer verdifulle værmeldinger.

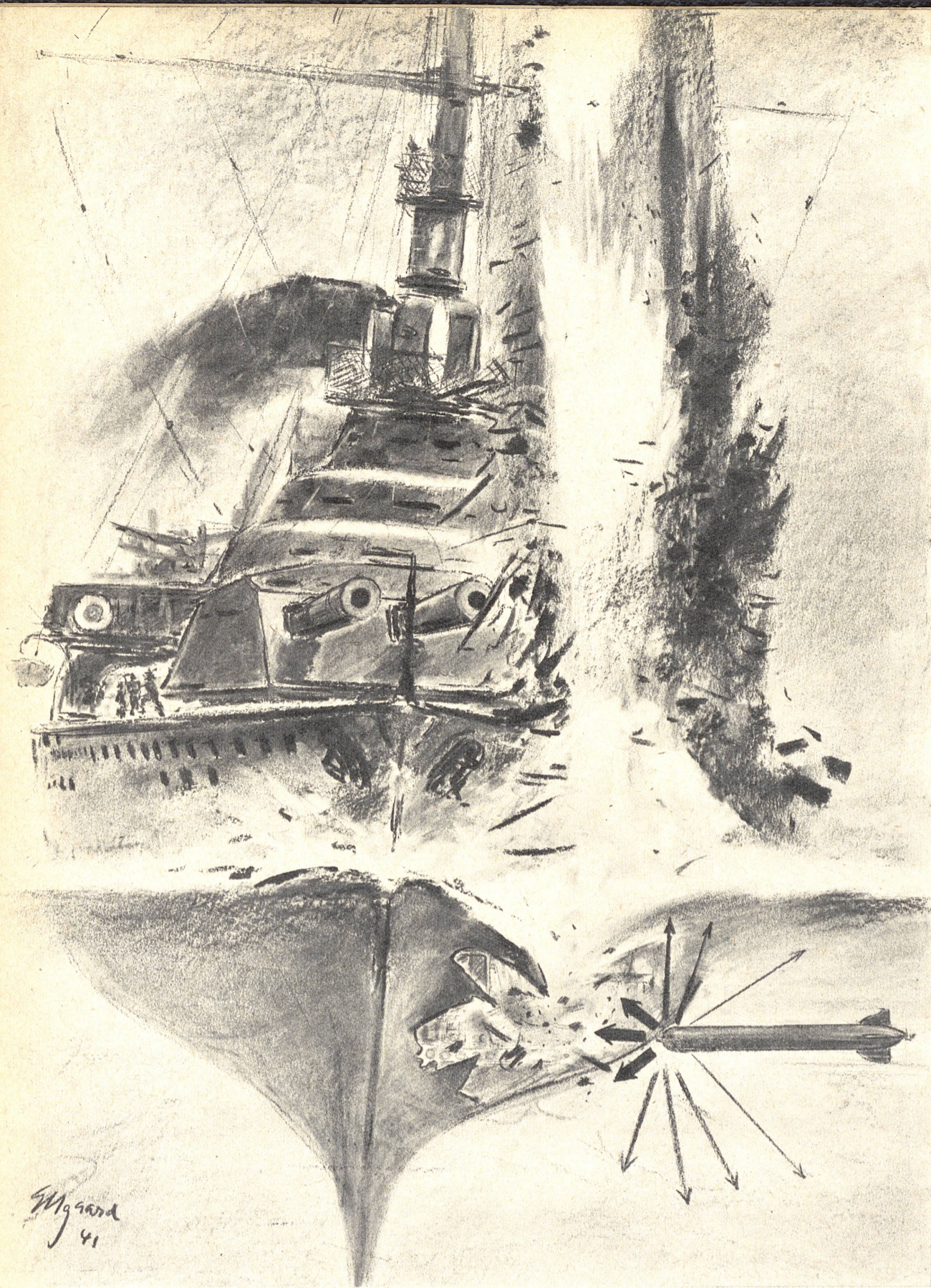
etter avskytingen. Membrana blir presset inn av vanntrykket, overfører trykket på vekt- slangen og stengene, og således blir utslaget ved dybderoret fremkalt, som da tvinger tor- pedoen høiere, mens pendelen virker på tilbake-

føring til den horisontale stilling. **Bilde 3** viser det motsatte tilfelle. Trykket på membranen synker, vektislang og stengene følger denne bevegelse, dybderoret stilles inn på styring ned til den fastsatte dybde.

Retningsapparatet

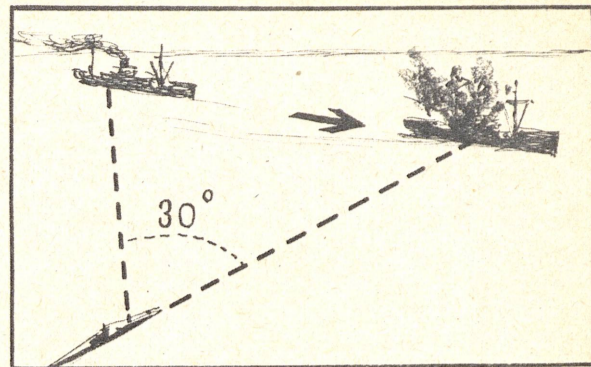
Torpedoen er 7—8 m. lang og ca. $\frac{1}{2}$ m. i diameter, vekten er om- trent $1\frac{1}{2}$ tonn. En sprengladning veier 250—300 kg. En torpedo er et krigsskib i miniatyrformat. Avskyt- ningen tjener bare til å støte den ut i vannet. Derefter beveger torpedoen sig videre ved egen kraft. Pressluft eller akkumulatører driver torpedo- maskinen, som setter dobbeltskruene i bevegelse. Med denne opnår tor- pedoen en hurtighet på ca. 40 sjømil og en rekkevidde av inntil 10 km. Side- og dybderor holder torpedoen automatisk i den forønskede retning. Som tennapparat blir anvendt en såkalt pendelpistol, som sitter på toppen av torpedoen og fremkaller tenningen. Torpedoens styring på dypt irem- går av de skjematisk tegninger (til venstre). Blir torpedoen avledet fra skuddretningen ved sjøgang eller andre forstyrrelser, trer sideroret auto- matisk i virksomhet ved retningsapparatet. (Tegningen ovenfor.) Et hurtig- løpende dreieapparat (a) har til oppgave å holde torpedoen i dens oprin- nelige stilling. Blir den drevet ut av stillingen, forsvarer den sig ved mot- trykk. Torpedoen beveger sig om dreieapparatet; denne stillingsending setter sideroret (b) i bevegelse: Torpedoen går tilbake til sin tidligere stilling. En torpedo er et mekanikkens underverk, hvis fremstilling fordrer store omkostninger og øvet personale til pasning og betjening. Den uhyre store sprengvirkning, som også overgår virkningen av tungt skibsartilleri, er allikevel innsatsen verd.

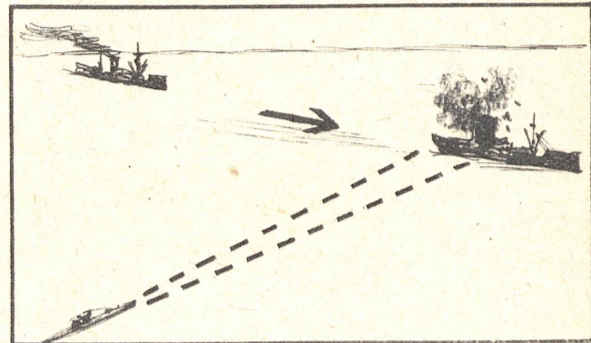

Torpedoenes sprengvirkning

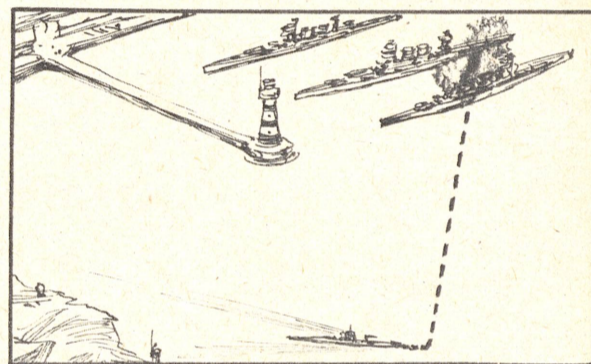
Skuddet En torpedos sprengvirkning overgår for det meste skibskanones virkning, fordi sprengningen foregår under beltepanseret og nesten bestandig har sterke vannstrømninger til følge. Torpedoen virker ikke i skibets indre som granaten, men som en mine på ylterveggene. Krigsskibenes forsterkede undervannsbeskyttelse og tallrike skott blir motarbeidet ved hjelp av øket sprengladning og ny brisantammisjon. Torpedoen borer sig ikke inn i skibsskroget. Pendelpistolen setter tennapparatet i bevegelse ved støtet mot ylterveggen og torpedoen eksploderer. Ved eksplosjonen blir sprengstoffet på brøkdeler av sekunder forvandlet til gaser, som optar mange tusen ganger så stort rum. Denne utvidelse følger med overordentlig stor kraft til alle sider. Den virker sterkest ut til sidene, hvor det er den største motstand, (se pilen!) for ved eksplosjonens enorme hurtighet er det ikke noen plass for sprenggaset til å vike til siden. Skibssiden blir trykket inn og revet opp, og derved forårsakes et veldig hull, hvor vannet flyter inn som en stormflod. Samtidig blir skibet overskyllt av en uhyre vannbølge ved trykket av eksplosjonsgasene, som virker mot vannet langsmed skibssiden.

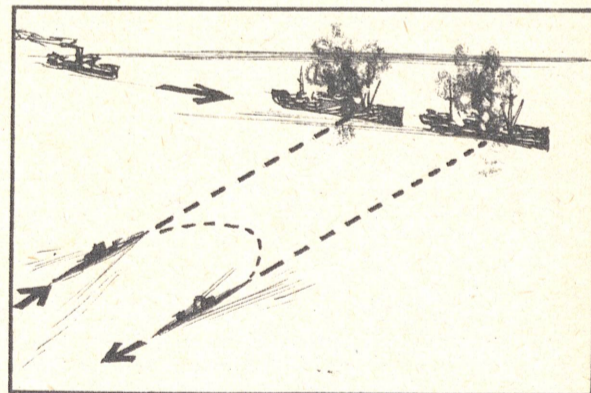
1. det normale skudd. Ved avskytingen av torpedoen må kommandanten nøie beregne, hvor fort og i hvilken vinkel til den formodete torpedobane det fiendtlige skib seiler. Derved får han den vinkel, som han må holde foran målet ved avskytingen.

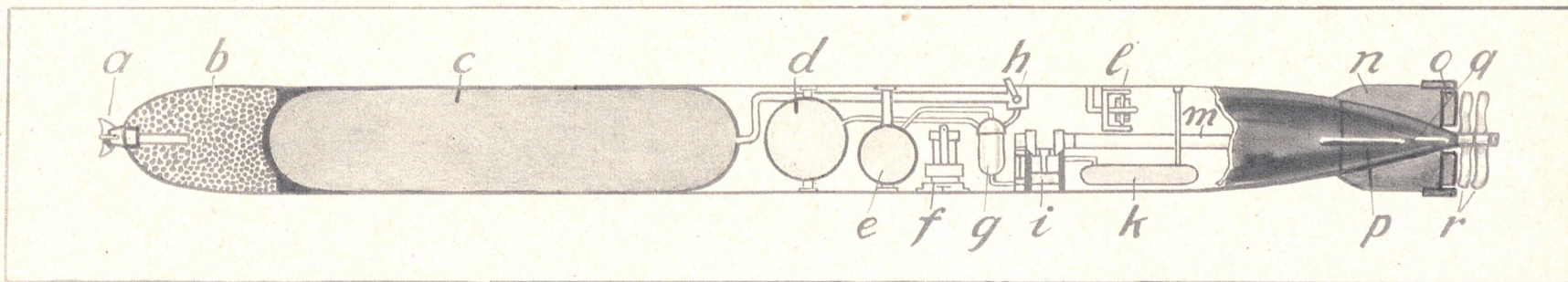
2. „Vifteskuddet.“ Ved store, verdifulle mål vil det lønne sig, istedenfor en torpedo å avfyre to eller flere torpedoer med forskjellig innstilling som en „vifte.“ Utsikten til å treffe er tilsvarende stor.

3. Vinkelskuddet. Istedenfor å la torpedoen gå rett frem, kan retningsapparatet innstilles slik at torpedoen går i en vinkel i forhold til skuddrørets retning. Dette er nødvendig, hvis for eksempel skib skal treffes i et sikret havneinnløp.

4. Akterskuddet. Er ubåten tvunget til å dreie av etter del første skudd, kan man skyte med akterrøret. Akterskudd kan også ofte være avhengig av båtens posisjon i forhold til målet.

Lengdesnitt av en torpedo.

a) tennpistol, b) sprengladning, c) luftkjele, d) vannbeholder for fremdriftsmaskinen, e) brennstoffbeholder, f) dybdeapparat, g) fordampner, h) åpningsløstestang for pressluft, i) fremdriftsmaskinen, k) oljebeholder, l) retningsapparat, m) skruegang, n) sidefinnerne, o) retnings- eller siderøret, p) høide- eller dybdefinner, q) dybderor, r) propellen.

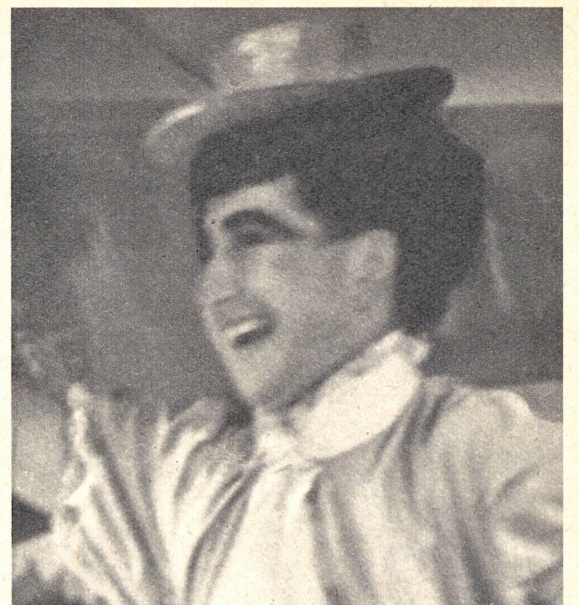
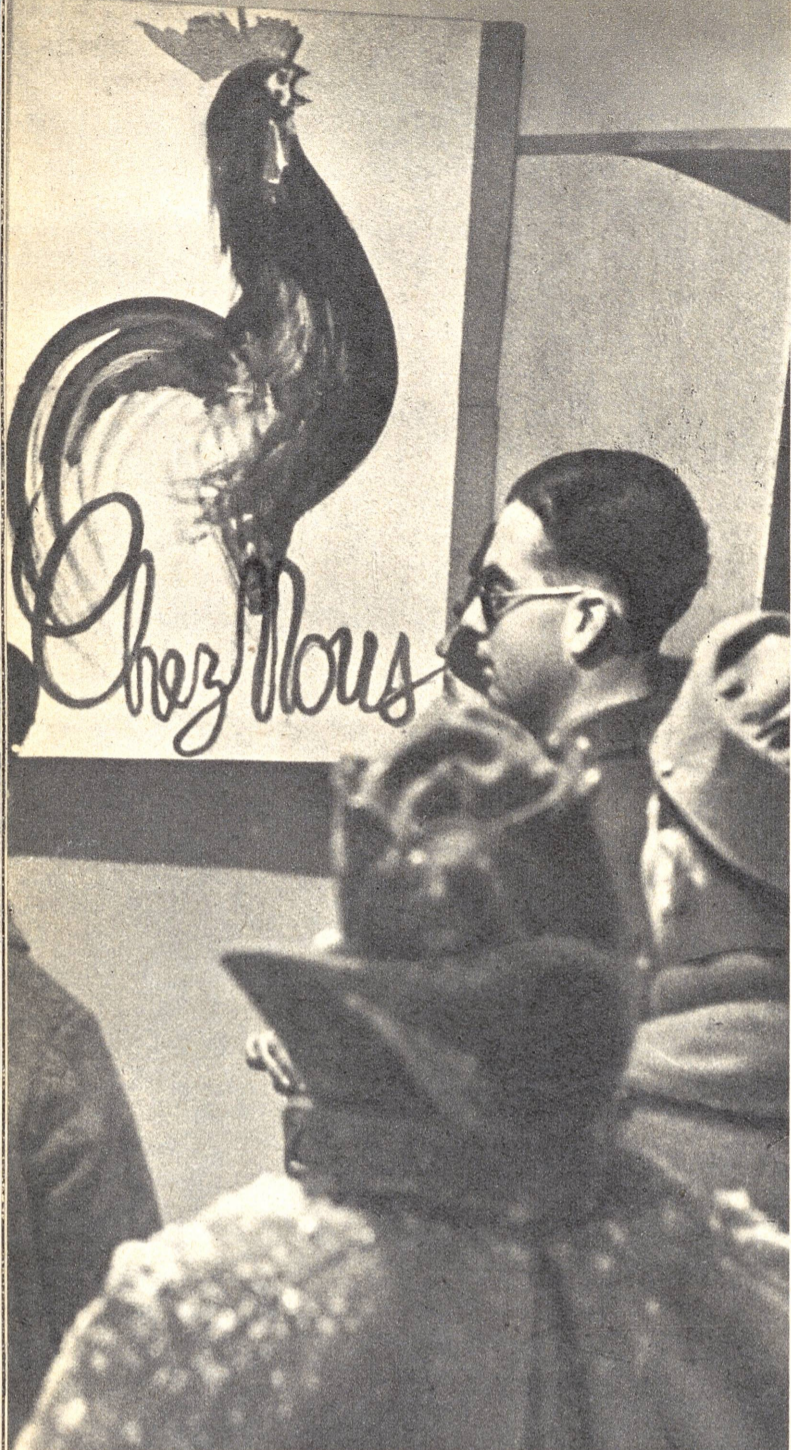
Et bilde fra Montparnasse ved århundredskiftet?

Chez nous!

Og her optrer en romantisk sangerinne, så en hurtig-
tegnen og til høire bøier en kvinnelig konferansier sig
strålende . . . hvad er det, og fremfor alt: hvor er
det? En ting kan vi straks rope — publikum har ikke
noen adgang her! For det hele er . . .

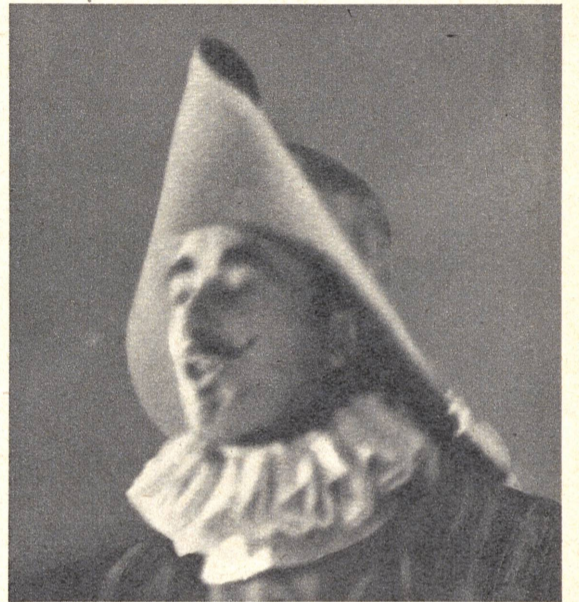

Kostyme og sminke fremtryller illusjonen

Denne charmante gjeterjente som synger en folkevise, slik som den ennå den dag i dag synges i Frankrikes provinser, er pressis så som . . .

. . . den lystige gamin-typen fra Pariserboulevarden — en mann! Illusjonen, frembrakt ved kostymene, blir på en dyktig måte bibeholdt ved hjelp av stemmene

Konieransieren! Under jublende bifall forkynner han med "esprit de forskjellige „nummer“ i programmet

En minnesanger. Gamle folkemelodier, likeledes sunget i kostymer, fører engjennem Frankrikes historie

Hurtigtegneren — maler i all ro kabareten navn: „Chez nous!“

. . . kabareten „Chez nous“ i en leirbarakke hos fangne franskmenn! Scene, kulisser, kostymer, alt sammen er laget av krigsfanger med egne midler. Idéen til dette teatret stammer fra J. de L., en journalist, som også leder det hele. Det egne orkestrets slager lyder: „C'est Paris!“ Alle kvinneroller blir likeledes spilt av krigsfanger — i en leir i Tyskland, 1941.

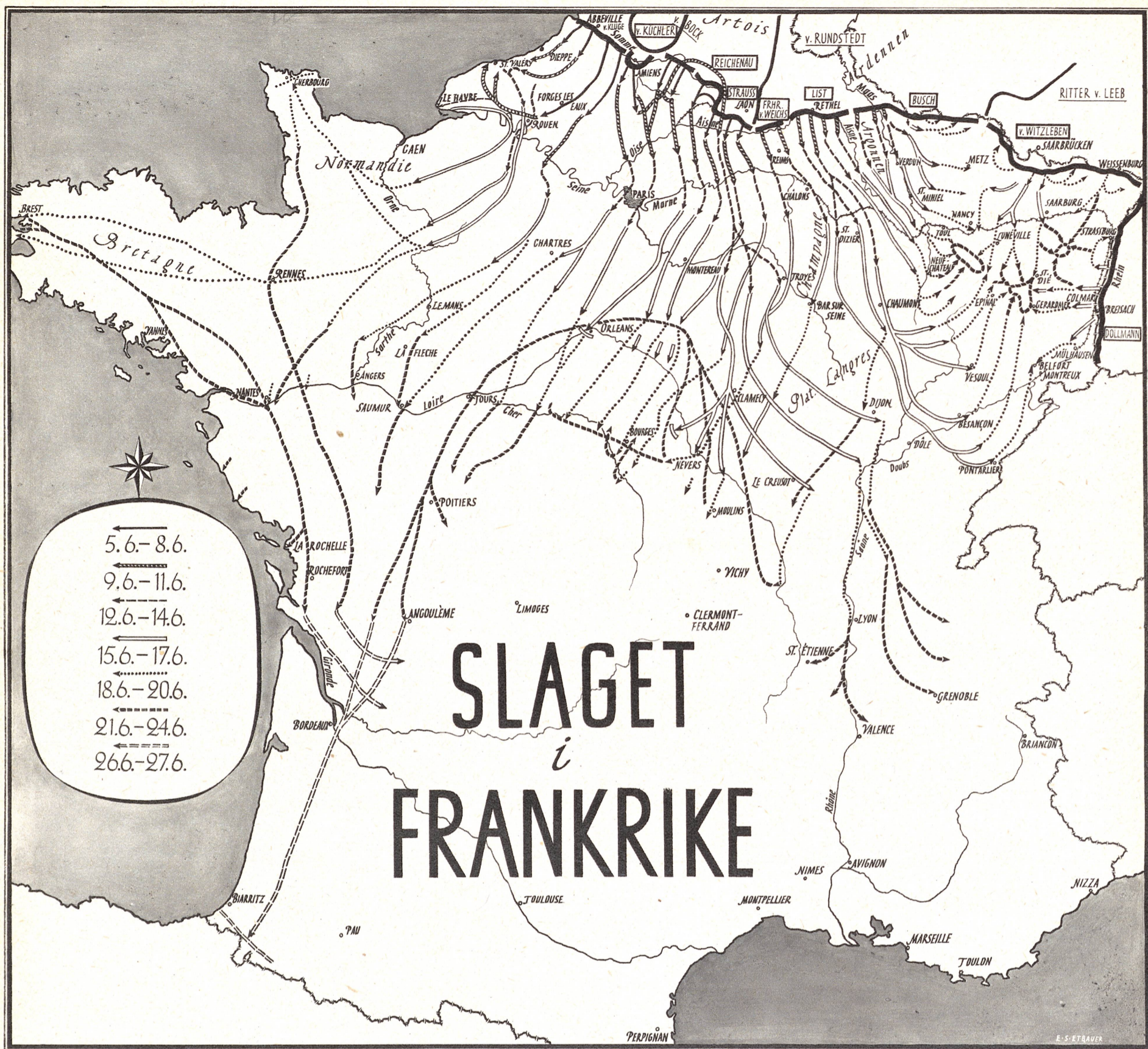
De ukjente hjelpere, malere og dekoratører, ved utkast til kostymer og dekorasjoner

Monsieur le directeur! En svært omsvermet mann! Hver dag kommer nye talenter fra leiren til ham!

Alles øine følger spent opvisningene på scenen, som fremtryller et stykke av hjemmet for dem
I tilskuerrummet er det plass for ca. 400 mann. Spilleplanen blir først forandret, når alle leirens krigsfanger har sett hele programmet

Den nuværende krigs betydning og forløp

Av oberst Ritter von Xylander

Forfatteren av vår artikkelserie — en av de betydeligste tyske militærforfattere, som i de foregående numre har gitt en skildring ut fra fagmannens synspunkt av den nuværende krigs betydning og forløp — er nådd til en beskrivelse av begivenhetene i vest, da Tyskland marsjerte inn i Frankrike. Med skildringen av dette avsnitt av krigen fortsetter han i dette nummer

Den britiske premierminister hadde imidlertid allerede beklaget sig over det utilfretsstillende forhold mellom general Blanchard og det engelske ekspedisjonskorps' øverstbefalende. Den 23. mai angrep de tre engelske divisjoner ved Arras slett ikke tyskerne alvorlig, ja, de rømte endog sene by. Fra fransk side blev denne optreden betraktet som en ignorering av den ordre som var gitt av Weygand og billiget av Churchill, samt av Reynaud med det resultat, at Churchill tidlig om morgenen

den 24. mai, i et telegram til sin franske kollega, gjentok sin beskyldning om at den franske hærledelse ikke sørget for en enhetlig ledelse av operasjonene. Weygand konstaterte faktisk videre at tilbakesendelsen fra Le Havre av britiske tropper, som ennå stod utenfor Oklamringsringen og som altså ikke var truet, hadde begynt allerede den 23. Den britiske regjering sto i begrep med å la franskmennene bli sittende i snaren og å berede dem den samme skjebne som Weygand hadde tilberedt belgiere. Senere blev det konstatert at forberedelsene

til tilbakesendelsen av det britiske ekspedisjonskorps til moderlandet hadde begynt allerede like etter det tyske gjennombrudd gjennom Maginot-linjen.

Under disse omstendigheter var de alliertes nordhærs skjebne beseglet allerede den 23. mai. Kun hvis utmattelse hadde avbrutt den tyske fremstuning, vilde en redning ha vært mulig. Noe slikt var det dog ikke tale om. Fra øst og syd angrep tyskerne stadig. I vest trengte de stadig dypere inn i ryggen på nordhæren og berøvet engelenderne ytterligere innskibningsmuligheter ved inntagelsen av Boulogne og Calais. Schelde-stillingen blev først gjennombrutt ved Tournai og det dominerende høideterreng i Artois erobret. Mens franskmennene og engelenderne ennå foreløbig holdt den forlengede Maginot-linje mellom Condé og Roubaix, kunde belgiere nordenfor ikke lenger støtte sig til befestninger og begynte å gå tilbake til linjen Menin-Brügge. På deres sydflo i gangssattes allerede et tysk gjennombrudd ved Ypern. Under disse omstendigheter besluttet belgiernes konge sig til å oppgi den nytteløse kamp som vestmaktene hadde hisset ham inn i og under hvilken det hadde vært Weygands plan av 22. mai å forlate ham. Tidlig om morgenen den 28. mai kapitulerte hans armé. Ut av forberudet med Frankrike og England trådte dermed allerede den fjerde stat, som vestmaktene dermed gjort tjenlig for sig. De betegnede denne optreden

som forrederi og tilskrev den skylden for utgangen av slaget i Flandern og Artois. Heri ligger der bare en selvforherligelse. Nordhærens stilling hadde allerede på forhånd vært håpløs og dens skjebne, som blev fullbyrdet i de nærmeste dager var uavvendelig. I den sydlige del av kamprummet splittet tyskernes fremmarsj fra alle sider de franskmenn som ennå kjempet her. Grupper, som stadig mer blev skilt fra hverandre og trengt sammen, holdt ennå stand en tid, men måtte så overgi sig. Andre deler av den franske hær dekket tilbaketog til kysten, hvor Dunkerque snart var den eneste havn som ennå var fri. Hit trengte hovedmassene av britene sig sammen. Samtlige store og små skib, som England kunde råde over, blev sendt dertil for å befri de innesluttede tropper. Her fant det tyske luftvåpen taknemlige mål. Dessverre blev dets virksomhet periodevis avbrutt av dårlig vær slik at innskipningen av betraktelige deler av den britiske armé lyktes. Krigsmateriell i mengder som man knapt kan forestille sig blev riktignok stående igjen på kysten. Uten tunge våpen, fillete, sjelelig sterkt rystet nådde de britiske soldater og en liten del av de franskmenn, som dekket dem, til England. Massen av de sistnevnte, for så vidt som de kjempet foran Dunkerque, blev slått av tyskerne i sin siste stilling. Den 4. juni kapitulerte over 80 000 mann i det ødelagte Dunkerque. Det første avsnitt av felttoget i vest var avsluttet med en fullstendig og glimrende seier.

En seier, som krigshistorien ennå ikke har oplevd

I løpet av 3½ uke var en millionhær, som alene mistet 1,2 millioner fanger, blitt tilintetgjort. I et slikt omfang hadde krigshistorien ennå aldri oplevd en seier. Dristighet i anlegget av de tyske operasjoner hadde konkurrert med den høieste innsats av lederkunst, generalstabsarbeid og troppeytelser. Et mesterverk var resultatet.

Betydningen av felttoget fra 10. mai til 4. juni var ikke uttømt bare med denne suksess. Tallmessig, og frem for alt kvalitativt hadde styrkeforholdet forandret sig fundamentalt på den vestlige krigsskueplass. Englands eneste felttropper, en tredjedel av den franske hær, deriblant dens beste avdelinger, var slått. Det uhyre tap av krigsmateriell kunde de allierte ikke erstatte så hurtig igjen. Nettop våpen for den moderne krigsførsel, som i kyndiges hender hadde hevdet sig så sterkt på tysk side, hadde vestmaktene mistet. Av avgjørende betydning var den nå åpne adgang til en nyordning av det gjensidige forhold mellom England og Frankrike. Frankrike måtte føle sig forlatt. Den mistillit til England, som allerede lenge hadde fylt mange franskmenn på grunn av den minimale hjelp som englenderne hadde ydet, blev alminnelig. De reddede menn fra den britiske ekspedisjonsarmé kunde ikke utligne den store fare som nu fra tysk side truet Storbritannia ved besettelsen av kysten fra Dollart til Somme-munningen.

Den franske og engelske ledelse hadde ennå ikke forstått hvorledes de enestående tyske suksesser blev til. De trodde på defensivens styrke, slik som den hadde vist sig under verdenskrigen. I mellemtiden var denne skrumpet sammen overfor en motstander som hadde forstått å anvende den sterke tilvekst av de nye jord- og luftvåpens angrepskraft og som, fylt av en ubøielig seiersvilje, hadde en forsvarsmakt som hadde pleiet den tyske hærs nedarvede gode egenskaper og nu i alle ledd var klar over hva det gjaldt. En sådan forsvarsmakt trengte ikke noen lengere hvile efter det første operasjonsavsnitt. Den kunde straks fortsette angrepet. Der Führer var besluttet på med de næste operasjoner i løpet av korteste frist å opnå Frankrikes fullstendige nedkjempelse. For da sto England alene igjen mot Stortyskland.

Frankrikes sammenbrudd

Efter tilintetgjørelsesslaget i Flandern og i Artois befant den tyske landhær sig ved fortsettelsen av kampene i vest i en annen situasjon enn den 10. mai

1940, da angrepet på denne krigsskueplass begynte. Den hadde ikke lenger fire fiendtlige makter mot sig, men Frankrike alene. Bare på ytterste venstre fløi, ved Kanalen, rådet den franske øverstbefalende over engelske tropper med en styrke av ca. to divisjoner som den eneste utenlandske hjelp, der ennå sto til hans disposisjon. En stor og særlig god del av hans feltarmé, ca. 18 divisjoner, var blitt satt utenfor under den nettop avsluttede kamp. Det franske luftvåpen hadde allerede under mai-offensivens første dager ubetinget vist sig underlegent overfor de tyske flyvere. Virksom britisk hjelp hadde det hittil ikke fått, da de engelske flyvere hadde lagt større vekt på sine nattlige streiftog mot sivilbefolkningen i Nord- og Vesttyskland. Man kunde ikke vente at de fremtidig vilde bli satt sterkere inn ved en medvirkning i den franske hærs kamp på bakken. De øverste britiske myndigheter viste liten forståelse for franskmennenes gjentatte bønnen om understøttelse og ennå mindre god vilje overfor de alliertes krav.

Et jevnbyrdig styrkeforhold kunde franskmennene høist opnå ved hjelp av sine landbefestninger, hvis de benyttet disse i den hensikt som skal ligge til grunn for enhver terrengforsterkning, nemlig hvis de hjalp til å innspare styrker som kunde anvendes på avgjørende steder på fri mark. Dette tok franskmennene ikke hensyn til. Der hvor sterke befestninger, som allerede besto i fredstid, lå — i Alpene og ved Maginotlinjen — anvendte de også fortsatt sterke hæravdelinger. Til hærgruppe 2, som sto innenfor festningsområdet i øst, sluttet den nydannede hærgruppe 4 under general Huntziger sig mot vest i omegnen av Longuyon. Denne hærgruppes 2. og 4. armé nådde helt inn i egnen nord for Reims; derfra og like til havet sto hærgruppe 3 med den 6. 7. og 10. armé under befaling av general Besson. Omkring 30 divisjoner sto den 5. juni i forreste linje på den 290 km. brede front mellom Argonnene og Kanalen, noen andre divisjoner var i reserve som forsterkninger. Virkelig helt utbyggede befestninger hadde tyskerne ikke lenger mot sig i dette område. Bare linjer som var opstått under kampene hittil beskyttet ennå mot nord, fremfor alt den såkalte Weygand-sonen i en linje som var blitt bestemt av de hittidige begivenheter og som vesentlig fulgte den sydlige breidd av Aisne, Aisne-Oise-kanalen og Somme. Hertil kom forsvarstillingene nord for Paris som støtte op til den vestlige del av Oise-løpet. General Weygand hadde utstedt tallrike befalinger med henblikk på utbyggingen av disse stillinger og deres forsvar. Faste støttepunkter i form av landsbyer, skogstrekninger og enkelte gårder skulde utbygges sterkt og ubetinget holdes av infanteriet selv om det skulde lykkes fiendens panservogner å bryte igjennem veisperringene mellom de oprettede støttepunkter. Ved motangrep på bakken og fra luften skulde den panseravdelinger tilintetgjøres, som brøt igjennem. Stillingene skulde forsvares til siste mann. Ved en dyptgående utbygging av forsvaret og tallrike ødeleggelsesaksjoner skulde fienden bekjempes. Den franske ledelse hadde fremdeles den største tillit til forsvaret som den i det vesentlige hadde tenkt sig å føre passivt. General Weygand var helt klar over betydningen av det slag som måtte komme til å stå syd for Aisne og Somme. I en beretning av 29. mai hadde han allerede overfor ministerpresidenten fremholdt at Frankrike spilte ut sin siste trumf med dette slag. Han hadde henvist til nødvendigheten av å underrette englenderne om at der kunde komme det øieblikk da Frankrike ikke mer kunde fortsette kampen med utsikt til seier, og denne situasjon vilde inntre, hvis det på avgjørende måte lyktes tyskerne å bryte gjennom de stillinger, som det for enhver pris gjaldt å holde.

Heller ikke denne meddelelse foranlediget britene til en kraftigere understøttelse av franskmennene. Nederlaget ved Dunkerque hadde satt ekspedisjonskorpset ut av stand til å yte en slik understøttelse samtidig med at den engelske regjering var blitt ennå mindre oplagt til å fremme en sånn innsats. Således berodde fremfor alt general Weygands forhåpninger på å vinne tid til å gjennomføre utbyggingen av stillingene og til å organisere forsvaret.

Når den tyske forsvarsmakt ikke lot det komme så langt, så var dette igjen et bevis på dens viljekraft og dens ytedyktighet. Den hadde visstnok, stikk imot den franske ledelses forventninger, gjennomført kampene hittil med meget små tap. Men de hurtige bevegelser og store marsjprestasjoner hadde stillet store krav til både tropper og materiell. Operasjonenes forløp, hvorunder store styrker var svinget inn mot nord for å innkretse de allierte i Flandern og i Artois, vanskeliggjorde den frontmarsj mot syd, som nu var blitt nødvendig. Ødeleggelsene av de fleste jernbaner i Nederland, Belgia og Nord-Frankrike virket hemmende på hærens tilførsler. Der forelå således i virkeligheten mange grunner til å rettferdiggjøre general Weygands forventninger om at fortsettelsen av de tyske operasjoner vilde la vente på sig en tid. Der Führers beslutning om ikke å gi fienden noe pusterum og de foranstaltninger som i den henseende allerede var blitt truffet, overvart imidlertid alle vanskeligheter. Tallrike friske reserver, som i det hele tatt ikke hadde deltatt i kampene hittil, hadde allerede i lengere tid vært under opmarsj, særlig mot frontens sentrum. Den nye opmarsj mot syd var også allerede for noen tid tilbake satt i gang ved at man i denne retning hadde dirigert noen styrker av de arméer, som allerede hadde vært i ilden, til tross for nødvendigheten av å anvende biltransporter i største omfang til dette formål, var det videre lykkes å få alt det krigsmateriell som skulde brukes til kampens fortsettelse brakt frem til det nye opmarsjrum. Den tyske generalstab hadde med denne forberedende virksomhet føiet et nytt berømmelsens blad til sin historie. Den tyske hær, som hittil hadde anvendt to av sine hærgrupper til angrep, mens hærgruppe C, som sto ved Vestvollen, herunder bare hadde holdt fienden bundet ved enkelte fremstøt i terrenget foran festningslinjen, satte nu sin samlede styrke inn i den siste og avgjørende kamp. Nu var den, i motsetning til hva der var tilfelle under det første operasjonsavsnitt, også tallmessig fienden overlegen. I dette lå der en ny forutsetning for seieren.

Det annet avsnitt

av felttoget i vest begynner

Med et storangrep fra luften den 3. juni begynte egentlig alt det annet avsnitt av felttoget i vest. Aksjonen rettet sig særlig mot krigsmateriellindustriens fabrikker ved Paris, og de lyktes her frem for alt å beskadige mange flyfabrikker. Hærens angrep satte inn den 5. juni tidlig om morgenen, altså dagen efter Dunkerques fall. En del av de hittil kjempende tyske tropper var ennå beskjefiget på den nettop vunne seiers vidstrakte slagmark eller i allfall ennå langt borte fra den nye angrepsfront. Der Führers dristige beslutning gikk imidlertid ut på å slå til, ennå før alle styrker som hadde vært anvendt i de hittidige kamper, eller som skulde komme til, hadde inntatt sine plasser i en velordnet „inndelt slagordning“. Der skulde settes inn trinnsvis fra høire fløi, den straks angripende hærgruppe B skulde i rette tid følge efter hærgruppe A, hvorpå hærgruppe C skulde slutte sig til.

På fronten mellom Somme-munningen og Chemin des Dames syd for Laon som i luftlinje er 160 kilometer bred stillet generaloberst von Bock op, mens generaloberst von Rundstedt i det i luftlinje ca. 120 kilometer brede rum østover inntil Montmedy og generaloberst Ritter von Leeb ved Vestvollen holdt sig parate til angrep i de hittidige stillinger. Den sistnevnte var med 1. armé marsjert op mellom Mosel og Rhinen, og med 7. armé i Baden. Det dreide sig i første omgang atter om et frontalangrep, hvis videre utforming til et tilintetgjørelsesslag avhang av ledelsens forholdsregler. Naturligvis hadde denne heller ikke nu i sinne bare å trenge fienden tilbake. Takket være den sterke ansamling av styrker i Belgia og Nord-Frankrike besto der en mulighet til å kunne trenge franskmennene mot sydøst, men der bød sig også en chance til gjentagelse av Schlieffen-tankens skulde nu bringe

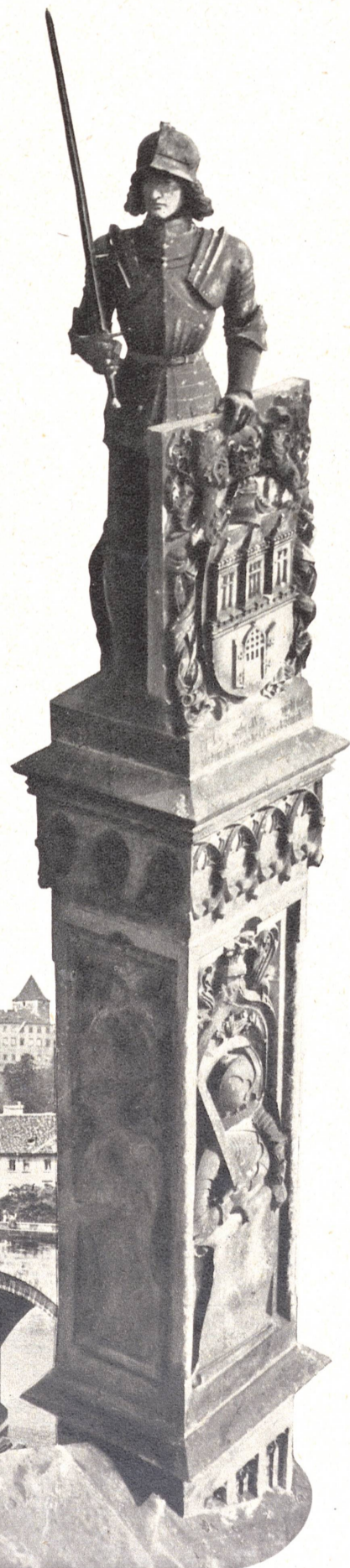
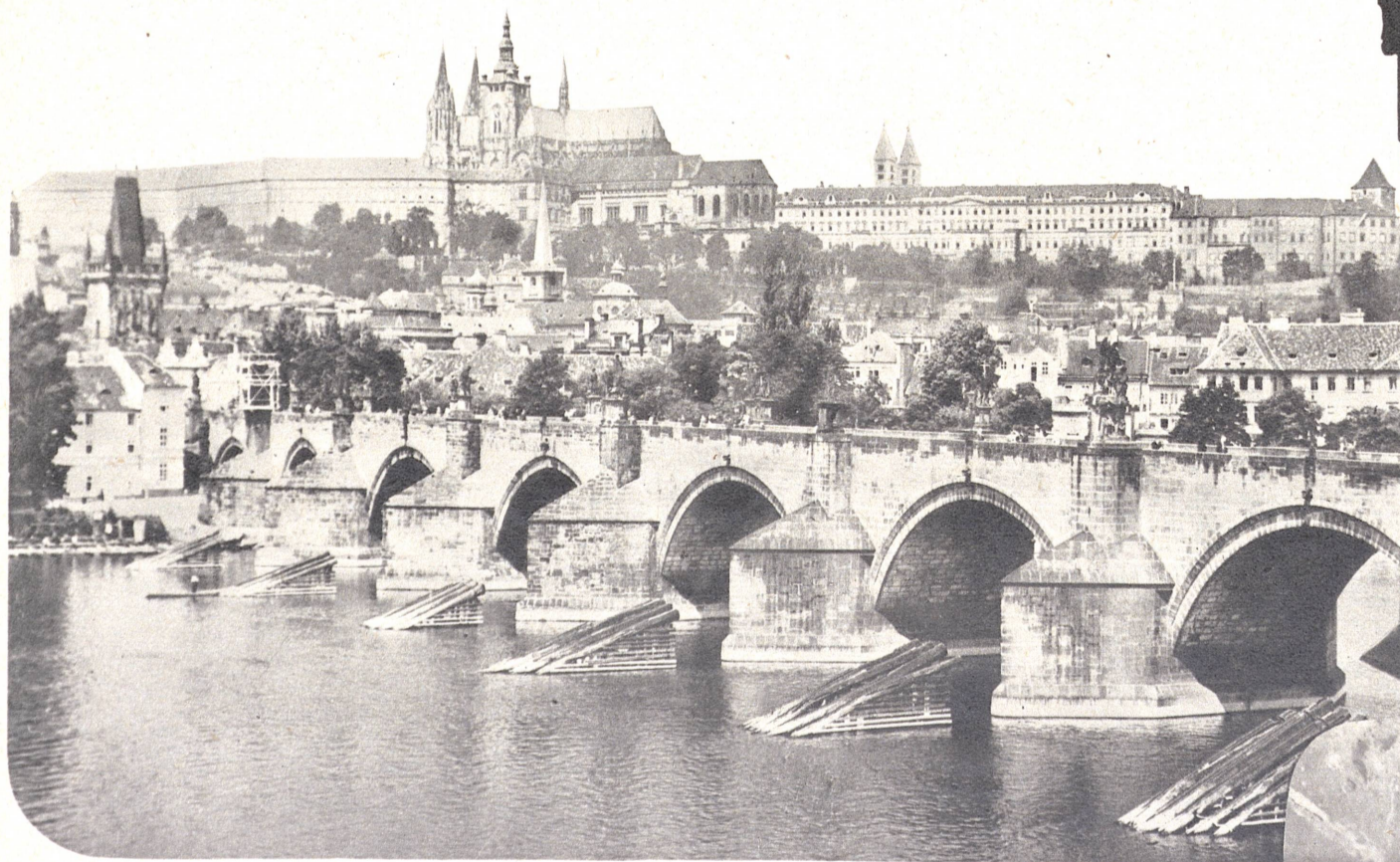
Fortsettes side 22

PROTEKTORAT
BÖHMEN og **MÄHREN**

byr med sine varer fra den verdenskjente

*kunstglass-industri,
treindustri,
treforarbeidningsindustri
og metallvareindustri*

produkter av fremragende kvalitet, som i årelang
konkurransen har erobret en ledende stilling på
verdensmarkedet

Den nuværende krigs betydning og forløp Frankrikes sammenbrudd

den plan av den store læremester for den tyske generalstab som ikke blev gjennomført i 1914 til virkeliggjørelse. De beslutninger og forholdsregler som var truffet i full beherskelse av krigsledelsens kunst og gjennom et selvstendig tankearbeid hadde allerede skapt mulighet for å slå inn på en annen, ikke mindre virkningsfull vei, for å nå det høieste mål som den tyske krigslære alltid hadde tatt sikte på fiendens tilintetgjørelse.

Med tre arméer — 4. armé under generaloberst von Kluge, 6. armé under generaloberst von Reichenau og den nydannede 9. armé under general Strauss — angrep hærgruppe B de tre arméer under general Bessons hærgruppe, nemlig 10. armé, som under general Altmayrs kommando sto ved nedre Somme, 7. armé som under general Frère befant sig på begge sider av Oise, og venstre fløi av 6. armé under general Touchon, som nådde over til omegnen av Berry au Bac foran fronten av hærgruppe A. Den 18. tyske armé, som under general von Küchlers ledelse ennå var beskjeftiget på slagmarken i Flandern, rykket senere opp på fronten mellom 4. og 6. armé. Da den tyske angrepsstorm i vest brøt løs ved fronten, syntes den hårdnakkede motstand som franskmennene ytet syd for Somme og Oise-Aisnekanalen, og som også englenderne presterste på franskmennenes ytterste venstre fløi, å gi general Weygands forhåpninger rett. Som forsvarerne meldte, satte tyskerne den første dag ennå ikke inn noen panseravdelinger. Dette syntes å rettferdiggjøre den franske opfatning, ifølge hvilken der skulde være blitt stilt altfor sterke krav til det tyske panservåpen i første delen av felttoget. I virkeligheten holdt imidlertid tyskerne dette våpen tilbake inntil de hadde fått skapt overganger for kampvognene over de vannlinjer som de nesten over alt først måtte overvinne. Dette lyktes på enkelte steder først på annen kampdag, den 6. juni. Så rullet de tyske uhyrer frem. Riktignok holdt forsvarerne for en stor del sine kampvognsikre støttepunkter til det ytterste slik som Weygand hadde befalet dem, og var også beredt til å la sig slå ihjel i dem. Men de tyske panservogner trengte ikke desto mindre frem mellom fiendens stillinger, som derpå med sine besetninger blev tilintetgjort, etterat de efterfølgende infanteridivisjoner hadde omsluttet dem. Panserskrekken begynte å bre sig til de franske hærdeleer som kjempet på fri mark, især da det hadde vist sig at motangrep fra luften og med kampvagner, som var samlet i en fart, blev resultatløse. Særlig mellom Abbeville og Amiens var allerede en tysk angrepskile drevet inn midt i den fiendtlige front. Men franskmennene holdt ennå ut i enkelte avsnitt. Også mellom Aisne og Oise kunde den 6. franske armé fra Soissons danne en ny front. Dette fikk stillingen i Paris til ennå i noen grad å se gunstig ut. De offisielle beretninger meldte bare om tilbaketrekning av fremskutte tropper som var skjedd efter befaling. Ministerpresident Reynaud trodde endog fremdeles å kunne hitføre en vending i de militære anliggender ved å tilkalle som sin rådgiver general de Gaulle, der var betraktet som forkjemper for panservåpnets anvendelse. Heller ikke general Weygand trodde ennå på at det virkelig vilde lykkes for tyskerne å bryte igjennem. Først den 7. juni brøt tyskerne midt igjennem den 10. armé. I retningen over Forges les Eaux trengte general Hoths panserstyrker frem. Også ved Aisne lyktes det tyskerne ved Soissons å skaffe sig overgang over elven.

Englenderne frykter et Dunkerque nr. 2

Situasjonens fulle alvor kom klart frem på slagets fjerde dag, den 8. juni. General Hoths tropper hadde gjennombrutt alle planmessige forsvarslinjer i retning mot nedre Seine og nærmet sig om kvelden allerede Rouen, lang forut for nabostyrkene. Når den av englenderne forsterkede venstre franske front i vest derfra inntil da med største hell — til å begynne med syd for Somme, derpå

bak det neste elveavsnitt Bresle — hadde ytet motstand, så var det hermed ikke oppnådd noen fordel. Englenderne fryktet snarere en gjentakelse av Dunkerques skjebne og tilkalte skib for å redde sine to divisjoner over Dieppe og sine bakerste reserver over Le Havre. Lengre østpå trengte andre tyske panserstyrker, fulgt av sterke infanteriavdelinger, frem mot Oise nord for Paris. Franskmennene hadde bare få reserver bak denne del av fronten. Da de stadig fryktet et angrep på Maginotlinjen hentet de ennå ingen forsterkninger østfra.

Den 8. juni ga Weygand hærgruppe 3 befaling til efter vedholdende motstand å gå tilbake til Ourqlinjen — beskyttelseslinjen foran Paris — og nedre Seine. Her vilde den franske øverstbefalende søke den siste og avgjørende kamp. I en dagsbefaling om morgenen den 9. juni forlangte han av sine tropper motstand til det ytterste på de steder hvor de var stilt opp og fordømte enhver tanke på ytterligere å vike unna.

Fronten helt til Maas i bevegelse

Av den måte hvorpå angrepsfronten begynte å utvide sig denne formiddag kunde franskmennene se at den tyske ledelse satte alle styrker inn. Der Führer lot hærgruppe A gå til aksjon. Den besto nu av 2. armé under general Weichs, 12. armé under generaloberst List og 16. armé under general Busch. Helt til Maas var den tyske front nu i bevegelse. Bak ved Aisne og den kanal som følger den, så vel som ved Ardennerkanalen, var den fiendtlige linje siden kampene kort efter gjennombruddet ved Sedan forblitt uforandret. Franskmennene hadde derfor hatt tid til å innrette sig. Mot øst ved Reims sluttet deres 6. armé sig til den 4. armé under general Requin, til denne igjen ved Aisne-kneet Attigny like til Maas den 2. armé under general Freydenberg. Angrepet var derfor meget vanskelig. Særlig syd for Rethel vant det bare langsomt terreng i retning mot det neste kampavsnitt, Retourne. Men bak de tyske armékorps som her førte kampen sto atter denne gang store styrker av motoriserte tropper parat, til høire general von Kleists gruppe, til venstre general Guderians. De gikk til angrep så snart der viste sig noen utviklingsmulighet overfor Aisne. Dette var tilfelde den 11. juni da panserkorpset begynte fremrykningen gjennom det for det særlig velegnede Champagne. Denne dag vor også slaget på hele den øvrige front forløpet gunstig for de tyske våpen. Ved havet blev de franskmenn som ennå kjempet der, og de rester av englenderne som ennå ikke var innskibet og som var veket tilbake til egnen omkring St. Valery en Gaux truet av innkretsing, da de foruten iv sine hittidige forfølgere nu også ble angrepet fra syd. En del av de motoriserte styrker, som var nådd til Rouen, hadde nemlig gjort helomvending og vendte sig mot dem, så de allierte den 12. juni måtte kapitulere her. Franskmennenes 10. armé var den 11. juni sterkt rystet, og det samme gjaldt 6. armé på høire fløi av hærgruppe 3. På bred front hadde tyske infanteridivisjoner, som med alle midler fremskynnet sin mars, nådd nedre Seine og gått over den med stadig utvidede brohoder. På lignende måte var det gått øst for Paris. Tyskerne var fra Soissons trengt lengre mot syd og, idet de svingte inn mot Paris, kommet frem til Villers Cotterets og mot Ourcq. Man var nådd til skueplassen for den ikke utnyttede tyske seier på det tidspunkt av 1914 da skjebnen vendte sig. Bare midt mellom disse to fløier av hærgruppe 3 holdt den 7. armé og en nydannet armé av reserver, den såkalte Pariserarmé under general Hering, ennå forsvarsstillingen nord for hovedstaden. I erindrings om felttoget 1914 hadde Weygand ennå det håp, at Marne, som to ganger under verdenskrigen hadde hatt så stor betydning for Frankrikes skjebne, for tredje gang vilde stå sin prøve til velsignelse for landet. Etterat Reims og det store skogterreng vest for denne by var blitt rømmet ved begynnelsen av hærgruppe A's angrep var det hans hensikt å yte motstand ved Marne. Ved den dyptinnskårne, sterkt skogbevokste dal foregikk faktisk også den siste harde kamp om Mellem-Frankrike hvorunder franskmennene og de

afrikanske tropper ennå engang, som på mange andre steder, satte sig hårdnakkert til motverge, men allikevel ikke kunde forhindre at tyskerne fikk fotfeste forskjellige steder på elvens sydlige bredd.

I forståelse av situasjonens alvor hadde den franske øverstbefalende allerede den 10. juni sendt ministerpresidenten en beretning, hvori han betegnet et definitivt tysk gjennombrudd hvilket som helst øieblikk som mulig og bebudet en fullstendig tilintetgjørelse av hæren som uunngåelig hvis man ytet fortsatt motstand. Den 11. juni underrettet han imidlertid den øverstbefalende for nordøstfronten, general Georges, om sine planer for det tilfelles skyld at den hittidige front ikke mer kunde holdes. Efter disse planer hadde man til dekning av landets hjerte og for å redde de størst mulige deler av hæren tenkt på å rykke den samlede front tilbake til linjen Dôle—Dijon—Clamecy — den midterste del av Loire—Tours—Caën. I betraktning av at 9 av de divisjoner som kjempet mellom Maginotlinjen og havet allerede var fullstendig tilintetgjort, mens 23 andre var alvorlig skadet, så vel som den omstendighet at Italias inntreden i krigen den 11. juni umuliggjorde enhver svekkelse av den mot dette land opmarsjerte alpearmé og overføring av flere styrker fra Nord-Afrika, foranlediget general Weygand til den 12. juni å innsende en ny beretning til regjeringen, hvori situasjonen blev skildret som meget alvorlig og gjennomførelsen av dette tilbaketog fremstillet som ubetinget nødvendig. I et regjeringsmøte som forløp meget dramatisk satte ministerpresident Reynaud igjennem, at avgjørelsen om oppgivelsen av hovedstaden, som regjeringen selv allerede den foregående dag hadde forlatt, skulde utskytes. Han forlangte at man først skulde innhente svar fra den engelske premierminister Churchill på en anmodning om hjelp. Inntrykket av at forsvarsstillingen nord for Paris ennå var uberrørt og at fronten ennå i det vesentlige sto ved Marne, har muligens fått Reynaud til å anse den øverstbefalendes uttalelser som overdrevne. Men da Englands svar dagen efter innløp i en ovenikjøpet ganske ubestemt form, at bare 3 divisjoner og 72 kanoner kunde overføres til Frankrike, og at den britiske hjelp forøvrig måtte innskrenke sig til understøttelse i luften og til sjøs, tiltrådte også de franske politikere den øverstbefalendes anskuelse om at hovedstaden ikke mer skulde forsvares. Dermed kom i Mellem-Frankrike elven Loire til å stå som det neste avsnitt, hvor man på ny kunde gjøre et forsøk på å forsvare sig.

Om man kunde få tid til oppbyggingen av et forsvar her avhang av hvorvidt man kunde forsinke den tyske fremrykning tilstrekkelig lenge og om det lyktes å føre den kjempende felthær tilbake i noenlunde god orden. For hva der under anspennelse av alle midler kunde tilføres den av forsterkninger fra reservehæren var ubetydelige og ikke særlig gode styrker.

Samholdet i motstanden bryter sammen

Riktignok blev nu den beslutning truffet, å hente felttroppene fra festningsområdet i øst og anvende dem i det indre av Frankrike, mens forsvaret av Maginotlinjen utelukkende skulde overlates til festningstroppene. Men dette skritt kom for sent. Det kunde ikke mer redde de truede arméer i det indre av Frankrike.

Dessuten var der det enhetlige forsvar brutt sammen allerede den 13. juni. Bare på enkelte steder kjempet franskmennene ennå hårdnakkert. Forsvarsstillingen nord for Paris og Marne-forsvaret holdt ikke lenger. I Normandi trengte den tyske hærgruppe B langt mot syd frem over Seinen, i Champagne nådde de motoriserte styrker fra hærgruppe A allerede den store Nancy-banelinje til Paris. De efterfølgende infanteridivisjoner fra den angripende fronts venstre fløi begynte å svinge mot øst over Argonnene mot Maas. Enkelte steder var de tyske forfølgere allerede brutt gjennom franskmennenes rekker og begynte å innhente deres tilbakeblitte styrker, hvorved der skaptes en stadig større forvirring i de franske rekker. Langt inn i

Fortsettes side 28

Norske piker i Berlin

„Signal” besøkte norske piker i Berlin. De er kommet frivillig til rikshovedstaden og har funnet arbeid i forskjellige industrigrener

Ved middagen i verkskantinen. Eva og Evelyn, to Oslo-piker, hører til en gruppe muntre norske piker, som alt har arbeidet flere måneder i Berlin. Eva var hushjelp, hennes venninde tannteknikk-assistent. Ønsket om å lære Tyskland å kjenne og vanskeligheten med å finne arbeid i Norge førte dem til rikshovedstaden

Så meget sne hadde Eva og Evelyn ikke ventet å se i Berlin! Men allikevel har de tatt med skiene sine fra Norge. Søndag drar de ut til Grunewald, berlinernes skiparadis

„Har jeg gjort det riktig?” De første dager er nok det uvante arbeid vanskelig, men kameraten ved siden av Eva, en sudeterlysk pike, hjelper gjerne (Bildet til venstre)

Sneballkrig — som hjemme! Sneballkrigen er over. Eva har seiret over hele linjen! (Bildet til høire.)

Fortsatt fra side 22

Den nuværende krigs betydning og forløp Frankrikes sammenbrudd

ryggen på franskmennene fortsattes de tyske bombeangrep. De uhyre flyktningemasser, bestående av de mange millioner franskmenn, belgiere og hollendere som blev tvangsevakuert sydover, forhindret ordnede hærbevegelser, ja gjorde ethvert overblikk over den retirerende franske hær umulig. Gjennomførelsen av det alminnelige tilbaketog, som Weygand allerede den 12. juni hadde gitt ordre til, kunde derfor nu bare foregå avhengig av fienden. På venstre fløi skulde den 10. armé dekke Bretagne og derefter følge etter i den alminnelige retning mot Rennes. Kanskje foresvevet ministerpresidenten i visse øieblikk den tanke å søke tilflukt i disse vestlige deler av landet for herfra å rekke ikke bare England, men også USA hånden. Som følge av denne retning, som skilte den fra hærens sentrum, trådte den 10. armé ut av hærgruppe 3's styrker og blev stillet direkte under hærens øverstbefalende. Under general Besson skulde arméen fra Paris og den 7. armé ta retning mot den midterste del av Marne, og hærgruppe 4 med 6., 4. og 2. armé skulde gå tilbake over Montereau—Troyes—Chaumont.

Krigsskueplassen deler sig i to

Under disse omstendigheter var det slag som var begynt den 5. juni vunnet av tyskerne etter 9 dagers kamp. Forfølgelsen av den slagne fiende var nu den tyske forsvarsmakts oppgave for på avgjørende måte å få avrunnet den annen store seier under felttoget i vest. Ved siden herav gjaldt det imidlertid å få gjort op med den hittil ennå meget lite skadete og fullt kampkraftige østhær, hvis felttropper, dekket mot nord og øst av grensebefestningene, utgjorde en betydelig stridsmakt. Der Führer besluttet å løse begge oppgaver samtidig. Dermed blev det også forhindret at den franske hærgruppe 2 kom til å slutte sig til de øvrige styrker i Frankrike

og med sine sterke, uberørte avdelinger å bringe dem verdifull hjelp i den bitreste nød. I henhold til de nye ordrer tilfalt det hærgruppe B og høire fløi av hærgruppe A å opta en forfølgelse uten medlidenhet. Heller ikke ved de forskjellige terengavsnitt måtte der lenger gis franskmennene noe pusterum Dette skulde opnåes ved en fremgangsmåte som sjelden i krigshistorien er kommet til virkelig utførelse: Med motorenes ytterste kraft og ved utnyttelse av mann og hest til siste åndedrag skulde ethvert forsøk på motstand hos fienden knuses, og han skulde forhindres i å samle kreftene igjen. Den venstre fløi av hærgruppe A og hærgruppe C skulde derimot gjennomføre en omringning av den franske østhær. På denne måte delte

„Heller ikke de tallrike vannløp som måtte overvinnes av tyskerne kunde opholde dem under deres forfølgning av motstanderen. . .“ Panserkampvognen kjører over en krigsbro som er bygget av pionerene

den samlede krigsskueplass sig i to deler, hvor krigsførselen hadde en forskjellig karakter. Inn mellom de to avsnitt var den tyske hærs sterkeste motoriserte styrker satt inn for ved et dypt fremstøt like til det nøytrale Sveits å skille de to operasjonsområder fra hverandre og forhindre et samvirke mellom de franske hærdeler.

Dette lyktes. Panseravdelingene og de motoriserte styrker som kom fra Champagne, trengte med general von Kleists vestlige gruppe frem mot øvre Loire og med general Guderians østlige gruppe frem mot Jura. Den sistnevnte nådde i marsjer av utrolig utstrekning og nesten uten å møte motstand den 15. juni Langres-platået, dagen etter Besancon og den sveitsiske grense ved Pontarlier. Dermed var kilen skutt inn mellom den franske østhær og det indre av Frankrike. Fra nu av var enhver felles aksjon fra de to adskilte grupper side utelukket.

Et kappløp om elveovergangene begynner

Forfølgelsen i Vest- og Mellem-Frankrike fikk et meget hastig forløp. Heller ikke de tallrike vannløp som tyskerne måtte overvinne, kunde stanse dem. Ænskjønt franskmennene — under hensynsløs opofrelse av sine bakerste styrker og de flyktningeskarer som strømmet mot overgangene og under sprengning av alle broer i disse avsnitt av landet — stadig forsøkte å yte motstand.

Det kom til et veddeløp mot overgangene, og ofte satte de tyske tropper med sine avdelinger, — der var sendt forut, og blant hvilke som alltid under hele felttoget de øverste førere var å finne — sig i besittelse av broer som ennå ikke var ødelagt. Var dette ikke tilfelle, så var de tyske pionerer, til tross for arbeidet med materiell ved utallige elvelinjer lengre bakover alltid på pletten for å bygge nye overganger. I betraktning av Frankrikes geografiske forhold, fikk den høire hærfløi under sin fremrykning den oppgave å svinge inn mot vest og besette de deler av Normandi så vel som Bretagne der ennå var i fiendens hånd. Utvidelsen av kamprommet blev her meget snart synlig i et misforhold

Pelikan -skrivemaskinbånd
er et **sparebånd**

for det er „intensicolor“.

Dessuten er den ene ende av båndet farveløs

Fåes gjennom fagforretningene.

G Ü N T H E R W A G N E R H A N N O V E R

til størrelsen av de styrker som sto til rådighet for den tyske hærgruppe B. I virkeligheten hadde dette ikke noen betydning. Bare her og der ytet den 10. franske armé enno motstand. Den 17. juni var Orne og Sarthe mellom Caën og Le Mans overskredet på forskjellige steder mot vest, og fremmarsjen innledet mot Cherbourg-havnen på Normandis nordvestspiss — og over Rennes til krigshavnen Brest, i den ytterste vestlige del av Bretagne. Bare den 10. armés høire fløikorps reddet sig mot syd over Loires nedre løp. De øvrige deler av arméen måtte overgi sig efterat de var blitt trengt helt ut til havet og helt sviktet av englenderne.

Intet håp mer for Frankrike

De tyske hæravdelinger av hærgruppe B's venstre fløi som via Paris — der uten kamp var blitt besatt den 14. juni — fortsatte forfølgelsen videre sydover, hadde allerede den 16. juni skadet den franske hærgruppe 3's forsvar av Loire så alvorlig at flere avdelinger hadde kunnet gå over elven mot syd ved Orléans, mens der avsidet denne by like til Tours overalt var kommet for tropper frem til elven. Lengre opover elven like til Nevers nådde snart også høire fløi av hærgruppe A hertil og begynte å ta brohoder syd for Loire i besittelse. Gruppe Kleist ilte videre østover foran infanteridivisjonene og tok først Frankrikes rustningsområde ved Le Creusot i besittelse den 17. juni. Mot nordøst blev samtidig Dijon besatt. I Saône-dalen i retning mot Lyon beveget tyske kolonner sig mot syd. I løpet av to uker, av hvilke de første dager utfyltes av heftige kamper, hadde hærgruppe B gjennomsnittlig tilbakelagt 250 kilometer, mens hærgruppe A med sine forreste avdelinger på 9 dager hadde tilbakelagt 280 kilometer.

Intet sted viste der sig noe glimt av håp for Frankrike, ti også for østhæren trakk uværet sig mer og mer sammen, og et angrep av italienerne fra alpefronten måtte snart bli følelig. Den 17. juni kom så en avgjørelse mellom de to retninger som var representert i den franske re-

gjerings — den ene som under Reynauds ledelse enno tenkte på å fortsette kampen til det ytterste i håp om hjelp fra England og opmuntret av den engelske regjering, og den annen i hvilken de ledende soldater erkjente det håpløse i slike bestrebelser, fordi hæren ikke lenger var slagkraftig. Fra ministerpresidenten på den ene side og fra England på den annen side var der enno i de siste dager blitt gjort fortvilte forsøk på å opnå en videreførelse av krigen for Frankrike. Man overveiet den tanke å flytte regjeringens sete til Nordafrika mens en del av troppene skulde overføres til England. Enno den 16. juni hadde Storbritannia stillet forslag om en union mellom det og Frankrike. Denne skulde ha til formål å sveise sammen begge nasjoners samlede krefter og hjelpemidler. Til slutt henvendte Reynaud sig over radioen med et rop om hjelp til president Roosevelt, men det resulterte ikke i noen virkelig understøttelse. Endelig seiret allikevel de tungtveiende grunner som marskalk Pétain og general Weygand fremla samt den erkjennelse, at Storbritannia allerede i lang tid hadde unnlatt å understøtte sin allierte med full kraft og at dets siste forslag vilde ha til følge enten Frankrikes fullstendige tilintetgjørelse eller definitive underkastelse under England. I regjeringsmøtet i Bourdeaux natten mellom den 16. og 17. juni trådte Reynaud tilbake. Marskalk Pétain blev stilt i spissen for regjeringen. Dermed hadde soldatene seiret, men samtidig hadde England tapt. Den 17. juni var dødsdagen for Entente Cordiale. For den nye regjeringens beslutning om å opgi kampen som håpløs og å anmode det tyske rike om å meddele betingelsene for en våpenhvile betydde en adskillelse mellom de to vestmakter, som straks offisielt i England blev betegnet som forrederi mot den felles sak, selv om Storbritannia i virkeligheten allerede lenge bare ufullstendig hadde oppfylt sine forpliktelser overfor den allierte.

Gjennom den spanske regjering blev denne anmodning gitt videre til Tyskland. Den kunde naturligvis først videre behandles efter en konferanse

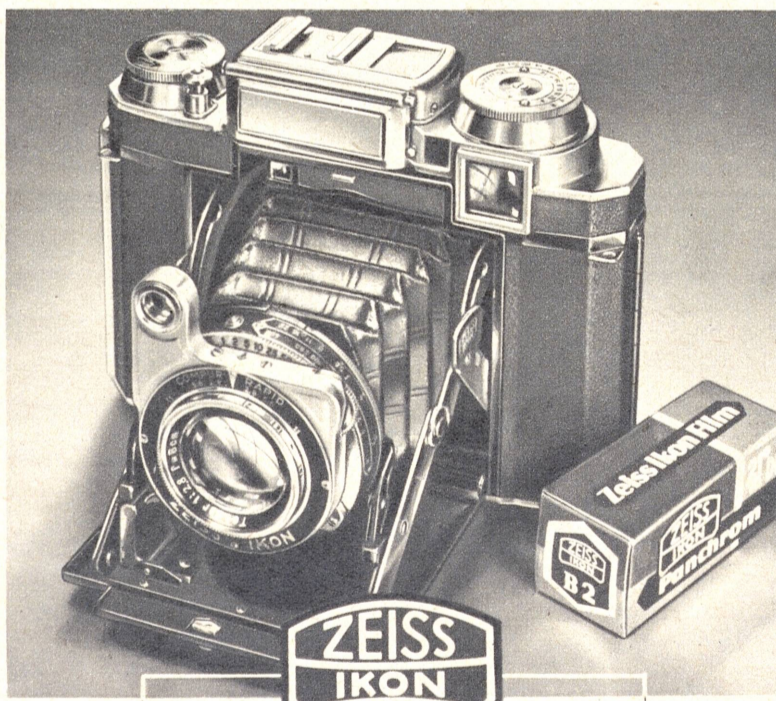
Tysk infanteri under fremrykningen. „I løpet av to uker, av hvilke de første dager var fylt med heftige kamper, hadde hærgruppe B tilbakelagt gjennomsnittlig 250 km.“ PK. Hermann

mellom der Führer og Mussolini. Efterat Frankrike den 20. juni også hadde rettet den samme anmodning til Italia mottok der Führer om eftermiddagen den 21. juni de franske utsendinger i Compiègne-skogen, på det samme sted, hvor Frankrike trodde å ha foreviget den forsmedelse som var blitt tilføid Tyskland i november 1918. Efter undertegnelsen av de tyske betingelser, som i all sin strenghet unngikk enhver ydmykelse av den beseirede, bega underhandlerne sig til Italia. Den italienske hær hadde i mellemtiden, den 20. juni, begynt angrepet på Frankrikes alpebefestninger og her opnådd betydelige fremgang, inntil fiendtlighetene — efterat også Italias fordringer var underskrevet — den 25. juni kl. 1.35 blev innstillet overalt.

Fortsettes i neste nummer

Spør Deres — — kamera!

Fotograferer De? — Såkjenner De også det evige spørsmål som dukker op ved hvert motiv: Hvilken eksponeringstid er den riktige? Å svare riktig på dette, er ofte ikke lett. Om billedet blir godt eller dårlig, avhenger for en stor del av om det er riktig belyst. En innehaver av et SUPER IKONTA II 6×6 har det lett. Han bare spør sitt kamera! Et blikk på den innbyggetese elektriske eksponeringsmåler, en liten dreining, — så viseren blir innstilt på markeringen — og nu kan man ganske enkelt lese eksponeringstiden. Hvert enkelt av filmens 12 negativer er med en SUPER IKONTA II 6×6 riktig belyst. Den store lyse målersøker (av-

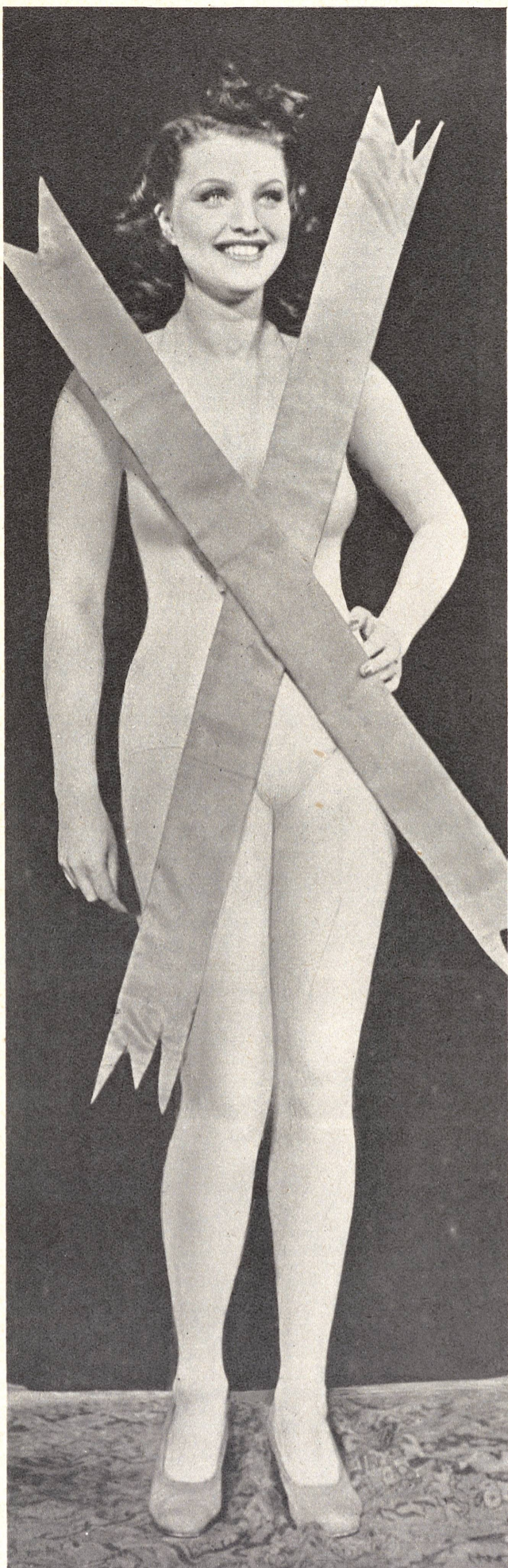

SUPER IKONTA

Super Ikonta II 6×6 cm. med Zeiss Tessar 1:2.8 i Compur OSR. 533/16 Pcsr Kr. 787.—
 Super Ikonta 6×6 cm. med Zeiss Tessar 1:2.8 i Compur OSR. 532/16 Pcsr Kr. 546.—
 Super Ikonta II 4.5×6 cm. med Novar eller Zeiss Tessar 1:3.5. 531 Ler Kr. 409.—
 Super Ikonta 7×9 cm. i forskjellige utførelser. 531/2 Lcsr Kr. 472.—

Mesteroptagelser ved hjelp av disse tre: Zeiss Ikon kamera, Zeiss Objektiv, Zeiss Ikon Film!

standsmåler i søkeren), sikringen mot dobbelteksponeringer ved en sperreinnretning i den automatiske filmtransportør, den praktiske boksutløser og ikke minst det verdenskjente Zeiss Tessar 1:2.8 med Compur-Rapid-S-lukker gjør arbeidet med dette Zeiss Ikon kamera til en fornøielse. Selvsagt benytter man også en god film, f. eks. den nye Zeiss Ikon Panchrom 21/10 DIN. Nærmere beskrivelse av SUPER IKONTA-kameraene, også av modellene 4.5×6 og 6×9 cm. fåes uforbindtlig hos Deres fotoforhandler eller gjennom Zeiss Ikon A. G. Dresden, S. 130.

„Trick-filmen“

Hildegard G. sier: „Hva skal jeg fortelle om meg selv? Jeg har aldri tid, vet De! Jeg er danserinne og skuespillerinne, 23 år gammel, født i nærheten av Berlin. Mine foreldre er enige i mitt valg av livstilling. Og ellers? Jeg koker daglig min egen mat, er en god hummor og vilde gjerne gifte meg. Lever meget fornuftig. For ranglet jeg nokså meget, men nu er jeg så skuffet, over en mann — naturligvis! — så nu styrter jeg meg bare over arbeidet. Jeg vil i det hele tatt bli mitt yrke tro, for alltid! Det er alt hva jeg har å si!“
Og hva hennes kolleger sier: „Hva, var det all? Ellers snakker hun jo alltid så meget. Ja, det er sant, ellers har hun noe å fortelle hele dagen!“

„Kriminal-filmen“

Else K. forteller: „Jeg har gått på en skuespillerskole, var en tid mannequin og vilde helst gifte meg. Men han må elske meg høyere enn jeg ham. Men når kommer han, hvor er han? Jeg vet ikke hvor og hvordan man treffer en mann. Nå, man venter og venter. Jeg er 25 år gammel, berlinerinne. Fra mitt 16. år er jeg selvstendig, mi mor er meget glad i meg. Jeg var ofte på turnéer. Her på „Scala“ liker jeg meg godt, som alle de andre forøvrig. Og nu vil jeg ikke si mer!“
Og hva hennes kolleger hvisker: „Stolt som alltid! Og omiintlig. Hun er tragisk anlagt! Tragisk? Dramatisk! Hun spiller gjerne poker, det har hun ikke fortalt noe om!“

„Farve-filmen“

Käthe W. smiler: „Jeg er født i Frankfurt og er 20 år gammel! Da jeg var 13½ år, løp jeg hjemmefra, sov hos venner og vilde gå til scenen, men måtte tilbake til skolen igjen. Seksten år gammel løp jeg hjemmefra igjen, med en revy på turné. Så lærte jeg riktig å danse og optrådte med en partner. Da krigen brøt ut, blev han soldat. Hva jeg liker godt? München! Der skulde jeg gjerne bo! Hva jeg ikke liker? Menn med rødt hår! Jeg vil ennu ikke gifte meg. Jeg drømmer meget. Jeg tåler ofte en stor lengsel, men jeg vet ikke etter hva!“
Og hva hennes kolleger sier: „Käthe har det godt, hun kan spise det hun har lyst på uten å bli tykk!“

Seks Scala-girls forteller om sig

„Film-dramaet“

Tamara G. forteller: „Jeg er atten år gammel, russerinne, og elsker hester! Å være husmor, kan jeg ikke forestille meg. Jeg har studert den klassiske ballett fra grunnen av, men vet De hva jeg helst danser? Rumba!! Hva jeg liker? Å sove! Jeg synes det er deilig å sove lenge! En ting ergrer meg her i livet, at man så ofte må gå til frisør! Om jeg har hemmeligheter? Hvordan det? Jeg har bestandig en tyggegummi i munnen, men det er bekjent. Giftermål? Nei! Hvorfor? Det sier jeg ikke!“

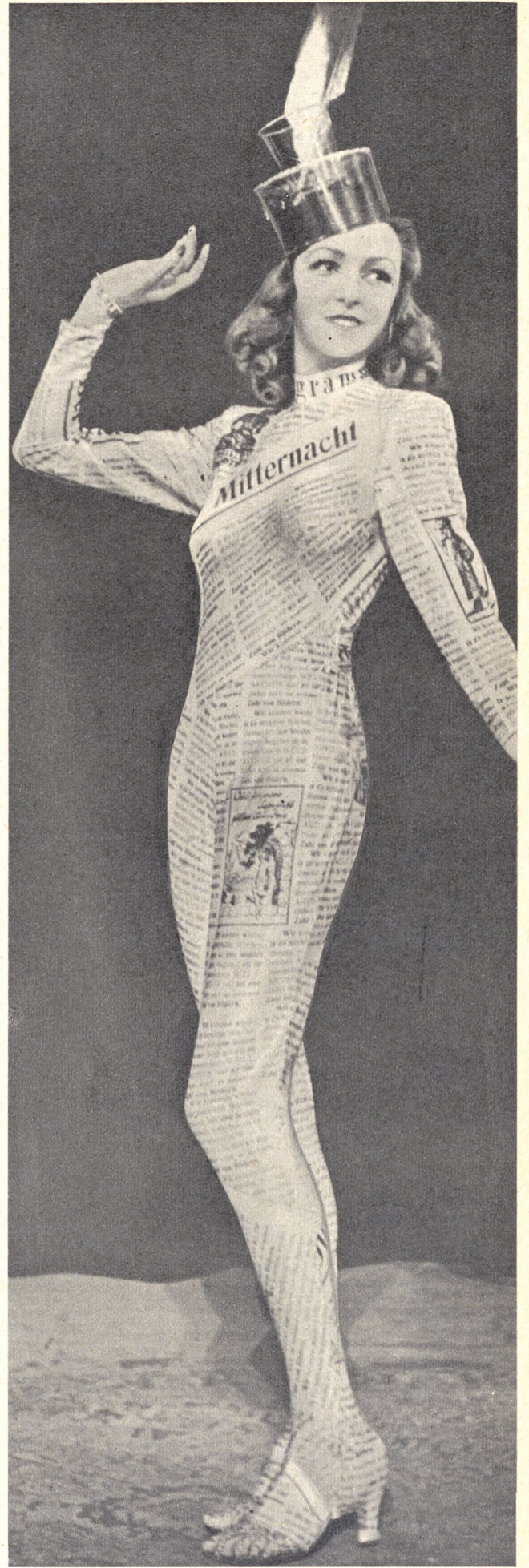
Og hva hennes kolleger roper: „Hun vil ikke gifte seg fordi hun lider av et visst kompleks. Hun er nemlig redd for å få en for liten mann!“

„Orient-filmen“

Nina A. sier: „Min rolle passer for meg, jeg er perserinne. Jeg var lenge på turnéer og kjenner alle europeiske land. Mine foreldre er fremdeles sinte for at jeg er danserinne. Jeg liker å ride, spiller godt poker og spiser en mengde søte saker. Jeg stopper helst strømper. Jeg kan aldri få nok av strømper til det. Alle pikene her gir meg sine, og til og med garderobedamen sier jeg gjør det eksemplarisk. Jeg er 25 år gammel og røker ikke!“

Og hva hennes kolleger mener: „Det med strømpene er sant. Men når hun har en ny hatt eller en ny kjole, selger hun dem neste dag. Hun vil alltid ha noe annet.“

„Film-pressen“

Eva G. forteller: „Jeg er berlinerinne og er 23 år gammel — tilfeldigvis sant!! Min mor opptrådte også på scenen. Neste måned synger jeg chansons i kaba-retten. Man sier, min dype stemme passer godt for det. Jeg har mange lidenskaper. De ser jeg er ærlig. Jeg liker å stå tidlig op om morgenen, elsker sport og solen. Jeg liker ikke Berlin og vilde gjerne bo på landet. Før vilde jeg bli sykepleierske for barn. Det skulde jeg gjerne være den dag idag. Om jeg vil gifte meg? Naturligvis! Min store kjærlighet er havet — derfor liker jeg så godt å gå med sjomannsgenser!“

Og hva hennes kolleger med respekt forkynner: „Eva er den eneste av oss som ikke er overtroisk!“

selv og om de andre! De optrer i en „Film-revy“

Morder søkes ... Tilbud under mrk....

En historie fra Amerika, hvori der også forekommer skytning. Vær tålmodig og les den til ende. Det varer riktignok temmelig lenge før skuddene faller

Chikago hadde fått noe å snakke om. Det hadde stått en ganske liten annonse i Chikago Morning Post og det gikk koldt nedover ryggen på en når man leste den. Annonseren lød slik:

Morder søkes!

Der søkes en som mot en passende godtgjørelse er beredt til å skyte den som har innrykket annonsen. Tilbud bes sendt til bladets hovedekspeksjon under mrk. Y 3 b 117.

Så sto det å lese i Chikago Morning Post.

Og det var noe i dette inserat der la sig som en eksplosiv spenning over alle mennesker. Smith tenkte med sig selv: Jeg tiltror så gjerne Brown, at han melder sig. Og Brown mente å kunne forsikre sin kone om, at Smith allerede hadde innlevert sitt tilbud. Vi vet jo hvordan han er!

I de neste utgaver av byens aviser beskjeftiget redaksjonelle artikler sig med annonsen. Dels drev de gjen med den, dels erklærte de den for å være det rene bløff av Morning Post. I et blad blev der til en saklig artikkel knyttet en psykologisk betraktning over det stakkars menneskes sinnstilstand, som antagelig i største nød var drevet til det ytterste. Morning Post selv nøiet sig med en kort redaksjonell notis, hvori den forsikret, at den ikke hadde noe direkte med inseratet å gjøre. Det var innlevert i en av inseratlukene for to dage siden.

Det må konstateres at en ting kunde denne offisielle meddelelse ikke forhindre: Samtlige Morning Posts forlags telefoner strakk ikke på langt nær til for å kunne tilfredstille publikums vitebegjærighet. Redaksjonen hadde forlengst anordnet at telefonforespørlene ikke kom igjennem til den, men at de alle blev besvart av telefonsentralen. På første side av neste utgave av Morning Post sto det imidlertid i en ramme øverst tilhøire:

Angående inseratet: „Morder søkes ...“

6389 telefoniske forespørsler

114 innleverte tilbud.

Det nummer som denne meddelelse sto i var utsolgt på noen få timer. Oplaget var i løpet av fireogtyve timer steget med 79 000. Generaldirektøren for Morning Post sammenkalte de andre mektige i forlaget og lo i skjegget da han gjentok tallene. Bortsett fra at de forsamlede pliktskyldigst måtte småle med, hadde hver enkelt følelsen av, at han, ja nettopp han, dog var en uhørt dyktig mann.

„Nå, Green,“ blunket generaldirektøren over til

forlagets propagandasjef, mens han lot BBB-pipen gli over fra venstre til høire munnvik, „det var nu virkelig en gang en fin affære. — Yes, boy!“ Og en mektig røksky kvalmet ut av den tilfredse munn.

Det var imidlertid en litt ubehagelig situasjon for Green, da han måtte svare sin foresatte, at

inserteret nokk ikke stammet fra ham, det var tvert imot helt ekte. Green hadde en bitter smak på tungen, da han fremkom med denne erklæring. De andre dro på smilebåndet. Generaldirektøren nikket vennlig og sa bare: „Well! En pokkers fyr, den Green!“ Konferansens videre forløp var litt flau. Det kom ikke riktig noe ut av den. —

*

I mellemtiden hadde det innfunnet sig en kolossal menneskemengde i Morning Posts ekspedisjonslokaler og foran bygningen og det var meget vanskelig for funksjonærene i forlaget å opretholde ordnen. Forretningens ledelse rekvirerte politiassistanse.

Ti minutter senere fikk sjefredaktøren i Morning Post forespørsel fra myndighetene om det dreiet sig om reklame med den annonsen eller om den virkelig ...

„Ja, virkelig ...!“ brølte den plagede mann og knallet hørerøret ned på igjen. Derpå raste han inn i sitt sekretariat og påsto, at det var frøken Hingherton, som han i forrige uke eftertrykkelig hadde sagt sin mening, der hadde fått sin kjæreste til å sette inn den ford ... annonsen. Ja, det påsto han, „yes, Sir!“

Mengden ute på gaten blev større og større, de vil se den person som søkte en morder. Det synes også å være noen blant dem som var direkte interessert. Ved en av inngangene er trengselen særlig stor. En mann snakker. Han påstår å ha fått vite fra en av ekspedisjonslukene, hvorledes annonsøren så ut: det var en fornem gentleman med litt gråmelert hår ved tinningene. Litt bøiet holdning og med forgremmet ansiktsuttrykk. Han var kledd i en temmelig utslitt, blå dress, men allikevel — gentlemanlike. Og navnet? — Ja, det vilde den unge mann i luken ikke oppgi. Men man hadde jo sine forbindelser. Blakwater het vedkommende gentleman. Bob Blakwater, yes, Sir.

Politikonstablen hører en stund på det, før han sier: „Gå videre!“ Så setter han op et myndig fjes og tenker: Så mye leven for en gal manns skyld. Mengden er nesten ikke til å rokke ved.

Det blir middag og menneskemassen er blitt enda større. Ridende politi holdes i beredskap.

Pålitelighet og troskap

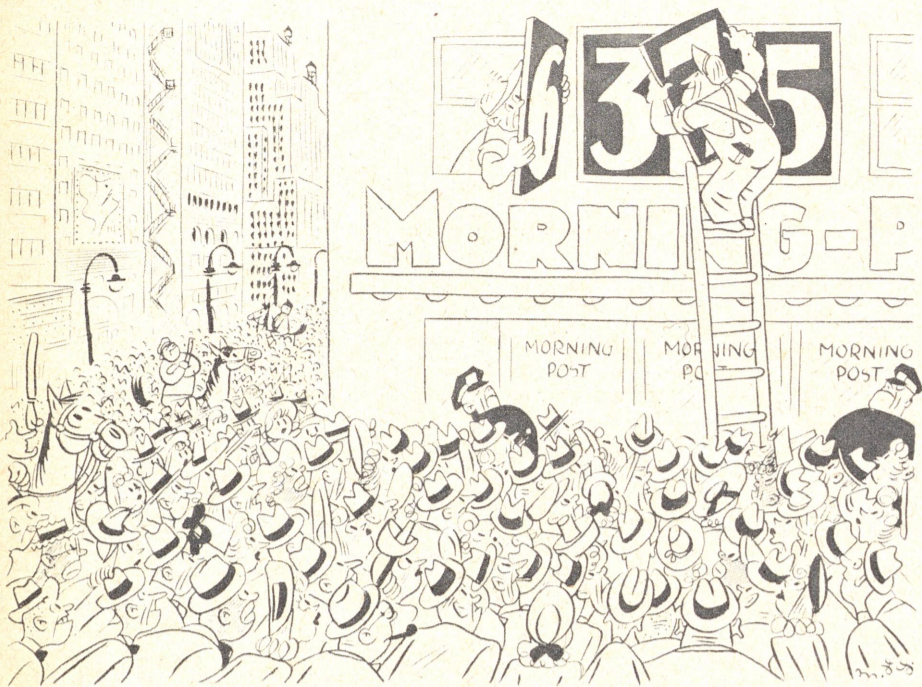
det er

Kaweco

fyllepenners og blyanters
karakteristiske fortrin

Fagmannen råder Dem gjerne
i valget av den riktige Kaweco

Generaldirektøren for Morning Post har latt anbringe en tavle over hovedinngangen, som hvert kvarter med meterhøie tall viser antallet av de stadig innløpende tilbud. Det er nu kommet op i 386. Mengden venter, og holder sig rolig for ikke å bli jagd vekk. Kvelden kommer. Fra et kjempetransparent lyser tallet 503.

503 svar på en ganske liten annonse! Det er virkelig et fint resultat, det der, yes, Sir!

I løpet av natten kommer flere av de ventende på den tanke, at det kunde være bra å få litt søvn. Gaten blir tommere. I Morning Posts forlagshus forsterker man imidlertid vaktholdet. Det regner litt, og silhuetene av de hundre standhaftige, som allikevel holder ut, spiller sig mot den våte asfalt. En egenartig virkning av en annonse.

Den neste dag begynner med det mest strålende solskin. Det har atter innfunnet sig ytterligere noen hundre mennesker. Og tavlen over hovedinngangen viser tallet 574, et tegn på at tilgangen av svartilbud dog er i avtagende. Altså vil man antageligvis idag . . . „Det er helt oplagt, at han kommer idag, yes, Sir!”

Man er i det store og hele blitt meget nervøs. Ved inngangen til ekspedisjonen står der to svære konstabler. De som vil inn, må legitimere sig. Man forfølger vedkommende med mistroiske blikk, for å konstatere om det også stemmer, at han har noe her å gjøre.

En sykebil kjører frem. En av telefonistinnene i forlaget blir ført bort. Hun er blek som en sveitserost i måneskinn og mumler uten pause med lav stemme: „Man vet ikke enda.” Hun blir brakt til et sanatorium.

Kl. 12.43 opstår det en sterk bevegelse ved hovedinngangen. Ingen vet hvad som er i gjære, men man aner det. Hvad var det han het? — Riktig. Blakwater. Det er nok Blakwater, yes, Sir. Og som en uimotståelig bølge trenger massen sig henimot hovedinngangen.

Der står det en blek ung mann oppe på trappen mellom begge konstablene. Han har en seddel i hånden og påviser at det er kvitteringen for annonsen Y 3 b 117. Politimennene spør atter og atter om det er ham selv som har innrykket annonsen eller om han har gjort det i oppdrag . . .

„No, Sir”, sier den bleke fyr likeglad, „det er mit inserat.” Hans ansikt forråder ingen bevegelse og underkjeven skyver likegyldig tyggegummien frem og tilbake i munnen. Han synes ikke å bemerke de omstående og går forbi de forbløffede inn i ekspedisjonslokalet; han får utlevert de 574 svarbilletter mens der hersker en lydløs stilhet bak lukenes gitter, hvor noen dusin øiepar stirrer brennende på ham. Nu går han med begge armene fulle av brev til det lange bord i midten av salen og legger flere like store hauger i lag ved siden av hverandre. Derpå åpner han brevene efter hvert.

Da generaldirektøren for Morning Post får melding om at mannen som har innrykket annonsen er kommet, får den mektige mann rynker i pannen, legger BBB-pipen i askebegeret og sier: „Green er avskjediget!” Så reiser han sig hurtig og tar heisen ned til første etasje.

Den bleke mann åpner nettop det 21. brev, da en hånd legger sig på hans høire skulder. Han snur sitt ansikt til siden og kaster et flyktig blikk på forlagets mektigste mann, der er ham fullstendig ukjent. „Well, min unge venn! — Jeg byr Dem en kontrakt på fem år og førtitusen dollars i året.”

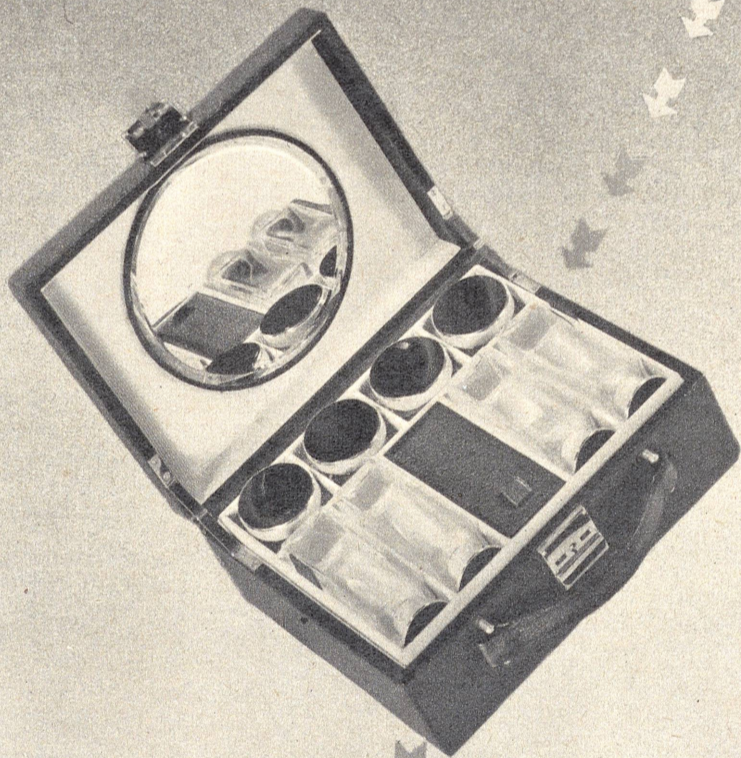
Den bleke dro litt på smilet, mens han så på det 21. ekteskapstilbud: „Det haster ikke så med mig, no, Sir!”

„50 000 dollar”, sa generaldirektøren skarpt.

„De får vente litt”, sa den bleke smilende og tilføiet med et blikk over til ekspedisjonsskranken: „Et par av folkene kunne jo hjelpe mig med å åpne og sortere brevene.” Generaldirektøren nikket.

Fem mann var i arbeide, den bleke mann, generaldirektøren og tre funksjonærer. Og alle legger de åpnete breve på haugen „ekteskapstilbud”. Et helt kvarter hører man bare papiret rasle. Så sier den bleke: „All right!” Han holder en skrivelse fra Great Motor Company

Fortsettes side 46

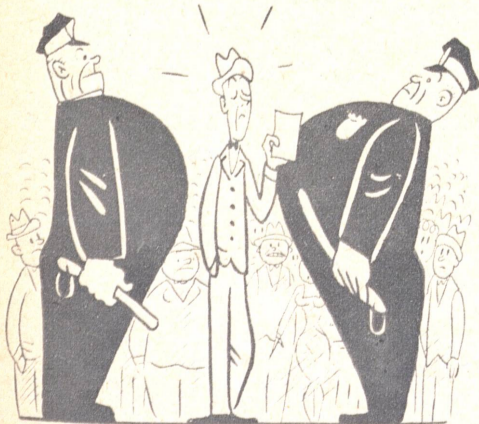

GOLD PFEIL

Lærvarer

Verdenskjent som begrep på god vare! I eleganse, apart form og håndverksmessig arbeid anerkjent som internasjonalt forbillede.

Fremragende produkter fra Ludwig Krumm A. G., Offenbach a. M.

En tysk levdsløp i våre dager

Krischan

Av en skibsgutt blev det flyvergeneral
Friedrich Christiansen

Som gutt kalte de ham Fiede, nu kaller de ham Krischan. Hans virkelige navn er Friedrich Christiansen og hans tittel er flyvergeneral. Ifjor utnevnte der Führer ham til forsvarsmaktens overstbefalende i Nederland. I Tyskland er „Krischan“ overordentlig populær, ute i verden blev han kjent, da han styrte den første flyvebåt, Do X, over oseanet. Han begynte som skibsgutt, og hans livsvei har ført ham til mangt et eventyr. Karl Heinz Christiansen, generalens sønn, har nedskrevet hans levdsløp for „Signal“. Han forteller:

De første erindringer jeg har om min far er av fullstendig negativ art. På den tid, da jeg ennå var en guttunge, var han som kaptein på handels- og passasjerskip ofte borte fra hjemmet i månedsvis — ja, det gikk ofte over et halvt år før han igjen dukket opp i vår lille landsby i Schleswig-Holstein, som var min mors hjemstavn. Dette var naturligvis til liten glede for vår kjære mor, men for min bror og mig hadde det en rekke gode sider. Således kan jeg huske bare et eneste tilfelle, hvor jeg fikk virkelig pryl av min far. — Jeg hadde den gang kastet en sneball i øiet på min gode, gamle bestefar. Det skjedde helt uten hensikt, for det var en katt jeg kastet etter . . . men flyverkjeppen blev satt i aksjon for å sone denne forsedelse overfor min mors gamle far — — —

Men ellers imøtekom far våre gutteønsker i vid utstrekning. Vårt hus var stadig fullt av hjemførte

„For den som i troskap har tjent sin tid — er et år ingen evighet“, skrev matrosen Friedrich Christiansen på baksiden av dette bilde fra 1901 — til erindring om sin tjenestetid som rekrut ved II. kompani av I. torpedoavdeling

eksotiske saker av enhver art, det var et hjemsted for de merkeligste dyr fra alle verdens kanter, til stadig forferdelse for min mor som hadde en ikke helt uberettiget mistro til alle disse apekatter, papegøier og nesebjørner. Men for min bror og mig var de et besnærende pust ute fra den vide verden og våre sombreros, slangehudbelter og andre utenlandske greier var gjenstand for våre lekekameraters åpenlyse misunnelse.

Således utfylte far vår barndom med en glans fra det fjerne og overførte kanskje også til oss den store rastløshet, som vel også opfylte ham, den gang han sat på sin fars fang og hørte ham fortelle om alt derute fra den store verden.

Fiede omseiler sin hjemstavnsoi

Midt i det grunne hav utenfor den nordfriesiske kyst ligger den lille nordsjø-øi Føhr. Bak dikene står de lave, strådekte hus, som syns å dukke seg, når høststormene hylar henover dem. Og foran dikene begynner havet, den brede, uendelige Nordsjø, som er skjebnen for alle dem som lever der oppe. Det er sjøen som gir dem deres brød og som også holder det tilbake — den kan være rolig og vennlig — den kan hyle opp i vredesutbrudd, slå til og sønderknuse. Omgitt av dette havs evige åndedrag vokset min far, Friedrich Christiansen opp. Hans forfedre hadde faret på alle denne verdens hav. De hadde gått løs på hvalen med harpunen, sydkorset hadde skinnnet over dem og de hadde opplevd den evige natt i Grønlandsisen.

„Fiede“ . . . så kalte hans syv søsken og hans lekekamerater ham og den dag idag kaller folkene på øien „sin general“: Vår Fiede . . .

For å kunne forstå den senere Pour-le-mérite-flyvers, oseanbetvingerens og flyvergeneralens levdsløp — så rikt på eventyr og dristig dåd — da må man ha sett hans ungdoms hjemsted og dets omgivelser. Da er det meget man blir klar over.

Når omseilingen av Kap Horn eller oseanflynningen var eventyrlig, var ikke da omseilingen av hans hjemlige øi i en liten fiskersnekke og de vågsomme seilturer i de for ham helt ukjente farvann, like så store eventyr for den vesle Fiede? Var det ikke et eventyr når skibene strandet på sandbankene ved øien? Når redningsbåtene satte ut med hans far ved roret? For den lille gutt var alt dette opplevelser, like så farefulle og spennende som de i hans senere liv. Her i dette stadige naboskap med sjøen og den kamp som førtes med dette ele-

For 51 år siden: Krischan — som den gang ennå het Fiede — ved roret i familiebåten „Friedrich Karl“. Allerede den gang opplevde Fiede store eventyr: Som 10-åring omseilte han sin hjemstavnsoi Føhr. Hans søsken overlot tillitsfullt roret til ham

ment, ligger den dypere grunn til alt det som senere hendte i hans liv.

Hans far var sjømann, de eldre brødre fór også til sjøs. De kom hjem fra sine reiser og dro avsted igjen. Fra alle verdens kanter kom det regelmessig brever med kulørte frimerker, prospektkort fra San Francisco, Singapore, fra Rio og Batavia, fra Kappstaden og Calcutta . . . Det var ennå seilskibenes glanstid, den virkelige „kristelige sjøfart“s store tid, som gamle sjøfolk svermer for ennå den dag idag.

Da han var 15 år forlot min far øien, som hans forfedre og brødre også hadde forlatt den, med en sjømannskiste, bemalt med brokete farver; på låkkets innside var det malt et skrekkinngående dødningehode . . . og på yttersiden det eldgamle frisiske våpen med det trossige valgsprog: „Lewer duad üs slaw — heller død enn slave.“ Fiede fór som skibsgutt med den store firemaster „Parchim“. Allerede den første tur gikk om Kapp Horn, dette kapp med de evige storme, hvor så mangen en sjømann fant sitt siste hvilested. 23 ganger til fór han om Kapp Horn. Enhver sjømann vet hvad det betyr.

„Pumpe eller drukne“ — en historie med dypere betydning

Disse år på seilskutene var rike på opplevelser, her blev barn til mannfolk hurtigere enn noe annet sted. Det var vel den hardeste skole man kan forestille seg. Min far har fortalt mig et typisk eksempel på det: „Vi fór en gang med vår seilkute i en avstand av ca. 40 sjømil om Kapp Horn, da vi opdaget at vårt skib var lekk. Det tok meget vann og vi måtte pumpe til fingrene blev såre og stive. Ingen av oss hadde til å begynne med mot til å melde dette til kapteinen, som vi hadde stor respekt for. Til slutt valgte vi en „kommisjon“ på tre mann, som skulde melde kapteinen, som lå og sov i sin køje, at vi ikke lenger kunde holde ut denne evige pumpingen. Skjønt jeg var den yngste ombord, blev jeg også innvalgt i „kommisjonen“. Den ene skjøv den andre foran sig og slik nærmet vi oss kahytten til „gammeln“. Han lå i sin køje og våknet vel idet vi kom inn, for han så på oss med et skjevt blikk, men sa en lang stund ingen ting. Da buldret han løs: „Nå, gutter, hva er det på ferde?“ Vi meldte av at det så smått begynte å ta på kreftene våre og at vi ubetinget måtte søke inn til en nødhavn, og at kabysen var ødelagt av en styrtsjø. Kapteinen så bare på oss med et langt blikk, så rystet han på

Krischan — er det navn som han er kjent under blant de tyske flyvere: Tilsmurt med olje, skreps over maskinen. Således var han å se ved flyvekonkurranser, hvor ingen må ta imot hjelp av andre. Som enhver annen deltager fyller også den 60-årige korpsfører olje på sitt fly,

Den samme mann i uniform med ordenen „Pour-le-mérite“; den høyeste tyske utmerkelse under verdenskrigen. Slik møter flyvergeneralen opp ved offisielle anledninger — stadig i godt humør og alltid like populær

hodet og sa ganske tørt: „Ja, gutter, det blir nok ikke noe av det der, si til de andre, at de får pumpe eller drukne.“ Og så pumpet vi videre og vi druknet ikke . . .”

Denne historie forteller min far gjerne også den dag idag, fordi han mener, at den ikke er helt uten dypere betydning . . . Skibsgutt, matros, styrmann og så kaptein — en lang og besværlig vei. Og hele verden seilte forbi ham, hans horisont blevidere og hans viten mer omfattende. Det var på den tid da seilskibene var de rene undere med hensyn til konstruksjon; verdens største skib, femmasteren „Preussen“, som min far fór med som styrmann, seilte tvers over oseanet hurtigere enn mangen en damper idag. Det lå et romantisk skjær over denne sjøfart, men det var en romantikk som var i ferd med å blekne. Da seilskibene møtte de første dampskib på sjøen, da spottet de nok over disse „kullpotter“ som en ærlig sjømann aldri vilde gå ombord i. Men maskinen seiret dog allikevel. Man gikk ombord i dem, fór med dem og — ble glad i dem.

Friedrich stiger op i luften og lander på sin oi der hjemme

„Det kan du ikke innbilde meg, at der noen gang vil komme noen gjennom luften til vår oi“, sa faren en gang til sin sønn Friedrich, da denne fortalte ham om vårt helt nybakte flyvevesen. Og allikevel måtte han oppleve at det lyktes for en og at denne sogar var hans egen sønn.

Hvorledes det gikk for sig, vet selv min far idag ikke så nøie, i ethvert fall var han plutselig

I juni 1914 opplevde man et under på Föhr: over havet kom det første fly og landet på Nordsjø-øien. Ved roret satt „Fiede“

i 1913 flyveelev i Hamburg og nettop i det øieblikk, da jeg skrek for første gang, var han høit oppe i luften på sin første flyvetur alene. På denne vis gikk hans vei fra seilskuten til dampskibet og derfra til flyet — han hadde således på kort tid uten å vite av det gjennomgått tre stadier av verdensstrafikkens utvikling.

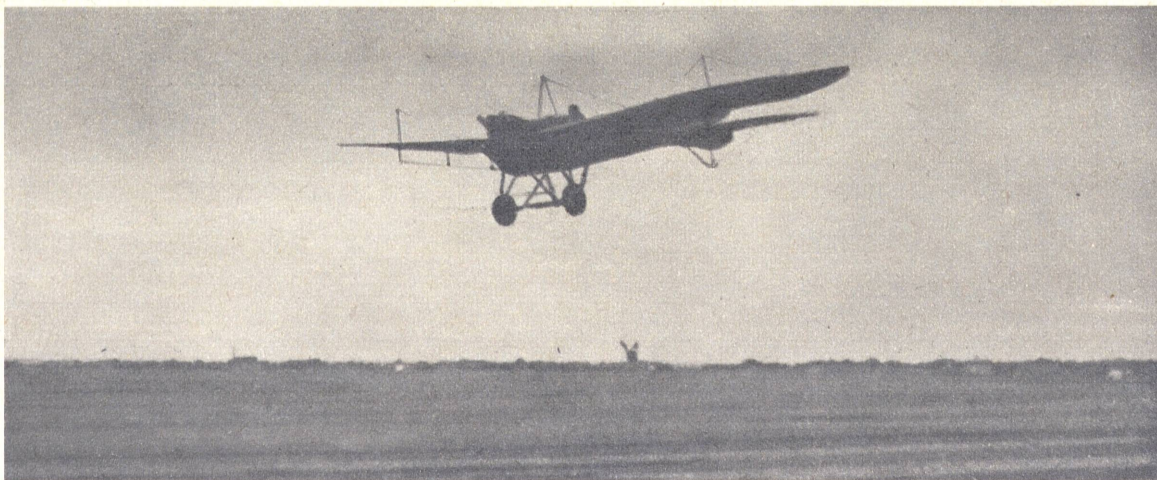
Det er alltid interessant å høre om disse flyvningens første dager, for derved kan man best få et begrep om hvor uhyre hurtig utviklingen har gått for sig. Således fortalte min far mig en gang om sin første langflyvning med en liten Hansa „Taube“ like før verdenskrigen:

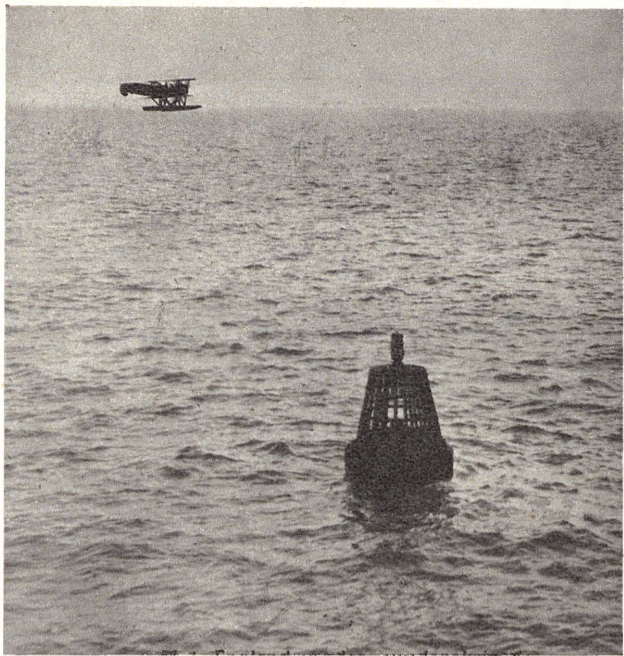
„Jeg tok så meget bensin med som maskinen kunde bære, sa ikke til noen hvad jeg hadde fore og det var bare så vidt jeg kom over gjerdet om flyveplassen med mitt fullstendig overbelastede fly. Min proviant besto av et stykke grovbrød med flesk, til å orientere mig med hadde jeg et lite kart

som jeg hadde revet ut av en togtabell. Et kompass hadde jeg også — men det var ikke i orden, det funksjonerte efter helt egensindige synspunkter, som inntil idag er forblitt mig helt uklare. Men det var den fineste utsmykning i mitt fly.

Slik kretset jeg omkring i luftrummet og var sjelden klar over hvor jeg befant mig. Det snedde nesten hele tiden. Da det var gått 13 timer og noen minutter måtte jeg lande et sted, for jeg hadde ikke en dråpe bensin igjen i tanken og så gikk jeg ned på bakken igjen i nærheten av Dresden. Her fortalte man mig, at jeg hadde slått verdensrekorden i uavbrutt flyvning. Jeg var naturligvis overordentlig stolt over å være innehaver av verdensrekorden; men gleden varte riktignok bare to dager, da var det en som allerede hadde slått min rekord. Så hurtig gikk det altså den gang i flyvningens barneår.“

Så kom den dag, som min far også nu betegner

Mot England under verdenskrigen. Friedrich Christiansen på ensom flyvetur over Nordsjøen mot den fiendtlige øi

som den skjønneste og stolteste dag i sitt liv — den dag, da han som førstemann fløi over havet og landet på sin lille hjemstavnsøi. Han var den første som ovenfra luften så alle disse steder, som han kjente så godt fra sine guttedager. De småfriesiske øier og det grunne havet hvor han hadde foretatt sine seilturer med sin vesle selvbyggede seilbåt, det lille strådekte barndomshjem, den eldgamle kirke og kirkegården hvor hans forfedre lå begravet. I dette øieblikk kom det en følelse av stolthet over ham: han hadde våget et stort eventyr og ført det lykkelig til ende — et eventyr som var hans fedres bedrifter verdig.

Marineunderoffiseren blir krigsflyver . . .

Snart etter brøt verdenskrigen ut. Det var en selvfølge, at min far, som var både sjømann og flyver, kom til marinens flyvevesen, som den gang

befant sig på et primitivt begynnelsesnivå. Etter en kort øvelsestid i Kiel og på øen Sylt, som ligger i nærheten av hjemstavnsøien Føhr, blev han sendt til Flandern. Billetten til fronten var utstedt på navnet: Oberbootsmannsmaat Friedrich Christiansen. Fire år senere vendte han tilbake som kapteinløytnant og med den høieste krigsorden, „Pour-le-mérite“ . . .

Zeebrügge — dette navn har fått en klar og hård lyd i verdenskrigens historie. Det var herfra de tyske u-båter dro ut mot England og her var utgangspunktet for flyvevåpnets aksjoner mot de britiske øier.

Hver dag brakte nye inntrykk og nye episoder, som allerede var betinget ved det primitive flyvematerial og mangelen på brukbare navigasjonsapparater, som idag er en selvfølge for enhver flyver.

. . . og ødelegger det engelske luftskib C 27

„Det er ikke så lett“, uttalte min far en gang, „av de fire år som verdenskrigen varte å plukke ut de opplevelser som har satt sig særlig fast i hukommelsen. Men det var naturligvis frå tid til annen opplevelser som falt utenfor selv denne grandiose ramme og som har holdt sig så friske i erindringen som om de skulde være hendt igår:

Den 12. desember 1917 — det var forøvrig min fødselsdag — sto følgende offisielle meddelelse å lese i de tyske aviser: „Et av våre marinefly, fører, premierløytnant i marinen Christiansen, har under en rekognoseringsflyvning ødelagt det engelske luftskib C 27. Luftskibet styrtet brennende i havet.“ Det foregikk på følgende måte: Jeg fløi med min flyeskadde like over vannflaten nær den engelske kyst, sydøstlig for Lowestoft, og fikk plutselig se et luftskib, som vi konstaterte måtte være engelsk. Luftskibet, som befant sig på jakt etter u-båter, fløi i omtrent 200 meters høide og hadde til å begynne med ikke bemerket min eskadde. Jeg steg straks over luftskibet og angrep det med brannammunisjon. Den overraskede besetning overøste oss med

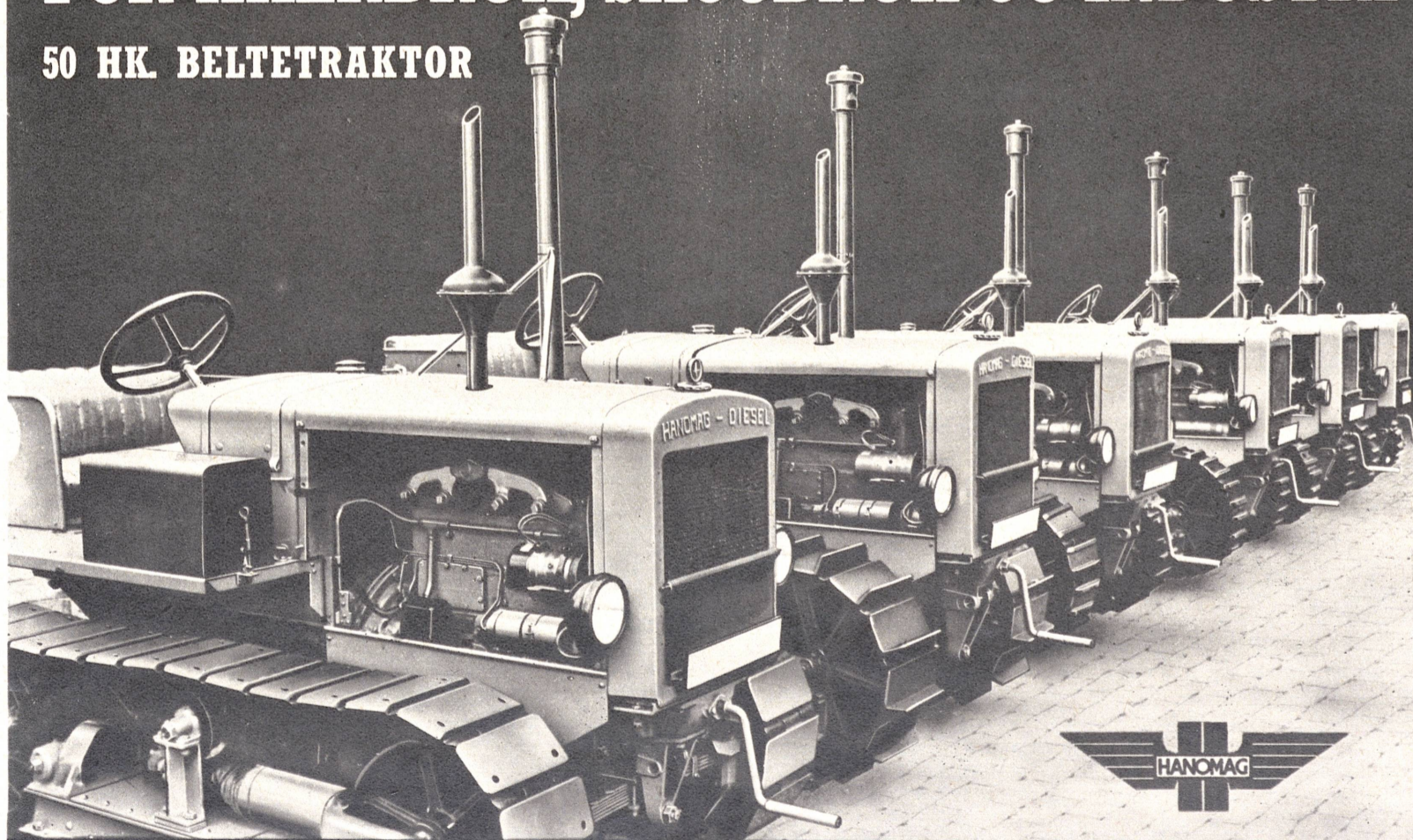
maskingeværild. Men luftskibet var for tungvint å manøvrere til at det kunde bli farlig for en motstander som var rask i vendingen. Uavlatelig forsøkte det ved ubehjelpelige dreininger av det vel-dige skrog å unngå sin skjebne. Men gjentatte ganger styrte våre fly ned mot det. Glødende hull, store som en daler, betegnet stedene hvor det var truffet. Gløden grep stadig mer om sig og på kort tid hadde luftskibets hekk forvandlet sig til en glødende ildkule. Da skjøt det plutselig op en kjempemessig ildsøile og luftskibet brakk tvers av. Det styrtet i Nordsjøen og i løpet av noen få sekunder var det forsvunnet i bølgene. Det siste jeg så før det gikk under var innskriften: C 27 . . . Den neste dag fikk jeg som den skjønneste fødselsdagspresang ordenen „Pour-le-mérite“.

Pour-le-mérite-flyveren, marineloitnant Christiansen, melder sig hos Keiser Wilhelm II. etter tilintetgjørelsen av det engelske luftskib C 27

FOR AKERBRUK, SKOGBRUK OG INDUSTRI

50 HK BELTETRAKTOR

HANOMAG-HANNOVER

Ved Flanderns kyst var arbeidet for en marineflyver svært allsidig. Det besto ikke bare i luftkamper med fiendtlige fly; en marineflyver hadde en mengde andre oppgaver. Således har jeg ofte angrepet fiendtlige skib og gjort dem kampudyktige, hvorunder mine erfaringer som sjømann kom mig meget til gode. Andre skib blev brakt inn som gode priser. Hertil kom rekognoseringen over den sydlige del av Nordsjøen og helt op til den nordlige del av den Tyske bukt, bombetokter mot farende fiendtlige skib og mot franske og engelske havner i Kanalen samt ved Themsens-området."

Sjømann igjen

Og så var krigen plutselig slutt. Den tragiske avslutning var uforståelig for alle dem som dag og natt hadde bibrakt England de verste sår og som nu efter hvert måtte bli klar over, at en krig ikke blir vunnet bare med taperhet og soldatens siste innsats.

Det kom en „fred“ som ikke var noen fred og det kom en tid, da man glemte de menn som i fire år hadde kjempet dag og natt for hjemlandet. Det siste forsøk på å redde det som reddes kunde blev gjort i de dager da min far var med i frikorpset som flyver i Löwenfeldt-brigaden. Men så var også dette forbi og en ny kamp begynte, kampen om det daglige brød.

Min far blev engasjert av et stort norsk selskap til å efterspore sildestimer med fly og så å melde disse til selskapets fangstbåter. Denne metode, som dengang blev anvendt for første gang, viste sig å være overordentlig brukbar og blir den dag idag anvendt med godt resultat.

Man hadde ødelagt alle fly og alle motorer og det begynte en lang og mørk tid for det tyske flyvevesen. Min far som aldri hadde glemt at han også var sjømann, tilpasset sig de nye forhold og snart var han atter å finne ombord i handels — og passasjerskib, der efter den tapte krig gjenoptok forbindelsen med de oversjøiske land. Dermed var han på sjøen igjen, nærmere enn han hadde oplevd den fra flyvemaskinen, og atter følte han skibsdekket under sine føtter. Som kaptein på en stor passasjerdamper

„Det kom en fred som ikke var noen fred...“ Den tapre flyver fra verdenskrigen eftersporete med fly sildestimer etter oppdrag av et norsk fiskeriselskap. Christensen (i midten) med to kamerater på en flyplass i Norge.

mellem Tyskland og Mexiko oplever han litt av hvert, humoristiske og alvorlige, spennende og dagligdagse hendelser.

Krischan i flyvebåt over oseanet

Da det rykte begynte å svirre i den flyveinteresserte verden, at man hos Dornier i Friedrichshafen var iferd med å bygge en flyvebåt for 100 passasjerer, smilte man overbærende og ironisk. Riktignok hadde flyvevesenet utviklet sig i et likefrem uanet tempo i de siste år, men at det nettop skulde lykkes tyskerne å gjøre dette store sprang, fant liten tiltro ute i verden.

Og dog lyktes det. En dag i året 1930 drønnet larmen av 12 sterke motorer mot veggene i Dornier-verkene i Friedrichshafen. For første gang raste et flyvende skib over Bodensjøens bølger og steg i været med 170 flyvegjester ombord. Dermed hadde en ny utvikling av verdenslufttrafikken fått sin start. I kommandotårnet på dette i sine dimensjoner kjempemessige fly sto en mann, som hadde lært sjøfart og luftfart fra nederste trinn av og som representerte den ideelle kombinasjon av sjømann og flyver i en person: Kaptein Friedrich Christensen. Han blev den første kommandant på det første flyvende skib.

„Flyveturene med Do X var vel et eventyr“, pleier min far å si, „men de var det ikke for selve eventyrets skyld, men fordi de forfulgte et nøie oppstakket mål. Man hadde i det hele tatt ingen erfaring med fly av denne størrelse. Enhver uforutsett hendelse blev en lære for fremtiden. Do X blev underkastet enhver tenkelig prøve. Således landet vi for eksperimentets skyld i forferdelig storm midt i den beryktede Biskaia-bukt for å prøve maskinens sjødyktighet. Den trosset selv den sterkeste sjøgang og i kveldskumringen styrte vi — nu atter som båt — inn i den lille fiskerby La Rochelle's havn. Her holdt de franske fiskere oss for å være den skinnbarlige „flyvende hollender“, for et slikt merkelig skib hadde de aldri sett i deres liv . . .“

Flere av de episoder som inntraff under disse sensasjonelle flyvninger vil fremdeles være i frisk erindring, således den tragiske hendelse i Lissabons havn, hvor en gnist tente fyr i den høire bæreflate like før den påtenkte oseanoverflyvning. Bæreflaten brente op.

Bare historien om Do X-flyvningene vilde alene fylle en hel spennende bok. Stadig vekk opsto der vanskeligheter, uavlatelig samlet man nye erfaringer: Under Afrikas glødende sol og over Atlanterens bølger. Men så kom også den dag da kjempéfuglen suste over den skjønneste strand i verden, Copacabana ved Rio, og så kom den dag da „luftens Mauretania“ som amerikanerne kalte Do X — under sirenenes hyl la for anker foran New York's skyskrapere.

Og på samme måte som min far i 1914 brakte det første fly til sin hjemstavnsøi oppe ved Nordsjøen, så glemte han den heller ikke denne gang: Med

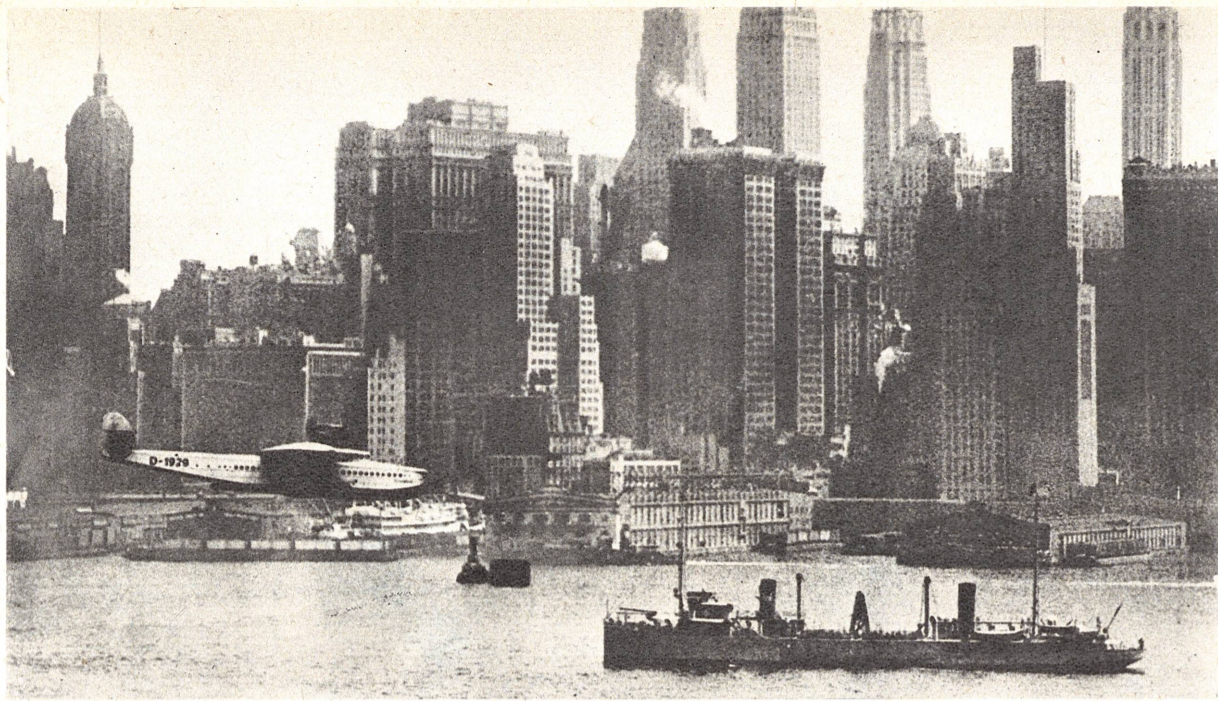
Deres selskapsvenn fra morgen til kvell,

som forvenner Dem med sin underholdning fra hele verden. Telefunken-Specialsuper Safir (T 065WK/GWK). Det gis i dag en rekke radioapparater, som De nok kan like, men Telefunken Safir vil bli en god venn for Dem. Den tilhører en av Telefunktens Verdensmusikanter i den nye Radioserie 1940/41 og som sådan helt igjennom bygd for god gjengivelse. Det er ikke uten grunn at den uforlignelige Telefunken — tone er blitt et begrep for den høyeste tonekvalitet hele verden over. Denne 6-krets-femrørsmottager med den store rekkevidde hele døgnet rundt og særlig på kortbølgeområdet har dessuten den mest moderne betjeningskomfort. I sitt kostbare edeltres kabinett er den det billigste musikk-instrument for det velutstyrte hjem.

Telefunken — den nyeste teknikk — basert på den lengste erfaring

De avgjørende oppfinnelser dokumenterer Telefunktens historiske betydning for radioens utvikling fra de første famlende forsøk til den nåværende herskerstilling i teknikkens verden. Telefunktens stålrør — den harmoniske serie — hvormed Telefunktens rørfabrikasjon har passert de ethundre millioner beviser atter Telefunktens verdensbetydning i tidens radioteknikk.

TELEFUNKEN

Sensasjon i to verdensdeler : Fra Europa kom den inrste flyvebåt Do X og gikk ned på Hudson-River mellom New York's skyskraperne. Kommandanten på Do X var Friedrich Christiansen.

verdens første flyvebåt dukket han en dag op over den lille øi og atter drønnet — og denne gang tolv ganger så kraftig — motorlarmen mot den gamle Friesenkirkes mørke murer. Og så gikk flyvebåten ned ved kaien i Wyk på Föhr på samme sted, hvor guttungen hadde startet med sin seilbåt på sine første ekspedisjoner til en ukjent verden...

I det nye tyske luftvåpen

„Til kommandør for flyveskolene blev utnevnt oberst Friedrich Christiansen“. Denne melding var å lese i avisene da man for første gang kunngjorde opprettelsen av det nye tyske flyvevåpen. Da der Führer overtok makten i Tyskland i 1933, samlet Hermann Göring de menn om sig som atter og atter, selv i de tyngste dager, hadde kjempet for gjenreisningen av den tyske luftfart. Og der så man ved siden av mange andre kjente skikkelser også min far, Pour-le-mérite-flyveren fra verdenskrigen. Så begynte oppbyggingen av det tyske luftvåpen og den blev gjennomført i et rent ut ufattelig tempo. Så stod han plutselig atter midt oppe i sin kjære flyvesport og fikk høve til å overvåke utdannelsen av de unge flyvere, først som kommandør for flyveskolene, derpå som fører for det nydannede NS-flyvekorps, som var fremstått av det tyske luftsportforbund.

Ungdommen elsket ham, for de visste, at hans evig unge hjerte slo for dem. Da så NS-flyvekorpsset foranstaltet sine store flyvesportlige kon-

kurranser, da var han den første der som flyver gjentatte ganger tok aktiv del i disse konkurranser. Og så fikk man se hans himmelblå Messerschmidt sorte „C“ anbrakt på hvit bunn. Sammen med sin „Taifun“ dukke op på alle flyplasser. På flyet var hans gamle eskadretegn fra verdenskrigen, det trofaste „Franz“, den nuværende major Klüter, deltok han i så mangt et luftveddeløp og også her kom det til mange kostelige og ofte farlige episoder, som gjorde sin runde i flyvevesenets store familie. Major Klüter fortalte mig en gang under en hyggelig passiar mange opplevelser fra disse felles flyvekonkurranser:

„Siden 1933 har jeg gjennom vårt felles arbeid for gjenreisningen av luftvåpnet hatt den nøieste kontakt med Deres far, korpsføreren. I løpet av denne lange tid har vi oplevd mange glade men også noen sorgelige timer med hverandre.

Vår sjef, „Krischan“, er overtroisk, utvilsomt en egenskap, som stammer fra det tidligere sjømannsliv og som også fulgte med over i flyvningen. Han foretok aldri en flyvetur, hvis ikke hans gamle krigsskinnjakke var med i flyet. I en av dens lommer ligger nemlig en gammel hestesko, som har brakt ham lykke på alle hans flyveturer og så ser han bestandig først etter om bordmontøren eller sjåføren har lagt dette klenodie inn i flyet.

Ved en konkurranse i 1933 hadde vi på grunn av propellskade fått brudd på krumtappen. Vi var i en høide på 300 meter over en skog og måtte fly flere kilometer over den. Det var en kraftig eksplosjon og de løsrevne deler sprutet omkring vår lukkede kabine. Jeg hadde allerede spent mig løs for å legge mig slik at jeg kunde utligne vekten, da Krischan atter følte at roret funksjonerte. I en flat glideflukt klarte vi å komme lykkelig forbi skogen og å foreta en glatt nødlanding på en potetaker. Hele motoren var løsrevet og hang bare i et fingertykt ståltau. Skinnjakken og hesteskoen hadde bevart oss for nedstyrtning. Det var i all fäll „Krischan“s overbevisning.

„Korpsføreren er svært glad i ungdommen. Det gleder alltid hans hjerte når ungdommen bestormer ham med nysgjerrige spørsmål etter landingen eller ved flyvekonkurranser. Til slutt vil alle ha hans autogram og også dette bryet påtar han sig ufor-

I 1938 på partidagen i Nürnberg : I egenskap av korpsfører avgi Friedrich Christiansen melding til der Führer om forbimarsjen av det nasjonalsosialistiske flyvekorps, bestående av det gjenreiste Tysklands unge flyvere.

„ Og på den måten vil vi gjøre det...“ Riksmarsjal Hermann Göring i samtale med forsvarsmaktens øverstbefalende i Nederland, Friedrich Christiansen, på jernbanelinjen i Haag.

trødent. Unge mennesker, som på en eller annen måte har assistert ham, belønner han ofte med et foto av sig med egenhendig underskrift; vi tar derfor alltid med oss en pakke slike bilder. Ikke bare gutter, også piker og damer er autogramjegere, damene unnskylder sig ofte skamfullt under det påskuddet at „det er for min lille gutt hjemme“. Ved flyvekonkurranser har jeg virkelig ofte de største betenkeligheter ved å la alle disse mennesker komme bort til flyet, fordi vi som regel kaster bort kostbar tid på dem. Men generalen sier bestandig: „La gå, Klüter, det er meget viktigere å gjøre ungdommen en glede og å begeistre den for flyvesporten enn å være et par minutter tidligere ved målet!“ Slik er han når det dreier sig om ungdommen, da kommer selv den mest spennende flyvekonkurranse, hvor det ofte gjelder minutter, i annen rekke.“

Da så det unge tyske flyvevåpens første kampeskadrer støtte frem mot fienden i september 1939, da kan det vel være at min far hadde visshet for at hans arbeid med den flyvetekniske utdanning av denne ungdom ikke hadde været forgjeves: den var en verdig efterfølger av den generasjon som i verdenskrigen kjempet mot den samme fiende under omstendigheter som ofte var meget vanskeligere.

For kort tid siden gikk jeg med min far langs stranden ved den nederlandske Nordsjøkyst. Sjøen sprutet vannstøvet i salte damper over oss og i våre ører klang brenningens mektige musikk, som alltid var min fars kjæreste melodi. „Over dette havet“, sa han så etter en lang taushet og det syntes som om han snakket mer med sig selv enn med mig, „over dette havet fløi jeg for over 20 år siden så mangen gang mot øien derover. For noen dager siden var jeg atter i Zeebrügge. Vi gikk bortover moloen, hvor der ennu idag henger en minnetavle som englenderne lot anbringe til erindring om de fryktelige kamper om havnen den gang. Jeg besøkte det værelse i Hotel Palace, hvor jeg bodde i 4 år. Nu forekom dette værelse mig så lite“.

Og så skuet han utover havet i den retning hvor fiendens øi ligger, fienden den gang og fienden av idag... Og brenningens drønn blev plutselig overdøvet av en annen mektig larm over oss. Det var en avdeling av svære kampfly som suste forbi over oss. De hadde samme kurs som de små, svake fly hadde den gang. I et av dem satt den gang min far, Friedrich Christiansen, sjømannen, flyveren og generalen, som en gang begynte livets reise som skibsgutt.

SLUTT

Caudillos livgarde

Med disse tropper, moros fra spansk Marokko, begynte general Franco i 1936 kampen om Spanias befrielse. Han brakte dem med fly over fra Afrika. Den fremgang han hadde i begynnelsen, har han deres tapperhet og troskap å takke for. Ennu idag ligger et regiment moros i Madrid, 200 mann av regimentet danner Francos faste livgarde. Moros er et rytterfolk. Deres gullinvikede ridesaler har ofte en verdi av flere tusen pesetas

Seilfrakken er ideell — til å flirte i! Således tenker iallfall en liten nybegynnerske på ski, som snur og dreier sig med utbredte „vinger“ for å lokke beundrere til. Kommer ingen?

Endelig! Med et forførende smil snur hun sig — og kjenner igjen sin skilærer! Hans blick er strengt og på grunn av dets stumme bebreidelse . . .

EN LITEN FLIRT

med en stor frakk

Svevefrakken, der ser ut som et "trekant-seil", virker som en bremse ved utforkjøringen. I begynnelsen presses frakken inn mot kroppen. Dens konstruksjon beror på aero-dynamiske problemer — men når den benyttes av damer, tjener den naturligvis også til å løse flirtproblemer

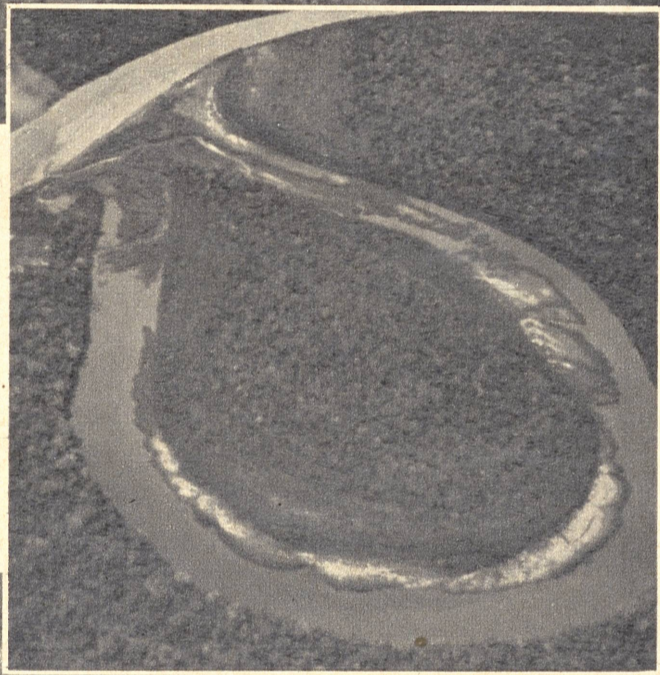

. . . begynner hun endelig med utforkjørings-øvelsen. Gudskjelov kommer hun ned uten å falle og nu ler hun alt igjen, som en hvit flaggermus speidende etter et nytt, forhåpentlig villigere offer

En urskogselv, fotografert fra flyet:

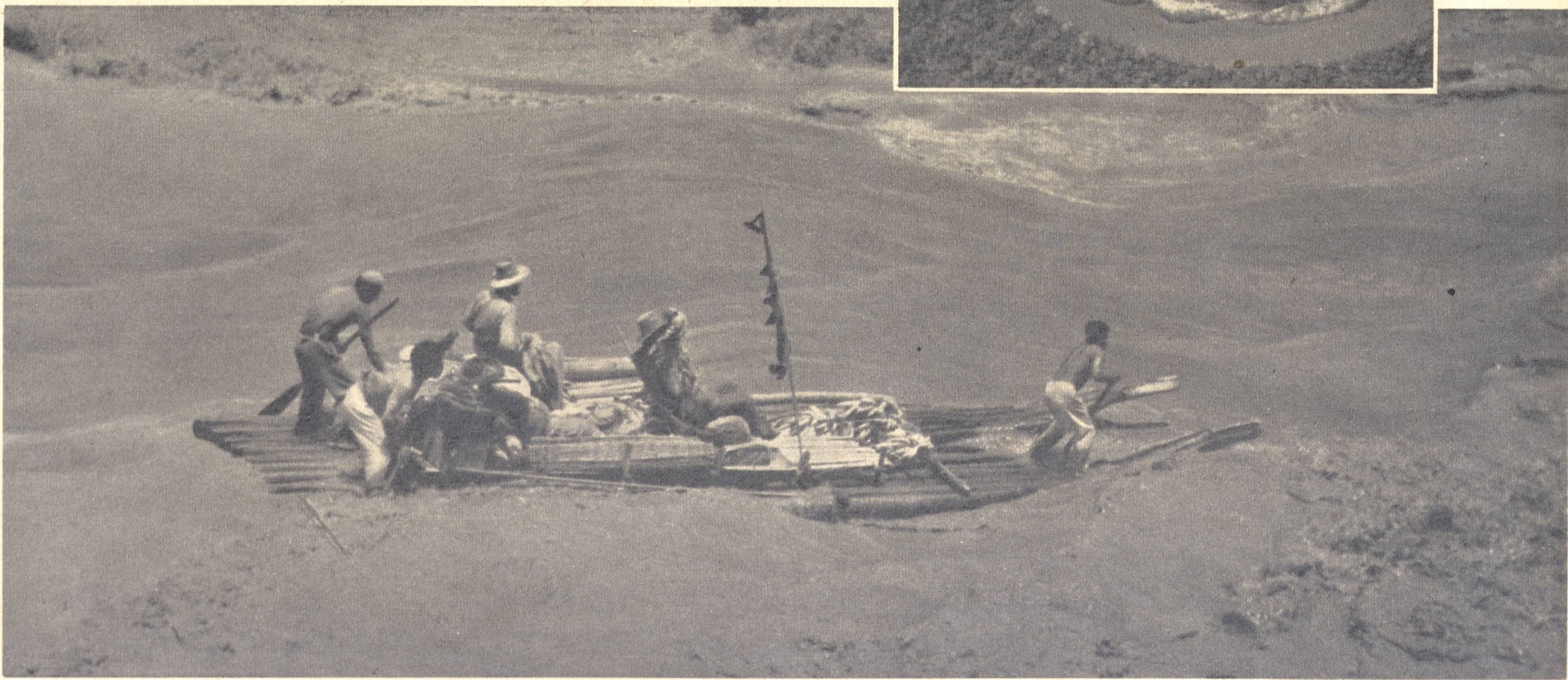
Et bilde, som den tyske forsker Hans Helritz fotograferte over den nordbolivianske urskog. Det viser med overraskende klarhet en av menneskehender uberørt natur, hvordan den levende elv stadig forander landskapet. Avløp gjennom måneder og år er her fanget inn med et eneste „knips“ av kameraet. I elvesvingene sliter vannet stadig i bredden og undergraver den. Ved den motsatte bredd legger elven dynd, sand og synkbare stoffer fra sig. Først vokser det siv og krattskog på det, så kommer trær frem, skogen eter seg ut i elven (de strekede linjer). Elveleiet som før hadde brede kurver og blev gjennomstrømmet av vann med svakere strøm, er nu blitt smalere og strømmen derved sterkere

En tysk forsker reiser gjennom Bolivia

En elv gir avkall på omveier

Langsømt har to yttersvinger nærmet sig hverandre. Nu — en flom er den siste foranledning — bryter strømmen uten vanskelighet den smale landstripen mellem begge deler av den veldige bukning og løper rett frem. Det gamle løp blir en lagune, til et paradys for krokodiller

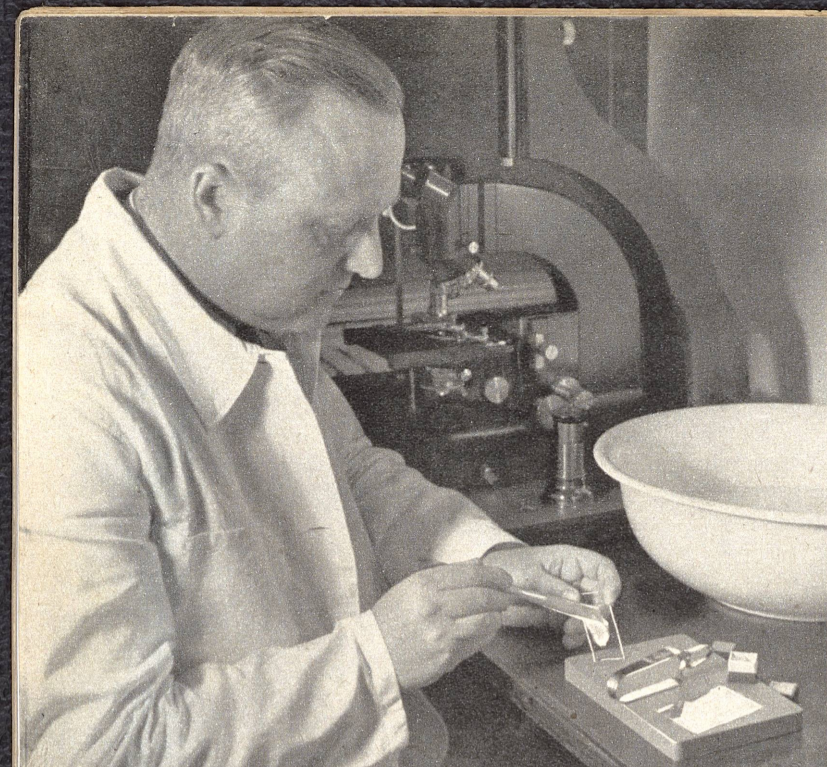

I Alexander von Humboldts fotspor:

På en primitiv llåte drar forskeren Hans Helritz gjennom strømhvirvlene. Hans bagasje er stuet ned i gummisekker. Der ligger også hans apparater for lydoptagelser, med hvilke han hittil har innfanget sanger og sprog fra utdøende folkestammer over den halve verden

Den akademiske vaskekone

Husholdning som vitenskap

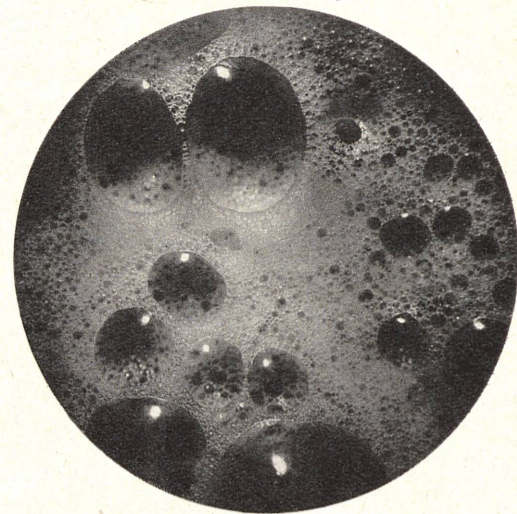
Et nytt vaskemiddel blir prøvet.

For å fastslå hvilken gunstig virkning et nytt vaskemiddel har, undersøker husstell-forskeren sepevanen under mikroskop. Han prøver om den nye tilsetning gjør hårdt vann bløtt. Hårdt vann betyr ...

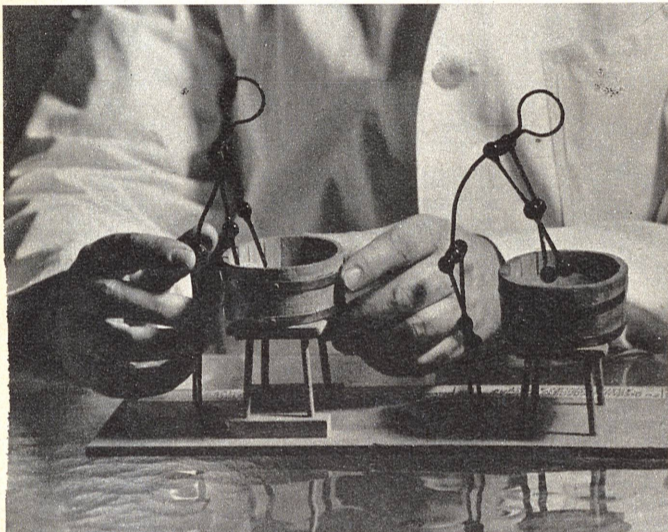
... kalkholdig vann

Kalken, som forbinder seg med almindelig sepe til kalksepe, er ytterst skadelig for alle stoffvev. Den setter seg som uopløselige Inugg fast i stoffet og gjør at tøiet lett revner

Hårdt vann, gjort bløtt,

skummer godt. Ved tilsetning av det nye vaskemidlets middel har husstellforskeren „forandret“ kalksaltene og gjort dem uskadelige. Den nye tilsetning har altså stått sin prøve, som mikroskopet beviser

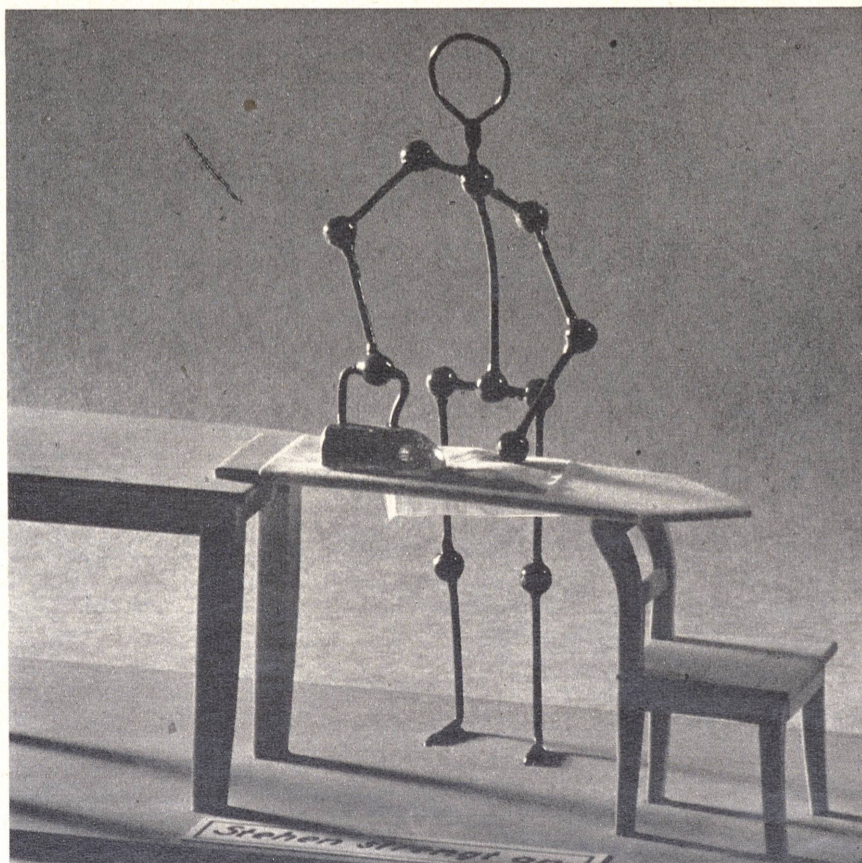

Husstell-forskeren sier: „Spar krefter — også i husholdningen!“ Still vasketatet høit nok, ellers må du bøie dig dypt og får ondt i ryggen

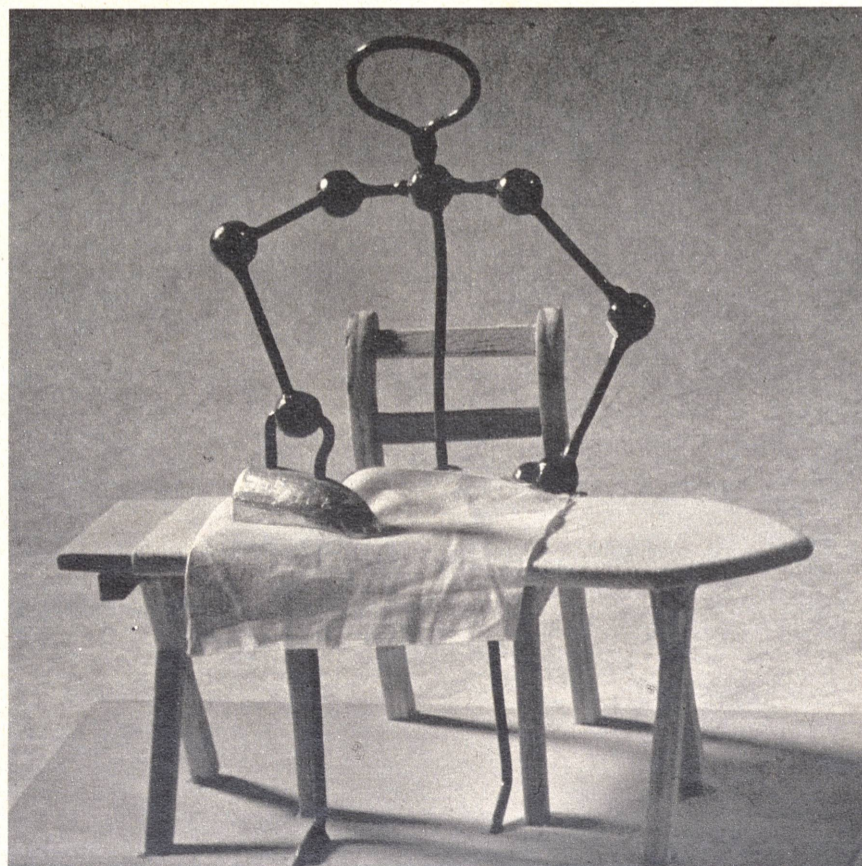

Overflødig gymnastikk betyr det også når du stiller kurven for lavt når du henger op tøy

Det finnes en mann som kaller sig selv den „akademiske vaskekone“. Han har satt sig i hodet å hjelpe alle husmødre i verden, å lette dem i deres virkelig tunge arbeid. Millioner av kvinner forbruker daglig en mengde krefter ved husarbeidet, ved rengjøring av leiligheten, ved vask og alt det arbeid som en husholdning bringer med sig. For disse anstrenger nu husstellforskeren sig. Han undersøker både arbeidsmetodene og forenkler dem, og de midler som en husmor har til rådighet for sitt besværlige arbeid. I sitt laboratorium søker han ut de beste av dem og sørger for at de blir kjent. Derved sparer han ikke bare husmoren for unødige anstrengelser, men beskytter

Hvorfor stå hele tiden som de fleste husmødre gjør under strykningen

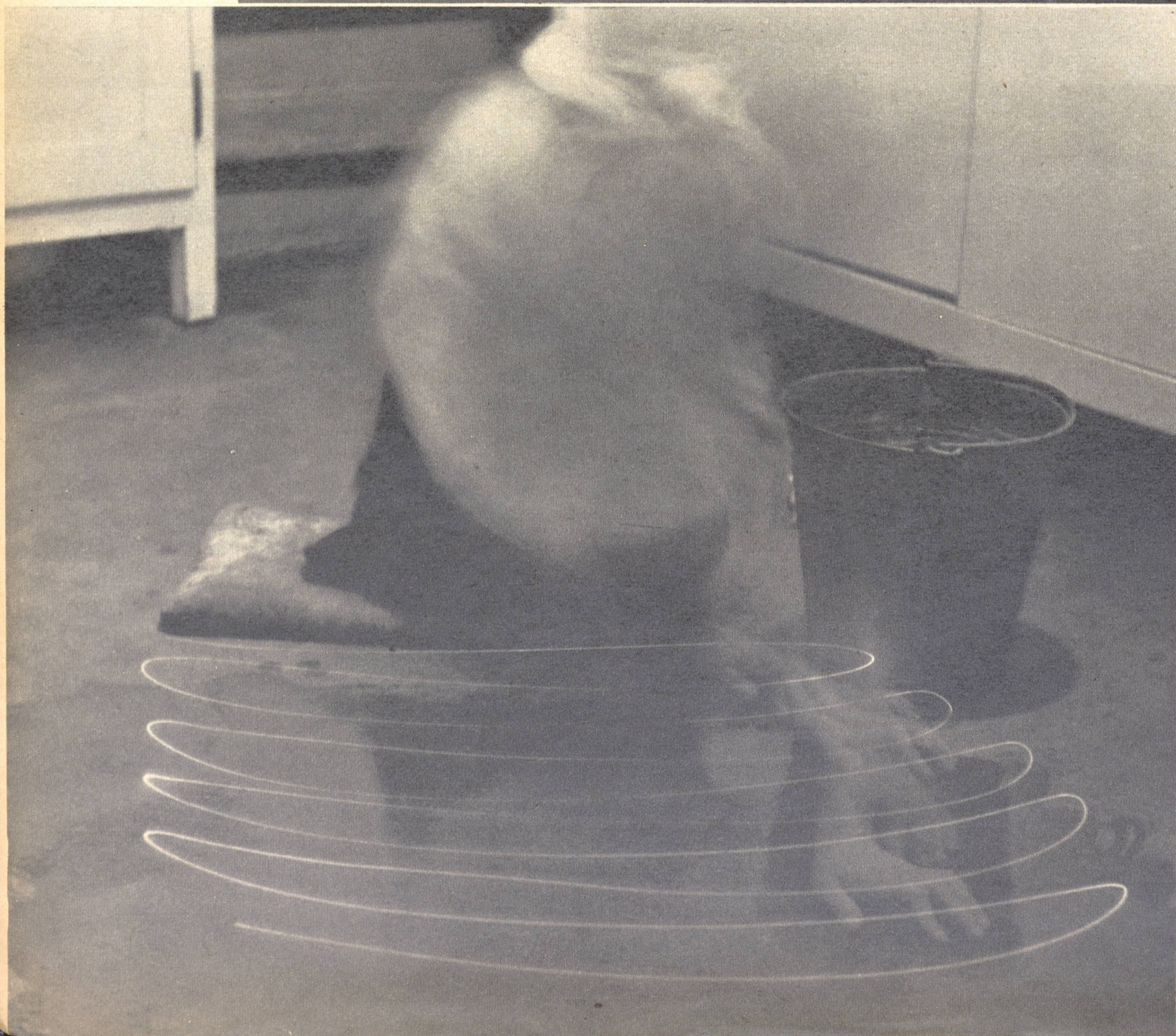
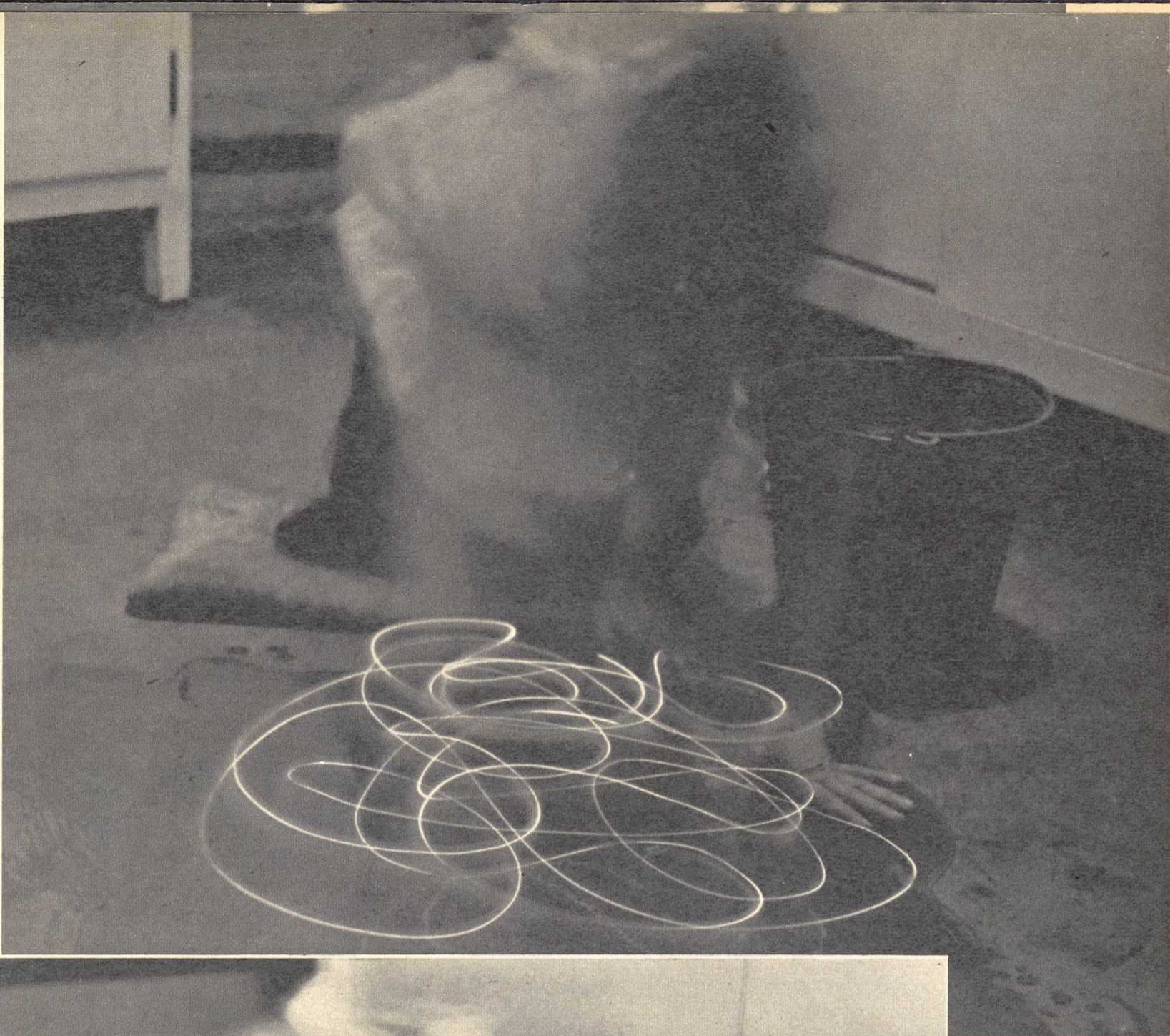
Sett dig heller! Det går lettere når du bare har lagt strykebrettet lavt nok

også folkeformuen, f. eks. idet han forhindrer at vasketøi blir ødelagt ved dårlige vaskemidler.

Men i første rekke er det den „akademiske vaskekone“ om å gjøre at det tunge dagsarbeid for alle kvinner som er beskjeftiget med husstell, arter sig så lett som mulig. Det er den dypere mening med denne stilling, som er den eneste i sitt slags

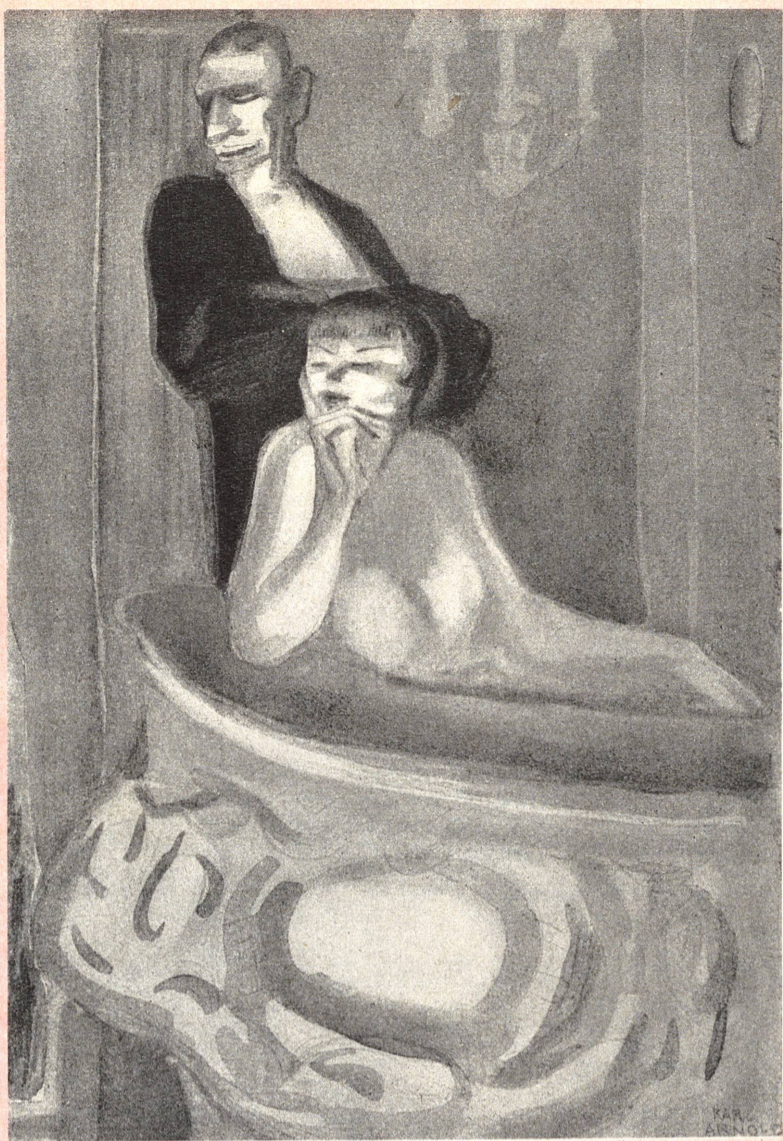
Archimedes læresetninger — rettesnor for husmødre:

Den rette linje er den korteste vei mellom to punkter. Det er helt galt under den daglige gulvvask å svinge skurekluten rundt på gulvet. Derved tar man bare smusset fra et sted til et annet og ødsler dessuten unødig med verdifull kraft. Riktigere er det . . .

... å arbeide etter geometriens grunnsetninger

Det er bedre å bringe system også i skuringen og å vaske gulvet i rette linjer fra venstre til høire. Herved blir det forhindret at smusset blir smurt utover og dessuten spares der krefter. Dette råd fra den akademiske vaske kone gjelder selvlølgelig ilke meget for den vanlige gulvvask med skurekost

I teatret: "Jeg vilde så gjerne ha sendt mine foreldre hit engang — men stykket er for våget!"

En av Karl Arnolds tidligste tegninger. Den stammer fra 1910, man merker fremmed innflytelse, men hans personlige talent åpenbarer sig alt: det satiriske anstrøk

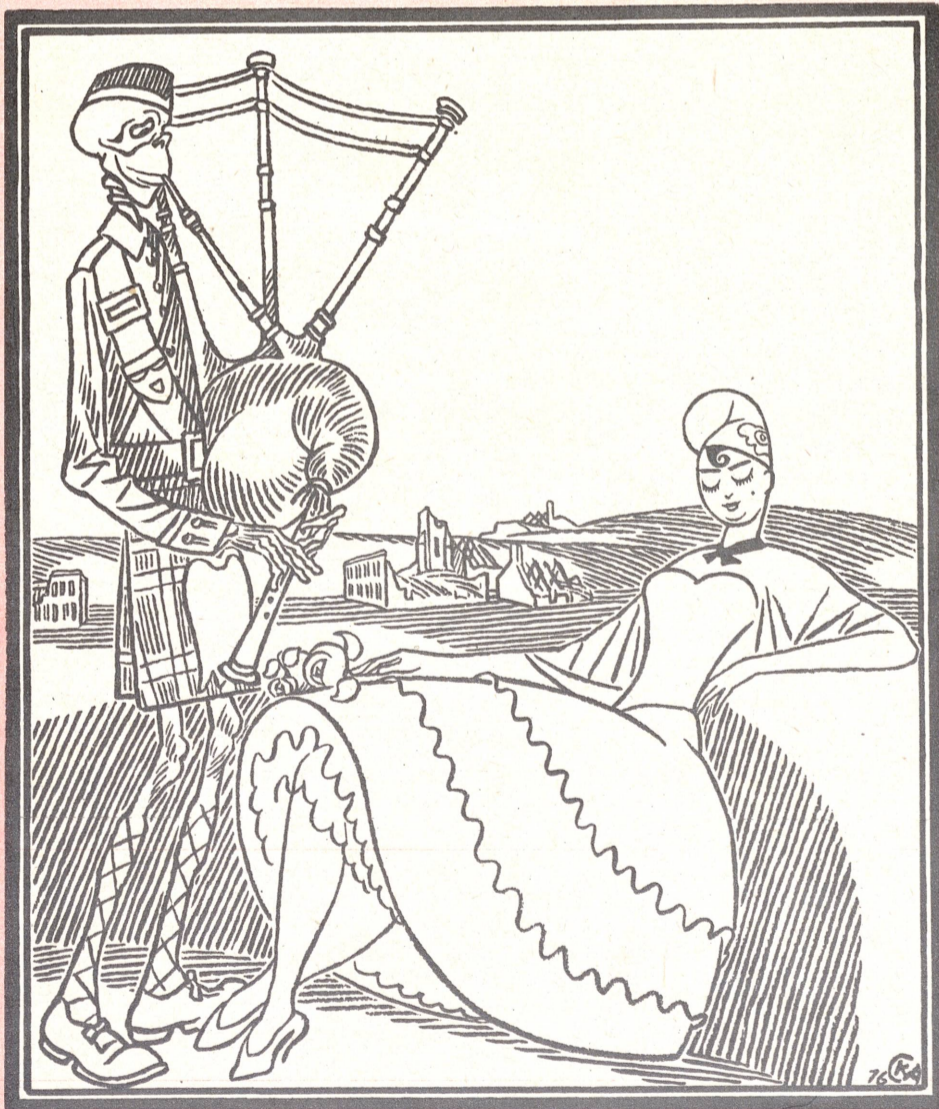
Et liv med tegneblyanten

„Signal“ presenterer her en bekjent tysk karikaturtegner

På en sommerdag omkring år 1900 kunde man i München iakttå en ung mann som med en kjempestor mappe vandret nedover Ludwigstraße på vei til redaksjonen for vittighetsbladet „Simplizissimus“. Den unge mann het Karl Arnold, var helt ukjent, og mappen inneholdt hans første karikaturtegninger. Han bodde i 4. etasje, dør om dør med en billedhugger, og da de noen dager senere atter engang forgjeves spurte hverandre hvordan de vel kunde formilde husverten som de skyldte leien for flere måneder . . . smalt det i postkassen. Billedhuggeren, en mann med en sterk hang for okkulte ting, løftet høitidelig pekefingeren da han hørte det og sa: „Karl! Karl, det er til dig! Gå hen og hent den etterretning som er av betydning for dig!“ — Med disse ord fulgte han bare en øieblikkelig innskyttelse, og mens han snakket, vugget han på hodet som en ugle. Karl gikk imidlertid til postkassen. Han fant et brev hvori det blev meddelt ham at han ved leilighet skulde komme opom redaksjonen. „Ved leilighet!“ stønnet billedhuggeren. „Ved leilighet!“ brølte Karl Arnold, grep hatten og løp nedover trappen. Men veien var lang og det var en stekende het dag. Hans skritt blev

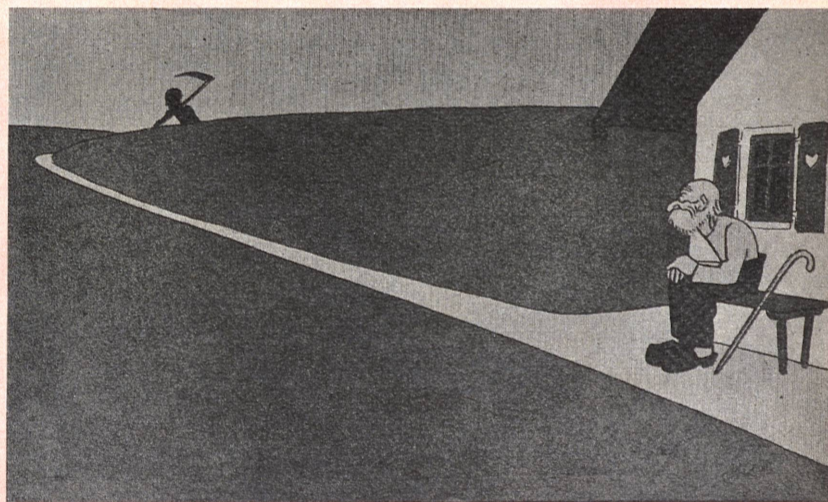
langsommere. Endelig ankommet fikk imidlertid den lykkelige høre at alle hans tegninger var antatt — og samtidig ga man ham et honorar på tusen mark! Karl Arnold tok pengene og gikk hjem igjen. Det merkelige var at han også på tilbakeveien gikk til fots. Sulsten og til fots på en stekende het dag — med tusen mark i lommen! Han var så vant til å spare på alt mulig at det ikke engang falt ham inn at man med tusen mark i lommen i det minste kunde kjøre med trikken. Da han var kommet hjem, pustet han riktignok først dypt. Så gikk han til husverten, kastet nonchalant den tykke lommeboken på bordet og betalte „bagatellen“. Like etter ga han billedhuggeren lommeboken, og denne forsynte sig også. Denne lille hendelse viser hvordan Karl Arnold alltid har vært: en god kamerat!

Hans tegninger blev snart efterspurt over alt. I årene til 1914 var allikevel hans strøk ennå prøvende, stadig forsøkende på ny. Ved krigens utbrudd blev han soldat og snart medgrunner av „Lilles krigsavis“. Med ham kom den rette mann på den rette plass. Ikke bare at han viste sig som en mester i politiske satirer, på en enestående måte tegnet

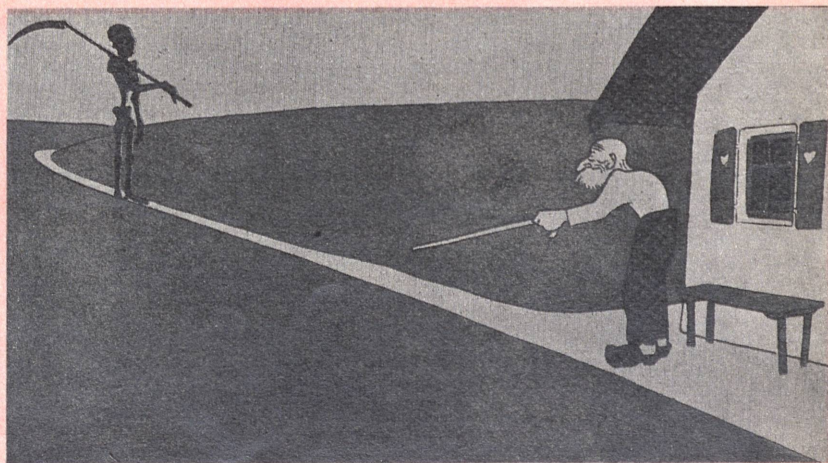

„Opfordring til dans“

„Marianne“ blir bedåret av sin engelske forbundsfelle. En tegning fra året 1916 fra „Lilles krigsavis“. Arnolds tegninger i „Lilles krigsavis“ gir førstestangs dokumentariske bilder fra denne tid. I disse år modnedes også hans talent til det mesterlige.

Døden i sydbayern: „Ja, hva ser jeg? Der kommer han jo . . .“

„når du nu engang er her, svoger, kunde du først slå engen for mig!“

Denne helt koldblodige vits, typisk for det bayriske folkelynne, kommer tydelig frem i denne tegning. Med rette gjelder tegneren som en av de beste iakttagere av sydtysk humor.

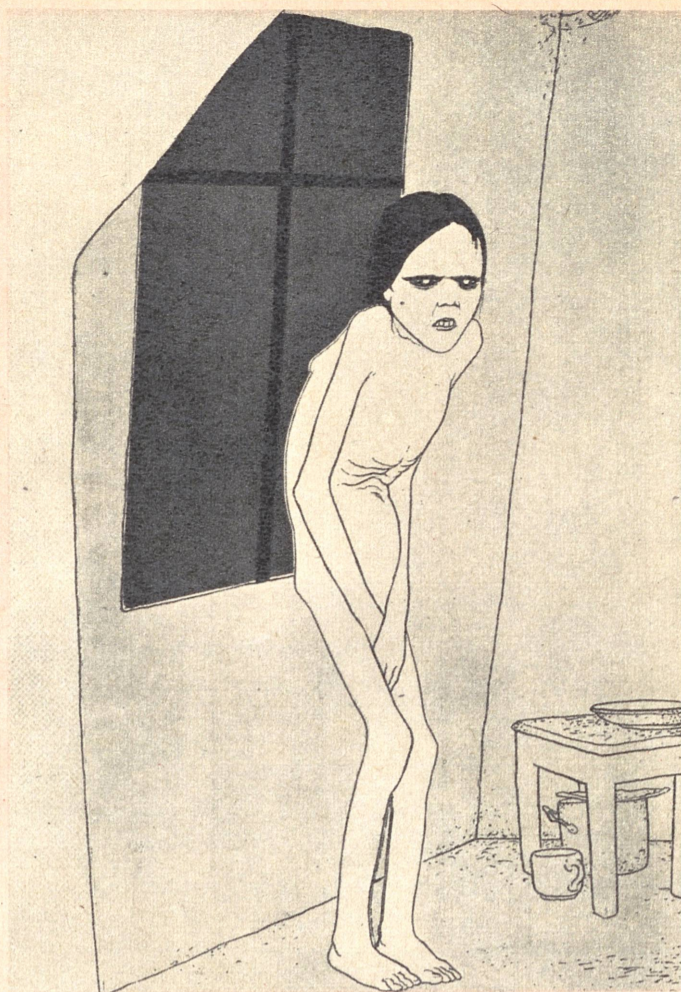
Resultatet: "Treet har vi — nu må det bare bære godt i alle år!"

En tegning fra året 1920 som på en slående måte gir uttrykk for ententens kortsiktige politikk overfor Tyskland. I utallige tegninger kjempet kunstneren med den skarpeste, mest bitende satire mot undertrykkelsen av et 80 millionerfolk i Europas hjerte.

han også i sine muntre iakttagelser det som skjedde på den tid. I etterkrigsårene kjempet han med bitende spott mot Versailles. Hele denne triste tid gjenspeiles i hans tegninger.

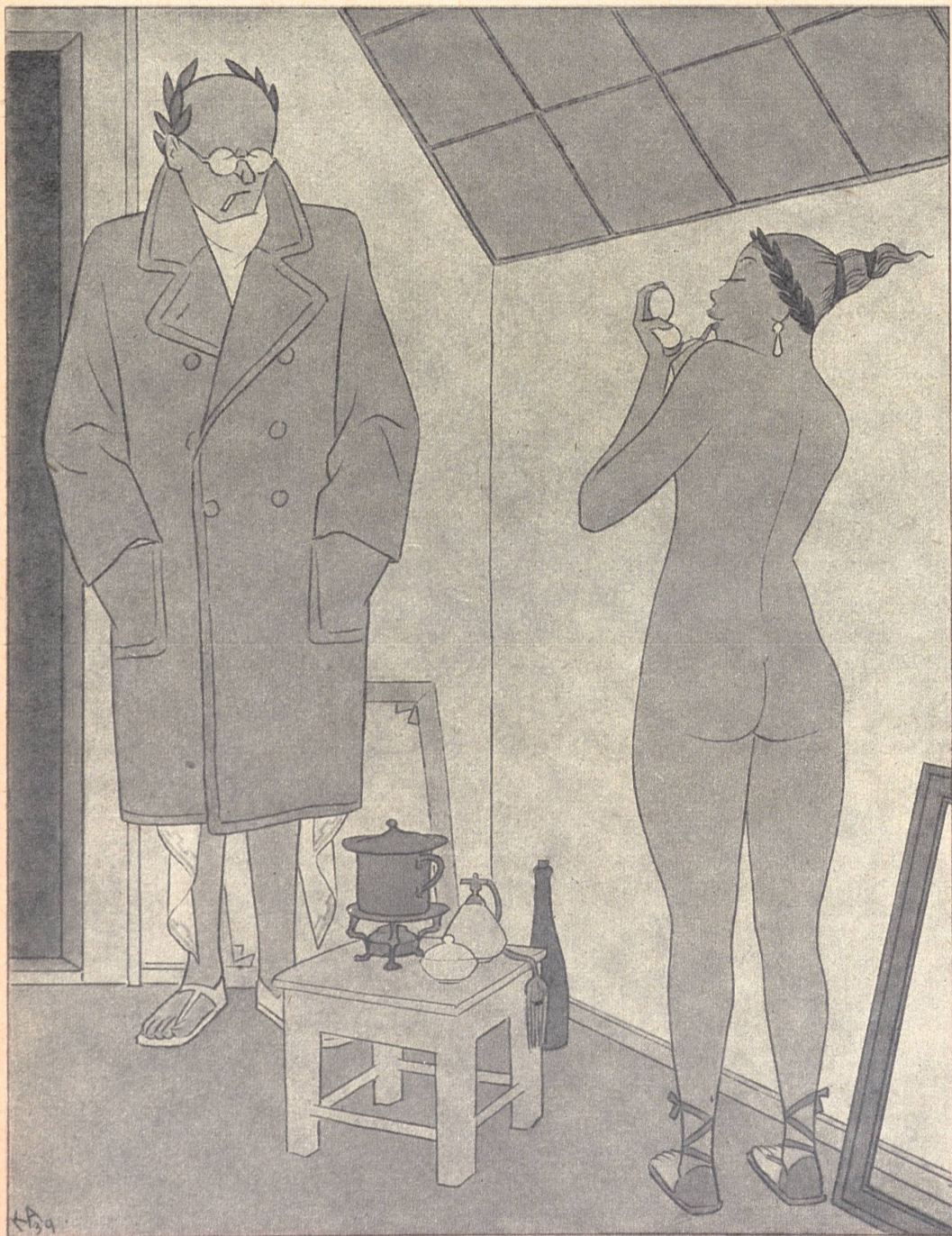
Det særmerkede i hans kunst ligger frem for alt i strøkets knapphet. Skjønt det ikke glemmes en eneste karakteristisk detalj, er alt fremstilt med de ferreste linjer. Dertil kommer at innskytelsene til hans tegninger stammer fra ham selv, derfor også overensstemmelsen i tekst og bilder. Karl Arnold bor i München. Som han selv forteller er han født to ganger. Første gang i Coburg — og annen gang da han kom til München. I mellomtiden er han forlenget blitt til en ekte Münchener, og byen som mottok ham så varmhjertet, vilde like så lite unnvære ham som han den.

A. S.

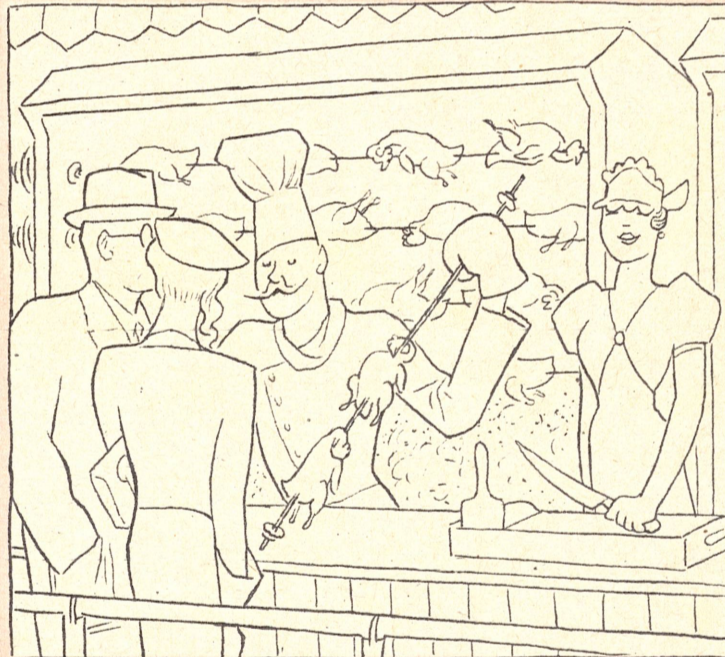

Efter Versailles! "De lar mig ikke komme på skolen, jeg er underernært!"

Et rystende bilde fra etterkrigsårene. Her blir tegneren til en ubønnhørlig kronist. En av de verste følger av Versailles; barnas nød, blir dokumentarisk fastslått.

Kunstnerkarnevalet i München: "Hva, vil du gå sånn på ballet?" — "Nei, naturligvis tar jeg på mig en kôpe på trikken!"

Bod med stekte kyllinger i München. "Så, De er fra Amerika! Da kan De si Deres hr. Ford at hos oss fabrikeres ikke bare automobiler fortløpende!"

I denne tegning ser man igjen hans evne til i en knapp form å fastholde den overstrømmende sydtyske kraft

Til høire: En tegning fra disse dager: Blindgjengeren Churchill!

I et forelesningshelte står det et nummer — et vidunderlig hemmelighetsfullt telefonnummer!

Det tilhører den lykkelige, der som den første forurøligger en ung pike...

... vet han med hvilken utålmodighet hans stemme avventes?

Han vet det! Og hun nyter den lykkelige drøm snart å skulle treffe ham!

„Hallo, kjæreste — klokken halv seks!“

Men hva vil så skje? En liten backfisch vil sitte tryktsomt på et lite konditori og fortære kake etter kake — og den for oss ukjente vil også forbli ukjent for den lille backfischen. Den sterkeste erindring om ham vil kanskje være den dermed for bundne første ubevisste bruk av lebestiften!

Fortsatt fra side 33

Morder søkes...

Tilbud under mrk. ...

i hånden. En kontrakt på 10 år med 80 000 dollars i lønn. Generaldirektøren presser leppene sammen da han leser over brevet, som den andre rekker ham i taushet. Ingen av dem sier et ord.

Utenfor raser mengden, som vil se den mann, for hvis skyld de står der. Samtlige innganger til forlaget blir lukket. Og innenfor hopper ekteskapstilbudene sig op på det lange bord. Det beste tilbud er 2½ million i medgift.

Generaldirektøren åpner det 570. brev. Det lyder:

I anledning av Deres inserat erklærer jeg mig beredt til å skyte Dem ned. Den godtgjørelse jeg forlanger, 20 dollars, er sikkert beskjeden nok til å bevege Dem til å reflektere på mitt tilbud.

John Brown (sign)
225 Boverly Street.

Den bleke leser brevet og river det i filler. Papirstykkene flagrer ned mot gulvet og et stykke tyggegummi klasker ned på dem. Så ser den bleke op til generaldirektøren og sier: „Nå.“

„Kontrakt på ti år og 85 000 dollars!“

Den nye reklamesjef rekker generaldirektøren hånden: „Yes, Sir!“ Og da den andre spør efter hans navn, overgir han ham sitt visittkort:

Herbert Whitehill
Reklamesjef i Chikago Morning Post

Dette finner generaldirektørens anerkjennelse: „Well, 90 000 dollars.“ Han flirer.

*

Whitehill går imidlertid bort til nærmeste luke. Han har ekteskapstilbudet med 2½ million i hånden. Han lar damen ringe op, erklærer henne sin kjærlighet og at han er beredt til å brenne de andre 572 brev.

For så vidt er alt i orden. I grunnen så var det jo en glatt forretning.

Men da Whitehill kom ut på gaten og midt i den begeistrede mengdes brøl i all sinnsro tente sig en sigar, da hendte det. En mann med rødt hår sto foran ham, mager og tilsynelatende meget opphisset.

„Jeg er John Brown. — Tyve Dollars, Sir og jeg skyter.“ Den bleke blev hvit som en gipsfigur.

„Å jasanya“, knurret Brown, løftet hånden litt og skjøt. Smelte simpelthen løs.

Tilskuerne styrtet skrikende vekk til alle sider.

Men Whitehill sto fast som en sten og følte at han ikke var truffet. Den rødhårede smilte. Jo, sandelig, han smilte, stakk revolveren vekk og tok op en sjekk av lommen.

1500 dollars for en filmoptagelse, leste Whitehill.

Og mens den røde rolig gikk bort til lastebilen, hvor filmoperatørene kom tilsyne under det nedtrukne vogntak, gjorde Whitehill op et regnestykke: 3 401 500 dollars for en liten anonse. Et godt forslag for den nye Morning Post propaganda.

Ikke dårlig. No, Sir!

Wolfgang Schade

Bakken er bratt, men ubekymret går det løs. De to småpiker hadde all aket alene nedover noen ganger. — men nu under mandig beskyttelse er saken sikrere — og mer spennende

Mer spennende var det! Noe som de to nok ofte kommer til å erfare. Men hverken nu eller senere skal det kunne hindre dem i å søke „mandig beskyttelse“. Og gutten? — Nå, han er vel overbevist om at det var den andre halvdel som hadde skylden. — men hvilken mann lar sig ikke gjerne overtale?

Verdens „best orienterte“ leser — plutokratenes stolthet